GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPT LIBRARY
INDEXING FOR TELUGU MANUSCRIPT

Sl. No.	Particulars	Details
1	Language	TELUGU
2	Material	Paper Mss.
3	Bundle Number	TEL B 0043
4	Work Number	D 0107
5	Page No (From... To)	1 to 147
6	Name of the Work	BHAGAVATAMU
7	Subject	ITHIHASAM

RATNAKARANDAKAH

D.1540 2
D 107
B.43
D.107

File of Vouchers

B.43

B 107

B.107

D.107

౨౧ ప్రకటరుచినొప్పుతేరుదారకుఁడుదేర।
నెక్కివెడలెడునపుడుపెంపెనయబలగ।
శంఖకాహళపటహానిస్సాణడిండి।
మాదిరవములుభరితదిగంతములుగ॥

౨౨ క॥ మనుజేశ్వరునకుదాలాం।
కునకునుగురువృద్ధజనులకునుజెప్పిప్రియం।
బుననునుపగాంచనస్యం।
దనసామజవాజిభటకదంబముగొలువఁ॥

తే॥ వందిమాగధసూతస్తైవారరవము।
వసుమతీసురకోటిదీవెనలమ్రోత।
లనుగమింపగనతులసౌధాగ్రశిఖుత।
జాలములనుండిముత్యాలశాసలాలుక॥

౨౪ క॥ లీలం జనిక్రీష్ణుడువాం।
వ్రాక్తీనవకుసుమఫలభరానతశాంఖా।
లోలఘనస్ఫారసాలర।
సాలవనస్థలమునందు చతురతవిడచెన్॥

౨౫ వ॥ అట్టియుడ సరోజనాభ శుద్ధాంతకాంతా
జనంబులంత॥

౨౬ సీ॥ వికచమరందనవీన వాసనలన।
మ్మందారకుసుమధామములు దురిమి।
చారుసుగంధకస్తూరికా ఘనసార
జనితచందనపంక మెలమినలది।
కనక కుండలరత్న కంకణా నూపుర
ముద్రికా భూషణములు ధరించి।
యుంచితముక్తాఫలాంచిత వస్త్రధులది।
వ్యాంబరంబులు చెలువార గట్టి।

౨౭ యర్ధచంద్రుని నెకసక్కె మాడునట్టి।
యళికఫలకల దిలకంబుల మరదీర్చి।
పెంపుదీపింప నుడురాజ బింబముఖులు।
నవచతుర్విధ శృంగార మవధరించి॥

తే॥ జలజలోచనుకడకును త్రళికితోడ।

౨౮ దనరుశిబికంబులెక్కి నందనులుదాము।
కణకనే పేరఫణివారి జనులునేత్రు।
కవితుష్టై పారులనునెడగలుగ జదియు॥

క॥ అసమాస్త్రుడు పులుగడిగిన।
కుసుమాస్త్రములపహాసించు కోమలతనువుల।

మిసమిసమెరయుగ వేశ్యా।
విసరము దాసీజనంబు విభవమెలర్పన్॥
230 ఆ॥ వారులవేసడములగరులనునెక్కితో।
నరుగుదేర బహువిధాయుధములు।
దాల్చిసుభటకోటు దగిలిరానంతపుర।
రాంగనలుసితాంబుజాస్త్రువేడకు॥
వ॥ అంతనారదుని మాధవుడు సత్కారంబున
231 వీడ్కొలిపెనతడును హృదయాంభోరుహావ
ననచ్యుతునకు వారకత్రైలోక్యచుంబనువెసది
వసంబున కేరిగెను॥
క॥ నరవరుల దూతయును మురు।
232 హారుచేనభయంప్రదానవుంది ధరిత్రీ।

ధరులకడ కేఁగి పత్త్రా।
దర్భువచనమయచెప్పి సమ్మదంబునదేల్పెన్॥
233 వ॥ అంతకృష్ణుండును నిజకాంతాతనయబంధుసహా
జ్జనసహితుండై కదలిచనునెడ॥
234 చ॥ ఘుటపటరత్నకంబళనికాయశకటరములుల్లసి
ల్లను।
త్కటతరచామరధ్వజపతాకతెరటసితాతపత్త్రవి।
స్ఫుటఘనవారణీధరణిభోమణిగవృగతూర్యఘో
షములే। పగన్॥
చటులతివింగిలోర్మిరవసాగరఘోషము నాక్రమం
క॥ కరివారిరధసుభటమున।
త్కరములుసే వింపమురవిదారుడుగడచెన్।

స. రిదుప వనదుర్గసరో।
వరజన వదపురపు ళింద వనగోష్ఠ వయులన్॥

౨౩౬ వ॥ ఇట్లుగడచి చనుచు నావర్ష సంవరమురుదేశం
బులు దాటి యందు మతిదర్శింపుచు వృషద్వ
తి నుత్తరించి సరస్వతి నది దాటి। పాంచాల
మత్స్య విషయంబులలోను గా జనిచని। యింద్ర
ప్రస్థపురంబు డాసి తత్పురోపకంఠంబున విడి
చిన॥

౨౩౭ క॥ వారిరాకయెరిగి ధర్మజు।
డరవేని ముదంబుతోడ ననుజులు బంధులు।
గురుజన సచివ పురోహిత।
పరిచారక కరిరథాశ్వ భటయుతుడగుచున్॥

౩౮ క॥ విందము లుమెర యుగాంవుక।
బృందంబుల నుతులు చెవులు బెరయగ భేరీ।
డెందమున దగులబరవ।
నందంబున వారినెదుర్కొనం జనుదెంచెన్॥

౩౯ వ॥ ఇట్లు చనుదెంచి ధర్మనందనుండు సవిూపగతుం
డైన సరోజనాభుని పెద్ద దడవుగాఢాలింగనంబు
జేసి రోమాంచకంచుకిత శరీరుండై యానంద
బాష్పధారాశిక్త కపోలుండై నిర్భరానందకం
దళిత హృదయుండై బాహ్యంబు మరచి యుం
డె వాయునందన వాసవతనూభవులు కౌం
గిటం జేర్చిన ముదంబందిరి మాద్రేయులు
వారికి దండప్రణామంబు లాచరించి రంత।

పుండరీకాక్షుండును విప్రవృద్ధజనంబులకును నమ
స్కారంబు జేసి వారలు గావించు వివిధార్చనలం
బరితుష్టుండై। కైకేయియు స్వంజయాది భూవిభుల
వన్నించి సూతమాగధాదులకనేక పదార్థంబు
లొసంగి చతురంగబలసమేతుండై వివిధమణి
తోరణాది విచిత్రాలంకృతంబును। నతివైభవో
పేతంబును నగు నా పురంబు ప్రవేశించి రాజమా
ర్గంబునం జనుచుండం బౌరకామినులట్టియెడ।
సీ॥ కౌరనెలపై దోచు విరులనాజెలువొందు
నొసలిపై కురులుతుంపెసలు గూడయు।
వాటవకమణిమయతాటంకరోచులు
గండభాగంబుల గంతు లిడగ।

స్ఫురితవిద్రుమసుధాధరబింబరుచి తోడ
దరహాసచంద్రిక సరసమాడ।
నొండొంటు తోరాయు నుత్తుంగకుచకుంభ
ములు మొగంబులకును పుటములెగయ।
జాణగున డుములు వణకంగ నడుగు లిడగ।
రవము మట్టెలు మణినూపురములు మొరయ।
పాలుచు కచబంధములు భుజంబులన టింప।
పయ్యెదలు వీడి యూడ సంభ్రమముతోడ॥
వ॥ ఇట్లు శ్రీకృష్ణసందర్శనకుతూహలపరస్పరా
హూయమానసలై। గురువతిసుతబంధుజ
నులు వారింప। నతిత్రపుంచి చనుదెంచి సము
న్నతకనకహర్మ్యశిఖరాగ్రంబులెక్కి శ్రీకృష్ణుంజూచి

యట్లనిరి॥

౨౪౩ సీ॥ విశ్వగర్భుండనా వెలయు వేంటుల యశో

దానందులకు ప్రియసూనుడయ్యె।

బ్రహ్మాదిసురలకు భావింపగారాని

బ్రహ్మంబు గోపాలబాలుడయ్యె।

వేదశాస్త్రంబులు వెదకి కానగలేని

ఘనుడు త్రాళ్ళ రోల గట్టుపడియె।

దివిజులకమృతంబు దివిరి యిచ్చిన భక్త

సులభుండు నవనీతచోరుడయ్యె।

౨౪౪ యనుచు యోగమలానతి చిత్రమానవేల్పు।

పల్లెవీ మానసంబులు పల్లవింప।

జేసె ననిశామినీ సౌధశిఖరములను।

గూడి దమలోన ముచ్చటలాడి రధిప॥

౬

౪౫ వ॥ మరియును॥

౪౬ సీ॥ గోపాలబాలురఁ గూడి యాడెడినాడు

లేపల్లెలో పలనే ప్పుమింగి వి।

పల్లెలమ్మగ బోవు సతుల కొంగులు పట్టి

విరుగుజెక్కులు గోళ్ళ మీటుమీటు।

కలికిరొమ్ము ముద్దాడి కౌఁగిట జేర్చిన

పువ్వుబోణి కుచములు పుణికి పుణికి।

పాయని యనురక్తిఁ బాయ జేరినయంతి।

యధరసుధారస సంపానియాని।

౪౭ పురుసమాధిప సాష్టాంగ యోగయుక్తి।

లైన యోగీశ్వరులుగాన నట్టిఘనుడు।

పల్లెవేజన నవకల్పవల్లియయ్యె।

ననుచు బాగడిరి కృష్ణ నిర్వ్యాజ్యముఖులు॥

౨౪౫ మ॥ అని యిబ్భంగి సరోజలోచనులు సాంధ్రాగ్రం
బులం దండియ। గేళించిన।
వ్వనజాతాస్త్రుని దివ్యమూర్తి దమభావంబంద
జ్ఞనితానంద రసాబ్ధిమగ్నులగుచుం సంప్రీతి
సద్భువ్యకే। ప్రసునావంబులే॥
రిసుమై చల్లిరి నవ్యలాంజములు మందార

౨౪౬ వ॥ తదనంతరంబున శోభనపదార్థంబులు గాని
వచ్చి ధరణీసురస్త్రీయువతి తాస్సర్ద్ర పుంగ
వులం దామోదరున తేంగానుత లిచ్చిరి। పు
ణ్యాంగనాజనంబులు కనకపళ్లెరంబులం
గర్పూర నీరాజనంబులం నివాళింప।
నంతఃపురంబు సొత్తెంచి సంతసంబున భా

భువనరక్షణాదక్షున ద్భుత చరిత్రు।
యదుకులేశ్వరు మురదైత్య్యమదవిభేదు।
జిష్ణురోచిష్ణు విష్ణు సహిష్ణు గ్రేష్ఠు।
మాంచి ఘృష్ణుని పతిచే నసూకచరిత॥
తే॥ అనఘచారిత్ర రాజసూయాధ్వరంబు।
నెమ్మిగావించు వేడుకనెమ్మనమున।
నెనయుచున్నది యది నిర్వహింపనీవ।
కాక మాకాత్మబంధువులెవరలేరు॥
ఉ॥ ఎవ్వరు నీవదాంబుజము లెప్పుడు గొల్తురు చిత్తని
ష్ఠులై। ష్ఠులై।
యవ్వరు నిన్నత్రేమ నుతియింతురు భూరి వివేకశీలు
యువ్వి మహాత్ములందు దురు దంచిత శోభనిత్యసౌ
ఖ్యములే।
నివ్వటిలంగ కృష్ణ నిను నేర్చి భజించిన రిత్రపోవునే॥
వ॥ అని సంస్తుతుండు ధర్మనందనుం గని యిట్లనియె॥

౨౫౭ చ॥ నయగుణశాలి పాండునృపనందన నీతలపోష్ణ
నీత్రము। త్రవ।
ప్రియమునిదేవతావితుర్ల కృత్యములై నిఖిలోగ్రశా
ఘ్రేయము నుబాంధవప్రియము నంచితపుణ్యము న
నిత్యకీర్తియున్। మింపవె॥
జంతువులనుగల్గ దీని గురుసత్రమువేగ మ్ముపత్రి

౨౫౮ క॥ మనుచెరితనీసహోదరు।
లనువమదిప్రాస్త్రవేదులు హావభూమిన్।
జనకినవైరి నృపాలుర।
దునుముగజాలుదురు శౌర్యదుర్ధమభంగిన్॥

౨౫౯ క॥ గెలువుము విమత నృపాలుర।
వెలయుము బుధవినుతమైన విశ్రుతకీర్తిన్।
నిలువుము నిఖిలధరావం।
డలినభవ చ్ఛాసనము దృఢంబుగ జెల్లన్॥

౬౦ క॥ నీపనులు కార్యమెరులం।
బూపక రోమె జేంరఘు నిన్ను బుట్టన వ్రేలన్।
ఝాంపగవచ్చిన సకలధ।
రాపతులకు నీకు జేరరానిది గలదె॥

౬౧ వ॥ కావున॥
క॥ విమలమతి నిష్ఠిమఘరా।

౬౨ జమునకు దెప్పింపవలయు సంభారంబుల్।
సమకూరుప్పమునీయనుజుల।
సముదగ తింబంపు నిఖిలశత్రులగెలువన్॥

౬౩ క॥ అనుమాటలు వినుకుంతీ।
తనయుడు మోదమున బొంది తామరసాక్షున్।
వినుతించె శౌర్యకలితుల।
ననుజులదెస జూచి పలికె హర్షముతోడన్॥

౨౬౪ కం॥ సృంజయభూపాలకులన్।
కుంజర రథ వాజి సుభట కోట్లను నుగ్గా।
ల్పంజను మని సహదేవుని।
నంజన పొమ్మని రాజు దక్షిణాశి జయింపన్॥

౨౬౫ కం॥ ప్రకటచతుర్విధసేనా।
ప్రకరంబులుగొలువ బంపె పడమటి దెసకున్।
నకులున్ విదళిత రిపుభూ।
పకులన్ శౌర్యంబు మెరసి ప్రార్థివ ముఖ్యా॥

౨౬౬ కం॥ దుర్జన భంజన శౌర్యా।
పార్జిత విజయప్రకాండ నామా వనిపుణులన్।
నర్జున మహిత యశోనిధి।
నర్జును నుత్తరపు దిశకు ననిపె నరేంద్రా॥

౨౬౭ ఆ॥ మహిత శౌర్యనిధులు మత్స్యకేకయమద్ర।
భూతలేంద్ర బలసమేతముగను।
దర్పమొప్పఁ బాపె తూర్పు దిక్కునకును।
ధామ మహిత వైరిధామము భీము॥

చం॥ పనిచిన వారలేగి ఘన బాహు పరాక్రమ విక్ర ర్భికప్పములన్।
మంబులన్।
యనుపమ శౌర్యులైన చతురంత మహీశుల నెల్ల
కనక విభూషణ రత్న తురగప్రముఖాంబరవస్తు
జాతములన్। చిత్తవృత్తిన్॥
గొని చనుదెంచి ధర్మజునకుం దగ నిచ్చి యుదాత్త
చ॥ తమంత మపోయి వచ్చిన విధంబున భూపతులున్
డయ్యెనం। లున్ జయించుటల్।
క్రమమున జెప్ప నందులు జరాతనయుం డరి వెట్టె
చముర వరేణ్యనందనుడు హాంకృతి దక్షగ విన్నవించి
తకృష్ణుడున్॥
నన్।
యముసు తుడంరకుండె విక లాత్మకుడై వినియుం

౨౨౦ తే॥ ధర్మనందను జూచి యుత్తరీకతోడ।
వలికె మాగధుం బోర జంపగను పొంత్రు।
మెయికె టిగలదె అయింగ జెప్పెద నుద్ధవుండు।
నాకు జెప్పిన చందంబున నయచరిత్ర॥

౨౨౧ చ॥ వినుము మగధేశ్వరుండెప్పుడు విప్రజనావళి యుందు
భక్తియుర్తుఁ।
గరు।
వినయముగ న్నిరీంది యున వేడిన చోత్రిధ నేంయుకిచ్చు
పునద గనర్థ నుండు బవనోద్భవుడేనను ప్రార్థనా
కృతిని। కలి॥
జనిరణాభిప్సువేఁడిన వశంపదుడై యుతడిచ్చుగాం

౨౨౨ వ॥ అట్లుయుడ॥

౨౨౩ తే॥ తవిలి యెప్పుడు మల్లయుద్ధమున వాని।
బలుమె మార్పింపవచ్చును భీముచేత।
ననిన ధర్మజుండి దివెస్సయునిన విప్రు।
వేషములు దాల్చి రయిగిరి విశదయశులు॥

నందనయుం గృష్ణునింగని పర్యంకంబు డిగ్గి కౌఁ
గిలింప నారయుదువల్లభుండు వేనత్రుకుం ప్రి
ణామంబాచరించె। పాంచాలియు ముకుం
దునకు నభివందనం బాచరించి గొంతి పంపున
గోవిందుభామినులగు రుక్మిణి మొదలైనవా
రికి గంధాక్షత కుసుమ తాంబూలలలిత దు
కూలాల మణి విభూషణంబులం బూజించె। యు
ధిష్ఠిరుండును వివిధోపచారంబులు గావిం
పుచుండె నంత గవులనంపునున తేనతని వధూ
జనంబులకు ననుగత బంధుమిత్ర పుత్రస
చివ పురోహిత పరివార సముదయంబులకు
ననుచితంబులగు స్థలంబుల విడియునియ
మించి దినదినంబునకు నభివందనంబులుగా

౨౨

వివిధోపచారంబులు గావింపుచుండె నంత॥

౨౩౦ క॥ హరియు యుధిష్టిరు సముచిత।
పరిచర్యలకాత్మ నలరి పార్థుడుదానున్।
సరస విహార రత్రింతులను।
సురచిరగతి గొన్ని నెలలు సుఖముండె నృపా॥

౨౩౧ వ॥ అంత॥

౨౩౨ సీ॥ ధరణీశ యొకనాడు ధర్మతనూజుండు
ప్రవిమల నిజసభా భవనమందు।
హితులు మంత్రులు బురోహితులును సుతులును
మిత్రులు బంధువుల్ క్షేత్రవరులు।
పరిచారకులు సూత పాఠక కవి బుధ।
వరులును మునులును వరుస గొలువ।
చిరశీలనవరత్నసింహాసనస్థుడై
కొలువుండె వినుతుడై నవినాభు।

వ॥ ఇట్లు కృష్ణభీమార్జునులు బ్రాహ్మణవేషంబులు
దాల్చి త్రేతాగ్నులం బోలె తమ శరీరతేజోవిశేషం
బులు వెలుంగ యతిత్వరితగతిం జని గిరివ్రజపు
రంబు చొచ్చి యందతిథిపూజలు శ్రద్ధాగరిష్ట
చిత్తుండై గావించుచున్న జరాసంధుం గనుంగొని
యిట్లనిరి॥

క॥ ధరణీశ యతిథిపూజా।
పరుడవు నీవను శుభదిశల బలుకగ విని మే।
మరుదెంచితి మది నీక్షిత।
మరసేంచుకొనుము సువ్రతాచారవిధీ॥

క॥ అతిథిజనంబులు భక్తిన్।
సతతము బూజించియుచిత సత్కారములు।
స్తుతి నడుపు సజ్జనులకా।
శ్రితకీర్తులందు ధరణి బడయుజాలుదురనఘా॥

౨౨౭ క॥ పరికింపక దేహంబు।
స్థిరమని బుద్ధిని దలంచి చిరతరకీర్తి।
స్ఫురణం బ్రస్తుతికెక్కని।
పురుషుడు జీవన్మృతుండు భూరి వివేకా॥

౨౨౮ క॥ ధారుణిలోన వదాన్యుల।
కీరానిపదార్థమొక్కటేనిం గలదే।
కోరిన దనమేనే మునికలు।
ధీరుడ్యుర్మ్యో యిచ్చె మును దధీచన వినవే॥

౨౨౯ క॥ అడిగిన ప్రిథసేయక దన।
వాడలం కలిగొన్న యెఱుకకో గిరవయుగనే।
ర్పుడని చ్చికీర్తి గనెనని।
పుడమన్నను వినవె యలకపోతము ననఘా॥

౨౩౦ క॥ ఆయింద్రాజ్ఞలుశేనక।
వాంఛసరూపములు దమకు వలంతి గపేడకే।
ధేయము తుడ్డైమును నెబిదన।
కాంతమ ముగోసిచ్చె ననజగంబుల వినవే॥

ఆ॥ ధీరవంతులురంతిదేవ హరిశ్చంద్రు।
బలిశిలోంఛవృత్తి బ్రాహ్మణులను।
మున్న జెప్పవినవె నన్నుత చరితులు।
చెన్నమైన నేడు నున్నవారు॥

వ॥ అనిన విని జరాసంధుండు వారలయున్న రూపంబులును మేఘగంభీర భాషణంబులును। గుణాంకితాంకంబులును మహాప్రభావంబులుం జూచి తనమనంబున వీరలు బ్రాహ్మణవేషధారులైన రాజేంద్రులుగా దలంచి। యిమ్మహాత్ములు కోరినపదార్థంబె కాదు ప్రాణంబులైన నిత్తునది యునుంగాక। తొల్లి విప్రవ్యాజంబున తన్నడిగిన విష్ణుదేవునకు బలి [illegible] హాత్మాపద భ్రష్టత్వంబెఱింగియు విచా

రింవక జగత్త్రయంబు నునిచ్చి క్షత్రివరుండయ్యె।
క్షత్రియబంధుండను వాడు బ్రాహ్మణార్థంబు
నిజప్రాణత్యాగంబు చేసి నిర్మలంబగు యశంబువ
డసెనదిగావున యనిత్యంబైన తాంరుంబు వి
చారగింవ్యంబుగాదు క్షత్రివడంరియుపవెస్సంయు
నితలంచియు దారుండై వైష్ణర్జున భీమలం
గనియిట్లనియె॥

౨౫౩ క॥ ఘోరరిగుణాలారమాంవుది।
కోరికెరొరిగింపుడే విం కోరిన్నైనన్।
ధీర తరోపేనొనగుటకా।
దారయుశిరవెన్రత్రుంచి యుత్తనునేడున్॥

౨౫౪ ఉ॥ నావుడు వైష్ణడమ్మగధనాథునకిట్లనుభూ
వరేణ్యనే।   గవచ్చువా।
భావముసూనృతత్రుతశుభస్రితిజెందుడెరుం

కేవవెనాజి భిక్షయితడింత్రుత నూభవుడే సుపేం
ద్రుడన్।
పావనివేడుంయిందొకని బ్రైకొని రొయుక్తటు బోరగాదగున్॥
౫ చ॥ అనవిని వాడునవ్వెంయు వాంవా విన వింతలు పుట్టెము
స్సన।   రణ్ణవం।
స్సని మెలునవెలాంర్వ జాలక భయంబున బారితనేకమా
చనవ ధురాప్రరి న్విడిచి సాంగరమధ్యము నందు దాం
గవే।   రొమె॥
వనరువాంనాంభనిబిరుదువాడి వనంబులునాంకు వింత
౬ క॥ ఇన్నేలచవ్రవూంరులు।
పన్నిన చోవిడువగో పబాంలకే బలసం।
స్సనిమాంగధభూంవరు।
నన్నై అయుగవెతాల్లినందనందన పోఅన్॥

౧౮౨ ఉ॥ కౌన రణోర్వి నన్నెదుటఁ గష్టము గ్గాన వక్రాంగ గోత్రు
తూస్ననుడు భూరి బాహుబల దుర్దముడయ్యు నెచ్చిన్న
యోంమరు। మా।
తూస్ననుడు మామక ప్రకట దోర్బలశక్తికి జూడ తుల్యు
డీనిని దుర్మానంచు చెంయువేఁచె జరాసుతు డుగ్ర
మూర్తిరెన్నై॥
౧౮౩ క॥ కరువ విసుతున కసనెంక భీ।
కర గద యిప్పించె నొక్క గదతన కేలన్।
ధరియించి నలువు రుగ్రు।
ఛ్వరఖురి వెవి కేఁగి యుచటన మతలభూ విల్॥
౧౮౪ సీ॥ పృథ్వీ ద్వంద్వాంబు పాథోధియుగళంబు
మృగపతి ద్వీరయుంబు వృషభయుగము।
పావక ద్వయము దంతావళయుగళంబు
దలపడుతీలనుద్దండ భంగి।

గదసింయనొయ్యన్యేత్రికర గదాపాతులను
గ్రంబుగ వినష్టలింగ ములు బదుల।
గ్రైకాని సవ్యదక్షిణ మండల ప్రముఖ
-ణములను సింహాచత్రమణాములను।
గదసిహాయుచు పానిడగ్గరు చువింట।
వెగసి గ్రంగుచు క్రంగిలే చెగసిగదసి।
పగుల నార్బిళ టచ్ఛటో ద్భటము వెూగ్రు
ఘన గదాఘట్టణా ధ్వని గగనమగలు॥
వ॥ అంతా॥
మ॥ గదసారించి జరాతనూభవుడు వాయుంకౌర ప్రవెూ
షంబునన్।
జదలల్లాడగ పాదఘట్టనమునన్ సర్వంసహాభాగమున్।
గదలన్ వాయుజు ప్రేసె ప్రేయనతడుగ్ర క్రోధ దీప్తాస్యుడై।
యుదిదప్పించి విరోధి మస్తకము ప్రేయన్వాడు పోనడ్డు
చున్॥

౨౭౩ చ॥ మడవకభీమసేనుడును మాగధరాజు గణాంగి బెబ్బు
లిడువడ్డులీల నెండొరుల వీఁపులు మూపులు నుంబ్రుకో
ష్ఠములే। వెయ్యిగా।
నడుతలలూరుజానుజఘన ప్రకరంబులు బిట్టు
బిడుగులుబోని మెన్నదల బెట్టుగ త్రెంయుచు వాంయు
చున్నెన౯॥

లంయు విభాతి॥

౨౭౪ బెడగడ రుబల్లదలు పొడివొడి గదాంత పెనుపిడుగుల
నిందారుగ నుడుగణము రాల౯।
విడుగురులు చండనభము డలవారి దంతరము
లజలధులు గలగ బుడమి బెళియింప౯।
వెడచరవ మొత్తింయును దడబడగ సైత్రియును
నెడమగుడిలాంచితి రుగుడు పడుచు త్రేయ
వడవడ వణంకుచును సుడివడక డాసి చలము డు
గక పుడొండొరులు వడిచడక పోర౯॥

వ॥ ఇవ్విధంబు నంబోరుచుండ నెండొరుల గదాదండం
బులు తుమురులైన బెండుపడక సమద దిగ్వేదండ శుం
డాదండ మండిత ప్రచండంబగు బాహుదండంబులు వ్వ
ళించి ముష్టియుద్ధంబున కుండగ్గరి॥

లంయుగ్రాహి॥

౨౭౫ కాంలవె సడాచియును కెవెడలద్రోచియును తాళముల
దూలబెడగేలవడి త్రెంయు౯।
ఫాలములు గత్రుకులు చాలుకృళు వక్షములు లీలనె
ముకత్రైదడునేల దుమృత్రైవే।
కాలవిపులక్రుత విలోలమగు నైతుంరులు జాంయుకొని
యొూవిబెనుగాలువలు గొనబే।
తాంల మదభూంతములు షైల నలజైతులను తాలములు వ
ఝ్ఞుచును శిలగతినాండ౯॥

ఉ॥ ప్రక్కలుజెక్కలున్నెడలు బాణితలంబులకే బగుల్బు
చు౯।

ముక్కలు బెక్కులుం జెవులు ముష్టిహతిన్నలియంగ

గ్రుద్దుచున్ రుతన్।

డొక్కలు పిక్కలున్ ఘనకఠోరపదాహతి నేలఁ గూర్చుచున్

దక్కిన కైక్కొం డొరుల దార్ఢ్య నిపేర్చ్యని బొరిరుగ్రతన్

౨౭౫ ఉ॥ వాలుమ్మనిస్ఫ్రేలయుచున్ బెలుచ వాయంక్తైతులి

చ్చుచు పాసి డాసికో। లుర్న్।

కొమ్మనుచున్ మెదళ్లగలిగుల్లలు తిత్తులు గాఁబదరంబ

గ్రమ్ముచు ముష్టిఘట్టనల గ్రుద్దుచు నూర్పులు సంద

డింపగా। జూపుచున్॥

సొమ్ముల బోవుచున్ దెలియుచున్నది జేవయులావు

౨౭౬ వ॥ ఇవ్విధంబున వజ్రవజ్రసన్నిభంబులగు యితరే

ర ముష్టిఘట్టనల భిన్నాంగులై రక్తసిక్త శరీరంబు

తో డర్బుప్పితాశోకంబుల వికీర్ణ జేగురుగొండలు

దంబున ఝూప ట్లుపోరుచుండ కృష్ణుండు బ

మరణాత్ప్రకారంబు లాత్మనెఱుంగుటం జేసి వాంఛుత

నూభవున నెల్లంయుక లేక లాంపునుం జావయునుంగ

లుగున ట్లుగా తద్గాత్రంబునందు తనది వృత్తే జం

బుని విపి విరోధి నిరసనెూ పాయంబూ వించి।

స విలారనందనుండు చూచుచుండ నెకృశా

ఖాత్రంబు రెండుగా జేరి వ్రైచి వానిన ట్లు చేరి పంపుమ

నుసాజ్ఞగాఁ జూపిన నతండును నాకేలు దెలసి

యువత్రవిక్రమపరాక్రమంబున మాంగధుం బడ

ద్రోచి వాని పదంబునుం బదంబు నూఁద్రొక్కి బాహువు

యుగళంబున రెండవ పదంబు గదలకుండం బట్టి

మస్తకమధ్యాంతంబుగా పెళపెళమను చప్పు

ళుప్పతిల్ల వత్తద ఖంబు తాళవృక్షంబంచే

రుచందంబున పాదజానుజంఘోరుకటిమధ్యో

దరాంసకర్ణనయనంబులు వేరువేర భాగంబు

లుగాత్రయ్యలు వాంపెయాళ్ళనం బౌరజనంబుగ
నుంగాని భయాకులువైయాహారంబులుచేసిరంత।

౨౦౦ క॥ అనిలజుని దేవపతినం।
దనుడను పద్మాక్షుడు నువయుదంబున నాలి।
గనములు చేసి పరాక్రమ।
ముసకద్భుతముంది మెయాదమున నుతియించెన్॥

౨౦౧ క॥ వనజాక్షుడంతకరుణా।
వననిధియును భక్తలోక వత్సలుడును గా।
ఘన మాగధసుతుసహాదే।
వునిపట్టముగట్టె తన్మహోన్నతపదవిన్॥

౨౦౨ క॥ మగధాధినాధునకుము।
న్నగపడి చెరసాలలను మహా దుఃఖములన్।
నొగులుచు ధన పాదాంబుజ।
యుగళము చింతింపుచున్న యుర్వీశ్వరులున్॥

౨౦౩ వ॥ అయ్యవసరంబున కృష్ణుండు దనదివ్యచిత్తంబున
మరవనశిధరింపకచరలు విడిపించిన వారు నుంచె
ద్ధగాలంబు కారాగృహంబునుంచె కష్టబాధలంబడ
కృశీభూతశరీరులగుటజేసి రక్తమాంసశూన్యంబు
లై త్వగస్థిమాత్రావశిష్టంబులును। ధూళిధూసరితం
బులున్నైన దేహంబులుం గవిగి కేశపాశంబులు మాసి
జటాబంధంబులున్నైన శిరంబులును మలినవస్త్రం
బులున్నై చనుదెంచియుప్పుడు॥

౨౦౪ సీ॥ నవపద్మలోచను భవబంధమోచను
చరితశుభాకారు దురితదూరు।
కంకణాకేయూర కాంచనమంజీరు
వివిధశోభితభూషు విగతదోషు।
పన్నగాంతకవాహు భక్తమనోత్సాహు
నచలేంద్రజూడు నున్నతకిరీటు।

హారినీలనిభకాయు వరపీతకౌశేయు
కటిసూత్రధారు జగద్విహారు।
హారవనమాలికామహాతోరువక్షు।
శంఖచక్రగదాపద్మశార్ఙ్గహస్తు।
లలితశ్రీవత్సశోభితలక్షణాంగు।
శుభగచారిత్రు దేవకీసుతుని గాంచి॥
చ॥ భరితముదాత్ములై విగతబంధనులై నిజమున్సశ
లోకమురా। లై
సురరిపుపాదపద్మములు సోఁకగ జాగ్రిలి మ్రొక్కినవద
కరములు మోడ్చియోపరమకారుణికోత్తమస
జ్జనార్తిసం। షరా॥
హరణవివేకశీలమహితాశ్రితపోషణపాపహారకే
ఉ॥ వరద పద్మనాభ హరి కృష్ణ గోవింద।
దాసదుఃఖనాశ వాసుదేవ।

యవ్యాయప్రమేయయనిశంబుగావింతు।
నిందిరేశ నీకు వందనములు॥
ఉ॥ ధీరవిచారమమ్ము భవాదియుపద్రవముల్ జరా
కేనా।
సుతో।
దారనిబంధనోగ్రపరితాపము మీరకరుణావలో
సారముచేత నార్చితిరి సజ్జనరక్షయదుష్టశిక్షయుఁ॥
యారయ నీకుగార్యములు యాదవవంశపయోధి
చంద్రమ॥
సీ॥ అవధరింపుము మాగధాధీశ్వరుఁడు మాకు
పరమబంధుఁడుగాని పగరగాఁడు।
ప్రకటితరాజ్యవైభవముదాందిభూతి।
చేతస్సులమమ్ము జెప్పనేల।
కమనీయజలతరంగములక్రైవడిదీప
శిఖబోలి చూడనస్థిరములైన।

గురుసంపదలున్నమ్మి పరసాధనక్రియా
గమవేధిత చ్ఛాధకంబులైన।
వ౧౦ బలసింధురనైల్యాస్యవైరానుబంధములను।
ప్రజలగారించుచునుదుష్టభావచిత్తు।
లగుచునాసన్నమృత్యుభయుంబుదక్కి।
మత్తులై తిరుగుచుండుదుర్నృపులంత॥
వ౧౧ చ॥ కడపటచేతనీయుహసుఖంబులు గోల్పడి చిత్త
క్షోర్మైచే। యుచుండ్రి।
బడిబడియుండమానవులకుపాలసమైన విలాశదా
పెడుమనుజుల్ భవాబ్ధి దరిచేరగవేకనసించు
నష్టియా। మాంధవ॥
యుడుములబొందజాలముర మేశత్రిలోకశరణ్యా
వ౧౨ ఉ॥ వేదవధూశిరోమహిత వీధులజాల నలంకరించుమా।
పాదసరోజయుగ్మము శుభస్థితి మానవ్యాదయుంబులం
దుని।
త్యోధిత చిత్రమైదగిలి యుండునుపాయుమెరుంగబల్కదా।
మోదర చిత్తదుర్భవపయోనిధితారణ సృషికారణా॥
వ॥ అనితనుశరణమువేఁడిన।
వ౧౩ జననాథులవలనచూచి సదమలభక్తా।
వనచారి తుడుపంకజలో।
చనుడిట్లనువారితోడ సదయామతి యెల్లా॥
వ౧౪ చ॥ జనపతులార మీపలుకుసత్యము రాజ్యమదాంధ
చిత్తులై।
ఘనముగ బ్రాహ్మలం ప్రజలగారియుచిట్టిట జేసికాదదా।
ననవహుషరావణార్జునులు నాశముబొందిరిగాన ధర్మపా।
లనమయులగాక నిల్చునె కులంబుబలంబుజిరాయురోన్న
తుల్॥
వ౧౫ వ॥ అదిగావున మనంబున దేహంబనిత్యంగాదెలసి॥
వ౧౬ ఉ॥ మీరలనుధర్మముందగవు మేరయుదప్పకభూజ
నాళిపెం।

పారుచు సౌఖ్యసంపదల నందగఁజేయుచు భూరియు
ష్టిమెయితే। కాంక్షిపం।
గారవవృత్తి మత్ప్రియము గా నొనరింపుచు వర్ణామ
స్త్రైరుహాముల భజింపుచు నకిల్బిషులై చెరి యుంపుడి
వ్యులన్॥
వగ౨ వ॥ అట్లైన మీరు బ్రహ్మసాయుజ్యప్రాప్తులరైదర
మదీయ పాదారవిందంబులందు జెలింపని భక్తిఁ గ
యుంగలుగునని యానతిచ్చి యారాజుల మంగళ
స్నానంబులు చేయించి వివిధ మణిభూషణామ్య
దులాంబరామాల్యానులేపనంబులా సంగిభోజన
తాంబూలంబులం బరితృప్తులం జేసి। యున్నత ర
థాశ్వసామజాది రూఢులంగావించి నిజరాజ్యం
బులకుఁ బ్రాజ్యంబులు చేసి యనిచిన॥
వగ౮ క॥ నరవరులీ చందంబున।
మురసంహారు చేత బంధమోచనులై సు।

స్థిరహర్షంబులతో నిజ।
పురములకుం జని రిశుభవిభూతి దవిర్పన్॥
కరహారిమంగళగుణాకీర్తులు।
నిరతము గావింపుచును వినిర్మల మతులై।
గురు బంధు పుత్ర దారా।
పరిజన ములరంగ కృష్ణపద్మదళాక్షున్॥
వ॥ బహుప్రకారంబులం బొగడుచు తమతమ దేశంబుల
కుం జని॥
క॥ నవినదళలోచను డుదము।
దె విపినసద్ధర్మపద్ధతిని దగవరులై।
యిలఁ బాలింపుచు నున్ సుఖ।
నిలనుండిరి మహాంతనిజప్రభుత్వములలరన్॥
వ॥ ఇట్లు కృష్ణుండు జరాసంధు వధంబు నురాజలోకం

బునకుం బంధమోక్షణంబుగా వించి వాయునందన
వాసవతనయుండు దానును జరాసంధతనయుం
డగు సహదేవుండు చేయు వివిధంబుల గు పూజ
లగ్గైకొని యుతని నుండ నియమించి। యుచ్చోటు గదలి
నతి వాయుప్రయాణంబుల నింద్రప్రస్థపురంబు
న కుంజనుదెంచి తద్వారప్రదేశంబున నిలిచి నిజశ
ఖంబు పూరించిన ప్రతిపక్షభయదంబును ఖాం
డవప్రమోదంబును నగు నమ్మహాఘోషంబు విని
పౌరజనంబులు జరాసంధుని మరణంబు నిశ్చయిం
చి సంతసిల్లిరి। వారి జ్యేష్ఠుండును భీమసేన పా
లతో డంబురంబు ప్రవేశించి। ధర్మనందనునకు
వందనం బాచరించి తన పోయిన తెరంగును చెప్పి
జరాసంధుని వధించిన ప్రకారంబును సవిస్తరం బు
గా నెఱింగించిన నతండు విస్మయవికలలోచనం బుల

న్నానంద బాష్పంబులు గురియ। నమ్మాధవుమహాత్మ్యం
బున కెందమయుందు లక్షితస్నేహాదరయోగంబు
లకలంకపరితోషంబుల నొందుచు కృష్ణుం జూచి యిట్లనియె।
సీ॥ కైవులాడుస సర్వలోకములకు గురుడవై
తేజరిల్లెడు భవదీయ మహార్తి।
యంశాంశసంభవుల గు లోకపాలురు
నీయాజ్ఞ దలపోసి నిఖిలభువన।
పరిపాలననిపుణులై భాసిల్లుచున్నారు
యుట్టి నీవాక నృపునాజ్ఞ సేయు।
టరయని మాయగాక దిని క్షేమియేక
పైన ద్వితీయమై యవ్యయంబు।
తర నైన నీ తేజమున కొకహాని గలదె।
చిన్మయాకారనీపదశేవకులకు।
యాత్మపరభేదబుద్ధియుండైన గలదె।

పుండరీకాక్ష గోవింద భువనరక్ష॥

వ॥ అని గోవిందునిం బొగడి యద్దేవుని ననుమతంబ్బున

కుంతీసుతాగ్రజుండు పరతత్వవిజ్ఞానులైన ధర

ణీసురులును ఋత్విక్కులనురావించి॥

సీ॥ సాత్యవతేయ కశ్యప భరద్వాజోవ

౮౨౬ హూతవిశ్వామిత్ర వీతిహోత్ర।

మైత్రేయపౌలసుమంత వసుచ్ఛంద

గౌతమ సుమతి భార్గవ వశిష్ట।

వామదేవాకృతత్రణకణ్వజైమిని

ధౌమ్య పరాశరాధర్వకేషవ।

యుశితవైశంపాయనశంఖలికశ్యప

శ్రుతి వీరసేన గార్గ్యత్రిధన్వ।

ముఖ్యులైన ఋషులమును కృపాచార్యగాం౦।

౮౨౭ గేయకుంభ జాంబవతేయవిదుర।

కురుకుమారబంధుకులవృద్ధధారుణీ।

సంగరనరేంద్రవైశ్యశూద్రవరుల॥

కే॥ దప్పింప వీరువారుషము।

ఉపపత్తి లన్నరుగడెంచి యుచితక్రియలన్।

తప్పకకనుగానుచుండం।

ంరుప్పుడు విద్యుక్తనియుతులై భూసురులన్॥

ఆ॥ పేణగిన వనభూమి కనకలాంగలముల।

ద్ధిదున్ని పాండవాగ్రజునకు।

దీక్షజేసి యుంచితస్వర్ణము।

రొమూపకరణములనలోపముగను॥

అట్టునియమంబులు సముచితక్రియాకలాపం

బులు నడుపుచుండిరప్పుడు॥

౮౩౧ కం॥ సకలావనీశులిచ్చిన ।
యుకేలంకేసువర్ణరత్నహాయధనవస్త్రా ।
ప్రకరములు మొదలుగాగా ।
నంకేలందుకొనం సుయోధనుని గాంచెదే ॥

౮౩౨ సీ॥ అర్థిజాతముగోరినట్టి వస్తువులెల్ల
తగ బంచియిడగ రాధాతనూజు ।
నరసాన్నపానాది సకలపదార్థములే
పాకమునే యింప భవనసుతుని ।
పంకజోదరు నుద్దపాయుకే పరిచర్య
తవివిగావింపవాసవతనూజు ।
సవననిమిత్తము సంచితద్రవ్యములే
పెంపుతోవేగ దెప్పింప నకులు ।

౮౩౩ దేవగురువృద్ధధాత్రీసురావళులను ।
నరసి పూజింప నవాదేవు నఖిలజనులు ।

చాలుచువిస్పష్టమతుల దృష్టులనుజేయు ।
ద్రౌపతినిదగనియోగించి ధర్మసుతుడు ॥

వ॥ అయ్యవసరంబున ॥

చ॥ హరిశిఖిదండపాణినికేషాత్మజపాశిసమీర
గుంహ్యకే ।
శ్వరశశిమౌళి పంకరుహాసంభవచారణసిద్ధసాధ్యకి
న్నరగరుడోరగామరగణంబులు వచ్చి సుఖంబు
జూచియు । తరించెనప్పునే ॥
చ్చరుపడి తొల్లి యువ్వరును జేయుమఖంబులు నిం

కం॥ అదిగాకయుందిరా విభుం ।
౮౩౬ పదములు సేవించునట్టిభాగ్యము గలుగున్ ।
తుదిబడయురాని బహుసం ।
పదవెవ్వియుగల వెయును చు బ్రస్తుతి శేయన్ ॥

వ॥ అప్పుడు॥

వ॥ ... సమానుశ్రై నరుయాజకవర్గముల

లిరాజసూ। సిధర్మజుం।

యమఘవిధానమంత్రములనగ్నిముఖంబులజే

గ్రముమునవేలుపింపగ్రతురాజనవహ్నాప్తి దినం

బునాన్వితో। పెంపునన్॥

త్రిముడుంగణంగియాజకసదస్యగురుద్విజకో

వ॥ ప్రాజించునప్పుడందునగ్రపూజార్హులెవ్వర

యడిగినసదస్యులుతమకుండోచినవిధంబులు

పలుకవారిభాషంబులువారించి వివేకశీలు

డునుచతురవచనకోవిదుండును నగుసహదే

వుండుభగవంతుండునునైదుకులసంభవుం

డునునైనశ్రీకృష్ణనింజూపి యిమ్మహాత్ముని

౧౧

నంతుష్టనింజేసినభువనంబులన్నియుంబరితృప్తిం

బొందుననిచెప్పధర్మజుంజూచియిట్లనియె॥

ఉ॥ కాలముదేశముంగ్రతువుకర్తముంగర్తయు

భోక్తయుంజగ। యజ్ఞయోగవేతులో।

జ్ఞాలముదైవముంగురువుసాంఖ్యముమంత్రము

వేశీలువిప్రులుఃజననవృద్ధిలయంబులుపోతుభూ

డుగే॥

తములో।

శీలలుదానర్మైతగవెలింగెడినెక్కటుతేజమీశు

౧౭౧

చ॥ ఇతడెయితండుకేశ్వులోకయుంతమెయిగిట్టిననో

నన్।

చరాచర।

స్థితభువనంబులన్నియునసించునితండవిచ్చిచూచి

వితతముశ్రైజనించుప్రభవిష్ణుడువిష్ణుడునైనయ

ప్రాజలన్॥

ష్టియో।

క్రతుఫలదుండుగాంకొరుడాకండరువాయండెవిశిష్ట

౨౨

౮౪౧ ఉ॥ ఈపురుషోత్తముం జగదధీశు ననంతుని సగ్ర
శక్తిజి।
కముల్।
ద్రౌపదిసత్రవ్రాజ బరితోషితుజేయ సమస్తలో
కేపర తుష్టిబొందు పృథివీవర కావున నీవు కృష్ణుని
శ్రీపతి బూజసేయుమెడ సేయక మాటలు వేయు
నేటికిన్॥
౮౪౩ క॥ అనిన విదేవుడు పలికిన
వినియుచ్చటిజనులు మనుజవిభులు సురుషులున్।
మునులును మనసమున వెయ్యాదము
దనుకగని దివెస్సయనిరి ధర్మజు డంతన్॥
౮౪౪ క॥ మునిజన మానస మధుకర।
వనజాతములైన యష్టివారిజదళలో।
చనయుగుయుగళ త్రత్రో।
శన వెలుగిగా వించితఫ్ఫలంబులు భక్తిన్॥

౮౪౫ క॥ తానును గొంతియు ననుజులు।
మానుగ ద్రౌపదాన్యత్రయును మస్తకములదొం।
పూనిననిరుత ధరించి రమ
హానందము బొందిరతిశయ ప్రీతి మెయిన్॥
౮౪౬ క॥ చంచత్కాంచనరుచిరో
దంచిత వస్త్రముల నంత సాత్రప్రబలం।
మించిన రత్నములను బూ
జించెను ధర్మజుడు కృష్ణ జిష్ణస మాఖ్యన్॥
౮౪౭ వ॥ అట్లు బూజించి యానందజలబాష్పబిందు సందో
హ కందళితనయనారవిందంబులు గోవిందునిస
దరాకారంబు దర్శింపంజాలరయ్యి యట్లు పూజి
తుండై తేజరిల్లు పుండరీకాక్షునీక్షించి వారందరు
లు నిజమస్తకంబున ధరియించి నుతులు సేయుచు

నఖిలజనంబులు జయజయశబ్దంబు లిచ్చిరి దేవ
తలును వివిధ తూర్యఘోషంబులతో డంబు పుష్ప
వర్షంబుగ గురియించి రయ్యవసరంబున॥
క॥ తమఘోష సంతతుడు తద్విభు|
నముఁ జూచి సహింపకలుక నత్రిలగాంచి|
ధవుడు డిగ్గి నిలిచి నిజహా|
స్త్రము నెత్తి మనోభయంబు దక్కిన వాడై॥
వ॥ అప్పుండ లేకాత్ముండు వినుమందు సభాస
తులం జూచి శిశుపాలుం డిట్లనియె॥
క॥ బాలుం బురేందు మహాహాయిటు|
కాలము గడుపంగ దురవగాహమ్మునని|
తేలం తప్పున నే డి|
బాలకుమ చనములచే తప్రాజ్ఞలు బుద్ధిల్ ॥

వ॥ ఇట్లు దప్పన దియట్లున్నను పాత్రాపాత్ర వివేకంబున ందు
ంచనేర్చిన నిపుణులున్నతిస త్యగరిష్ఠులును| బహువిధత
నరుమహేశ్వరు ననల్పతేజులును మహాద్వైర్యధను
లును పరమతత్త్వవేదులును యఖిలలోకపాలప్రంజి
తులును| విగతపాపులును| పరమయోగీంద్రులు
నుండ వీరిం గైకొనక వివేకవిరహితుడై గోపాలబా
లునిం బూజ సేయుటకు నెట్లు సమ్మతించిరి పురోడా
శంబు సృగాలంబునకు నర్హంబు గునె యిరుదియును
గాంక॥
సీ॥ గంరుడ దనకాన్యుండు కులగోత్ర రహితుండు
తలిదండ్రులెవ్వరో తడవ వేరు|
యుప్పులం ఖోరసెడింగాంది మధ్యోపసా
నంబును నరయమానంబు తేదు|
బహురూపి యొప్పెక్క భంగుల వర్తించు
హావివర్తనములు వరుస వేవు|

పరికింప విగత సంబంధుండు దలపోయ
మాని మిత్రంబున మానిసయ్యె
౨౩౨ పరగ ముష్టియుయాతి శాపమున జెన్నె
౨౩౩ వాని నెన్నైదునే యదువంశ మెల్ల
బ్రహ్మ తేజంబు నెల్లఁ గోల్పడితి నయితఁడు
బ్రహ్మ ఋషి శిష్యుఁ డానె గోపాలకుండు॥
౨౩౪ క॥ జారుండా జన్మాదియు
చోరుఁడు మను వోవకలాఁడు సుమహిత పూజా
చార క్రియలవేన రహ్టాడె
వారక యుత డనుచు నశుభ వాక్యస్ఫూర్తిన్॥
౨౩౫ చ॥ అనిత నుదూర నాడిన మురాంతకు డాళశుపాలు
వాక్యములే
విని మది జేరికింగా నడు విశ్వత భైరవ రావమాత్మగ్రే
కొనని ఘృగేంద్రు రీతి ముని కోటియు రాజులు
పద్మనాభునా

న తు
డి నయవినీతి భాషలకు డెందమునం గడు వంత
దుచున్॥
౨౩౬ ఉ॥ వీను లుపముల నిక్కొంచు విన విస్మయమంచు ముకుంద
మాధవ
౨౩౭ శ్రీనిధి వీనినే గతికి జేర్చె దొయుంచు దురాత్మ దిట్టుచున్
నానరనాథులు న్మనులు నచ్యుతుని ల్వకె పోవభాండుసం
తాన ములప్రేమయు బలదర్పము పోక్షత రోషచిత్తులై॥
౨౩౮ వ॥ అప్పుడు కేకయ సృంజయ ప్రముఖ భూపతులుం
దామును వివిధాయుధ ప్రాణులై యదల్చి నిల్చిన
వాడు నుంచి రుతి వక వాలు నుంబలు కేతుసుంగాని
భుజాగర్వ దుర్వారుండై గోవిందునిందదనుభ
వ్యులైన వారలనుం గుపిత వర్త్రనుండు నిందింప
నమ్ముకుంద దుండా గ్రహాంబున వేచిశిశుపా

రూక్షేక్షణంబులని శ్లోంపుచు నక్షేణంబ తన్నస్త్ర
కంబు నిశితధారాకరాళంబైన వక్త్రంబున నవత్రవ
౫౬ రాత్రముండై రుధిరంబు దొరుగం దుని మెనమ్మవా
౫౭ కలకలం బాకర్ణించి దైత్యబలంబులును తదీయరుప
డ్డేచరులైన భూపతులునుం గనుకని వరచి రంపు
వనరంబున॥

౫౮ క॥ మునివరులును జనపతులును,
గనుగాని వెరగంద చైద్యగాత్రమునందుఁ,
ఇయనుపమతేజము వెలువడి,
వనజోదరు దేహమందు వసియించె నృపా॥

౫౯ వ॥ అనిన మునివరునకు భూవరుండి ట్లనియె॥

౬౦ క॥ కేవలాంక్షుని నిందించిన,
దవుష్షయింపత నూ భవుండు దారుణమలకూ,

న ; తు
పమునం బొందక యేక్రియ,
సవుపాతవంతిక్రీష్మనందు జూచ్చెముసేంద్రా॥
౬౧ వ॥ అనిన శుకయోగి యిట్లనియె॥
౬౨ మ॥ మధుధ్వైత్వాంతకుమారి మత్సరమునఁ దత్తిల్లి
జన్మత్రయా,
వధినేత్రాద్యద దీయరూపగుణదివ్యధ్యానపారీణధీ,
నిధి ఇతాటన్ శిశుపాలభూవిభుడు దానిర్ధూతస
ర్వాంహుడై
విధిరుద్రాదులకందరాని పదవిం బేకొందెనుర్వీశ్వరా॥
౬౩ వ॥ అంత ధర్మనందనుండు ఋత్విగ్గణంబులనుస
దస్యులనుఁ బహుదక్షిణలం దనిచి వివిధార్చనలం
బూజించి అవభృతస్నానక్రియాపరితోషంబున॥
సీ॥ మురజపటహ దంగ గోముఖ శంఖ డిండిమ
ఘణవాదిరవములంబరమునిండ,

మహాంతకుచభారకంపితమధ్యలగుచు।
నర్థిమెులనూళ్లమెురయువంద్యైదఖుబార।
కరసరోజాతకంకణక్వణనములును।
చరగానూపురఘోషములె సరెదఢింప॥
వ॥ మరియును నయ్యిందువదనలందందమందగ
మనంబులం జెందు ఘర్మజలబిందుసందోహాంకం
దళితమందహాసచంద్రికా సుందరవదనార
౫౯ విందంబుల నిందిందిర రుచుల చికుర బృందం
బులు చందరవందరలై సందడిగాన నమందా
నందవార్ధియై సువర్ణశృంగ సంగతంబులైన
౫౬ సంకుమదమలయజ ముఖ సురభి తోయం
బులం బలుదోయంబులు సముదాయంబు
లైతమతమ తోయంబుల వారింజల్లుచుచం
ద్రావళుకెందవిరులరచియించిన చిమ్మనగ్రో

పులందాంవులుగల పూదెనియలు నించి వారి ప్రేతు
దలిపి రెవల్లు మూరం శ్రేవలు మొరయు వష్ము యుక్తమ
నిచి వష్మ చుము వర్గ వుదక్షుం కేవు పంకంబులు కొంసన
కకచింకెంబులు జంకెలాలయ వంకజనన్నిభంబు
లగు వెయిగంబులచ వుతించి చదురుచుసుల్లంబుయ
లుపల్లవింపం బెల్లడరి। యుందియులు ఘల్లుపు
ల్లునవెురయంగ కిల్లదాటుచుం చారుచంద్రికా
సారఘనసార ధూళిమిళిత రజఃపరాగంబును
రాగంబు రంజిల్లకెరంబులబుచ్చుకుని శిరంబుయ
జల్లుచు బ్రిత్తరంబులన మ్మత్తకాశినుల వృత్తంబు
లగు చెంబులకెత్తువత్తుమని బిత్తరించుపుప్పు
గుత్తులందత్తరంబున త్రొక్కుచు బరిహాసింపు।

నన్యోన్య నైకరకి నలయక నకకరండభరితంబు
లగు పన్నేటంబుగా విజిలుగు పుట్టంబులు గదొంగిమ
స్తంభులు బయటను పడి నన గ్గలంబులగు సిగ్గులకును
వ్పిదంబులగు తమకె స్వారె పులకె ద్దంబుసే యుబు
బురుషులుండా వుసను నునారా వులభి రాము।
తీలా రసో త్కృత్మైన యుంత రంగంబుల సంతసం
బు నంబంతంబు విచ్చుచు వసంతంబులాం డిరవ్వేళ
న తులవి మూనారూఢ్వైన యింద్రపురంధ్రిజ
నంబునుం బోలి వాటకశిఖరంబువెన్నైనిజచేటు
కా జనంబులుశే వింపజనుదెంచు భూకాంతా
కాంతాజనంబులు తమతెనరసంబులకు
నర్హంబులైన ధరణీపాలవధూలలామంబులాం
దరించుచెలులరవు తమసఖీజనంబులంబుర

కొల్పి చల్లించుచు భావగర్వితంబులగు వారిస్త్రైతు
రనరసోత్కృలు పుందహాస చంద్రికలు ముఖకమ
లలీలా విలాసలత్మిం బ్రోదిసే యుంబనిరవ్వుధంబున
నిజసామ్రాజ్యవిభవంబుగా నజాతశత్రుండు
గంగాప్రవాహంబున కరిగి యుందు నిజవధూయు
క్తుండై శాస్త్రోక్తప్రకారంబున నవభృథస్నానంబా
నరించె నయ్యవసరంబున॥

౧౭౦ క॥ అనిమిషదుందుభి నిస్వన।
ముసుమొరసె కుసుమ వర్షము లుగురిసె భువిన్।
మునుదేవపి తృభూసుర।
వినుతులరవ వెలసగె నపుడు విమలచరిత్రా॥

౧౭౧ క॥ నరుల వెళ్ళివారల్ నైనను।
కరవు ర్ధిం నొద్ది జేసె గతకల్మషులై।

చెరియుంతురష్టియవభ్రుతు।

మరుదుగగావించిరెలమినఖిలజనంబులే॥

౮౭౨ వ॥ అంతధర్మనందనుండు యిచ్చిన వస్త్రాదులదుకూ
లసురభికనుసుమమాలికానులేపనములు రత్న
దీపితభూషణావలులుండాల్చి వైభవంబుల
నుప్పించువభృతస్నానాంతరంబున మరవిచ
నందెంచి॥

౮౭౩ ఉ॥ పాండుతనూభవాగ్రజుడు బాండుయశో
నిధిభాసమానమా। బంధురాం
త్రాండని భుండు యాజకసదస్యమహీసుర విత్ర
చ్చైనం।
స్వండలిబూజచేసె బుధమాన్యచరిత్రుడు వాలి
డొండదుకూలరత్నకనకోజ్జ్వలభూషణముఖ్య
వస్తువులే॥

౮౭౪ వ॥ అట్లు నారాయణపరాయణుమ్మైదేవసమాన ప్రకా
శప్రభావంబుల సకలన్నరనారీలోకంబునర్ఘ్యరత్న
మయభూషణవల్యానులేపనంబులుధరియించి
పరమానందభరితాత్ముల్మైయొప్పిరంత॥

౮౭౫ చ॥ సునిసితభృత్రిదన్ముఖము చూడగవచ్చినయట్టి
దేవతా।
మునిధరణీసురప్రకరభూవరవిధ్భునశూద్రకోటియు।
జ్జనవరచంద్రుచే నుచితసత్కృతులంబరితోషచిత్తులై
వినయముతోడధర్మజుని వీడ్కొని పోవుచుపెక్కుభంగులన్॥

౮౭౬ శా॥ పాలించరణాంబుజాత యుగళార్చకుడైపై
నుపొందు పాండుభూ। పుచుర్ణసవా।
వరసుతలరాజసూయమఖవైభవముస్నతియు

ధరమున నాత్మభూములకు దారత నే గిరిధర్మ
సూనుడున్। చువేచెడిన్॥
సరసిజనాభులన్ యనుపజాలక యుండుమటం
౮౨౨ వ॥ అట్లు పాండవాగ్రజు ప్రార్థనంబులున్ గొనిదా
మోదరుండు సమస్తయాదవులుం గుశస్థలి
కోవంబనిచి కతిపయపరిజనంబులుం దానును
యుతనికెం ప్రియంబుగాం దన్నగరంబున నుండెనని
చెప్పి మరియు నిట్లనియె॥
౮౨౩ చ॥ జనవర పాండుభూపతి సుజాతుడు ధర్మరతన్
మనోరథా। భూరిశో।
భిని సరసీరుహాక్షుడనుతె ప్పవతంబున దాటు
భనయుమద్వైమనోంబుషుల బాసి ముదాత్మకుడై
వెలింగెన। ధ్వైవయుతి॥
వ్వనరుహానాంభు దాసజనవర్గము కుంగలవెయసా

ప్రకా
౮౨౪ వ॥ అట్టియెడ॥
౮౨౫ ఆ॥ రాజసూయ మహాధ్వరప్రభావమునకు।
నఖిలజనులు మోదమందిరపుడు।
కలుషమానసుండు కులనాశకుడు సుయో।
ధనుడొకండు దప్ప ధరణినాథ॥
౮౨౬ వ॥ అనిన విని శుకయోగీంద్రున కంబరీషనరేంద్రు
డిట్లనియె॥
౮౨౭ ఆ॥ అఖిలజనులకెల్లనానందజనకమై।
యనయము ఘనముకురుకువేశ్వరునకు।
కరమసంవ్వాప్యమైనకారణమెట్టిది।
తెలుపంగ బలుకుదేనినిర్ధ చెరిత॥
౮౨౮ చ॥ అనిన మునీంద్రుడిట్లనె ... తోగురురాజు
పాండుసం।

దనులదేనన్న నేక దురితంబులు నిశ్శేలుజేయు ండు
సర్వశౌరి।
సం।
తనసుకనా డుపంకరుహానాభదయూపరిలబ్ధ
ఘనజితదేవశ్రేత్యనరపాలకరాజ్యవిమవోమహత్త్వశ్లా॥
౨౨౪ చ॥ పెలంకులనవీనసంపదల విశ్రుతకీర్తులు మునస
బులోననును। ,గ
వుత్పాతం।
ంపతి సుతాగ్రజుడంతిపురం
వలరిన పాండుభూ
ంభూషణాంశు రుచిజాలముపర్వ
జ్వలమ
బయోజనాభును। రాజ్ఞితిని॥
త్రిలికభజింపుచుంఘనసుఖస్థితి భూరిమనోహా
౨౨ వ॥ కనుంగొని రుదింరునుంగాక యెుక్కనాడు
లవితాష్టపారాశశాంక బింబంబు విడంబ ట
విడంబించుచు। నింద్రనీలరుచినిచయంబున.

పహాసింపు కేటు లకుంతలంబులునఘనంబులు
లుపంద నరుని టలఫలకంబులున్ను పుష్పచాపుశ్రే
పంబులరూపంబునేపుచూపు భ్రూయుగోపా
బులై సౌధావినిధాను రుచి సిస్తా వంబులై కర్ణాంత
సీవంబులై రంజనంబుల తో రంజిల్లనేత్రకంబు
లున్న వమల్లికాముకుళ విభాసిత దంత మరీచి
కానిచయోపేత మందహాస చంద్రికా దవళితం
బునుద్రుముకురో పవిలంబు సుకర్ణకుండలమణి
మరీచిజాలంబులు నుంఛెరసి బహుప్రకారంబులు
పర్వంబోలుచుకేపోలపాలికలును। విలశితశ్రె
వేంతు ముక్తాఫలహార నిచంరుంబులు ను దివ్య
భూపత మిసమినని పన గలమె లుంగులు గిరి
గానమోటునం బగులునసంబాగడుం దని మెుగంబు

లకుచపుటంబులై గయిను తుఱుంగ దీనకేళ్లచభారంబుల
శ్రీంగులకాంగవేఁక తూఁగాడు వరతల పరిషే-
యంబులగు మధ్యభాగంబులును।

ఘనజఘనమండలావతీర్ణంబులైన కాంచన
కాంచీకలాంపకింకిణీకలనినాదోల్లసితంబులం
గలకటిప్రదేశంబులును నల్లవితపాల్లికపల్లవ
కాంతులమెల్లంబులు కాల్లలుగాని యభిరా-
మంబులై శోభిల్లుపాదపాణితలంబులును।
సరసగతులమ్మేదుపదంబులందనరు మణినూ-
పురంబులు గోపురంబులం బ్రతిస్వనంబులాలయిం
మొరయుచుండ నరుచరణారవిందంబులును।
రత్నవలయకంకణాంగుళీయకాది వివిధభూషణా
ద్యుతి నిచయంబు యున్న మరీచికరనిచయం

బులలను ధిక్కరించి వెలుంగు కరపంకజంబులును।
మృగతురగఘనసార వారిచందనాగరు కుంకుమ
పంకంబుల భాసురంబగు వాసనలు నాసారంధ్రం
బుల కుపేక్షణంబులై పొలయు సౌభాగ్యంబులుం
గవిగి చైతన్యంబునొందిన మహనీయపుబొమ్మలవి
ధంబున గగనమండలంబున నిర్గమించి।

వసుధాతలంబున సంచరించు చంద్రరే-
ఖలచెలువున శృంగారరసంబు మూర్తీభవించు
జగంబులు మోహపరుచు మోహనీదేవతా
లచందంబున విలసించు మాధవవధూసమా-
స్రంబుల సంగతి నిషాధావనిలతికయుంబోల
లిరియున్న ద్రుపదరాజనందన విభవంబునరా

జనరాయ మహాధ్వరోత్సవంబునుం జూచి చిత్రం
బుత్రలపై ష్టసంతాపానలంబునం గ్రాచుచుండ
సంతాసైక్కనాఁడు ధృతరాష్ట్రనందనుండు నిర్మలంబగు
సభాభవనంబునకుం జని॥

౧౧౬ సీ॥ సుతసహోదరపురోహితబాంధవామాత్య
పరిచారభటకోటి బిలచి కొలువ।
కలితమాగధవందిగానంబు పాఠక
పఠనరవంబును బ్రమదమెసగ।
కంకణఝణఝణత్కారంబు శోభిల్ల
సరసిజాననలు చామరములిడగ।
మయవినిర్మితసభామధ్యంబున సుభాస
మానసింహాసనాసీనుడగుచు।

౧౧౭ యమరగణములు గొలువ బెంపారు ననిమి

షేంద్రుకైవడి మెరసె యుపేంద్రుడలర।
వరుసగాలువు ఫల్గుణ యుత్తరిదురభిమాన।
క్రోధహారాత్స్వర్థనుండు సుయోధనుండు॥

౧౧౮ ఉ॥ కాంచనరత్నభూషణనికాయము దాల్చిన ముజ్వ
లప్రభలో। వాయహా।
దంచితమూర్తి నొప్పి ఫణివారులు ముందటగ్రందు
రించి సహోదరుల్ నృపవరేణ్యులు పార్శ్వములన్
భజింపనే। స్తుతి సే॥
తెంచును రాజసంబున యుధిష్ఠిరుపావికి వైభవ

౧౧౯ వ॥ అట్లు చనుదెంచి మయకృతమాయామోహితం
బైన సభాస్థలంబున॥

౧౨౦ కం॥ సలిలంబులేనితావున।
వలువలు వెస నెగయదిగిచి వారక తోయం।

బులుగలచోనునచేలం।
బులుదడెయం బడెయెనిజవిభుత్వముదరగన్॥

౨౬౧ క॥ ఆవిధమంతయుగనుగొని।

పావననవృతయునచటుపార్థివులుంగాం।

తావవియునుయమతనయుడు।

పావిరిజేసన్నతమ్ము వారింపంగన్॥

౨౬౨ వ॥ అష్టాదశాక్షౌహిణీ నుమోదితుపైన జనంబు

కోలాహలంబుసంకులంబైన నజాతశత్రుండును

చిత్తంబున విన్ననైయుండు। నప్పుండరీకాక్షుండు

భూభారనివారణకారణుండుగుటంజేసి దుర్యో

ధనునపహాసంబునకుంగాదనండయ్యెనంత॥

౨౬౩ క॥ వారిధరనుతునివీడ్కొని।

తరుణీజనవిహితజనకదంబముగొలువన్।

పరితోషమునగుశస్థల।

పురమునకుంజనియెమోదమునసరనాథా॥

౨౬౪ చే॥ జనవరబంధమోక్షమునుచైద్యవధంబును

పాండురాజునం। వకే।

దనమఘురత్నణంబును సుదారతజేసినయుష్ఠిదే

తనయుచరిత్రభాసురకథాపరనాత్ములుగాం

తురిష్టశౌ। లోకముల్॥

భనబవాపుత్రకీర్తులును భవ్యవివేకముపిష్ట

౨౬౫ క॥ అనిశుకయోగీశ్వరుడు।

మ్మనుజేశ్వరుజూచిపలికె మరియునుశ్రీకృ।

ష్ణునియద్భుతకర్మంబులు।

వినుపెంతుంజిత్తగింపువిపులచరిత్రా॥

౨౬౬ సీ॥ వసుధీశవమునువినువైదర్భిపరిణయు

వేళదుర్మదుశిశుపాలభూమి।

వరునకు దోడ్పడ నరుదెంచినసైనికా
వళితోడ దొడరి దోర్బలము దూలి।
వారిచేత నిర్జితులైన రాజులలోన
చైద్యుని చలికాడు సాల్వభూమి।
పతి జరాసంధాది పార్థివ ప్రకరంబు
౯ విను మత్సరానల విపులశిఖలు।
౯౭ ధాత్రి నిటమీద వితతయాదవముగాగ।
కణగి చేయుదునని దురాగ్రహము తోడ
వంతములు బల్కి రచట నిర్భరిత నిష్ఠ।
దపముగా వింప బూని సుస్థలమునందు॥
౯౮ కం॥ ధృతి వదలకయు గ్రస్థితి
ప్రతిదినము నుబిడి కెండ వనిరజములనముగా।

నతి నియమము గానా పశు।
పతి శతవత్సర ఘోరల నయను భర్గ్గను మేశుని॥
కం॥ చదరని నిజభక్తి నిద।
౯౯ వృదపద్మములాత్మని పెప ప్రాంయుకొనుకయే।
డు దితత్రియ భజియించిన।
మదనారి యనా డిభక్తిము పావముషశుడై॥
కం॥ భూరుసప్రత్యక్షంబై।
౧౦౦ కోరినవరమేమియైన కొసరకయిత్తుని।
వారకవేడుము టన్నను।
యారాజతనూభవుండు వారునమిత్రా॥
౧౦౧ తే॥ వందనం బాచరించి యానందవివశు।
వదనుడై సుసవినం జలిగదియుచేర్చి।

శ్రితదయాకర నన్నరక్షించెదేని।
రెంటుగనినుపింఛువినమును వీక్షితమును॥
౨౦౨ తే॥ గరుడగంధర్వయక్షరాక్షసనరేంద్ర।
వరులచే సాధ్యపడకనావలయునెడమ।
నభ్రపదమున నరిగెడు నష్టమహాంత।
వాంఛనము నాకుదయసేయు వరదయోగ॥
౨౦౩ వ॥ అనియభ్యర్థించిన ప్రసన్నుండై వానికోర్కెం
కనురూపంబైన పురంబు నిర్మింపు మనియు
నప్పగించిన నతండునుదల్లజైనకామగమనం
బును నతివిస్తృతంబును గా లోహంబున నిర్మించి
సౌంభవాఖ్యంబను నామంబిడి సాల్వునకిచ్చిన
వాడును నంబరమానందంబునం బొందిత దృ
మానారూఢుండై యాదవులవలని వై

ర్వివిరోధంబు దలంచి దర్పాంధచేతస్కుండై
నగరంబుపై జని నిజసేనాసమేతంబుగాఁ
బువేధించి॥
౨౦౪ సీ॥ సవిదుపవనసరోవరములు మాయిం
బావులుగలచి కూపములుజెఱచి।
కోటలువెసవేటవాటములు గావించి
పరిఖలు పూడ్చి వప్రములు ద్రొబ్బి॥
యట్టళ్లు ధరగూల్చి యంత్రములుదునుమాడి
కాంచనధ్వజపతాకములు నరికె।
భాసురగోపుర ప్రాసాదహర్మ్యంబు
శాలాంగణంబులు భస్మములుగఁజేసె।
౨౦౫ విమలకాంచనరత్నాదివివిధవస్తు
కోటులయుల్లనుండు దందకొల్లబుచ్చి

ప్రజలజరవట్టిదొరలనుభంగపరచి।
తరమియుబ్బంగిపెట్టుబాధలనలంచి॥
౨౦౬ చ॥ మదవతునసంతజోవకవిమానయుతంబుగ్గ
నభ్రవీధికేగ్। రుషాశ్।
గాదగానిరోషపువ్వెనగస్సికొంకకశస్త్రశిలామహా
ప్రదరములోవిమ్మెగురిసిబంధురభూమిపరాగ
శర్కరల్। వరింపుచున్॥
వదలకచెల్లుచున్నలయువారియువచేదిశలా
౨౦౭ వ॥ అట్టియెడ॥
౨౦౮ క॥ చటులపురత్రయదనుజో।
త్కటదుస్తరభావ్యమానధాత్రిగతిదు।
ష్పుటభేదనమంతయువి।
స్ఫుటపేడంజెందివగలసుడివడుచుండున్॥

చ॥ కనిభగవంతుడున్ రథశిఖామణియున్న।
త్రిణేయుడు। పృథివ్యసా।
జ్జ్వనముఖైనాడకుండుడనిసంగరకౌతుకమె
ధనములుపూనిస్సైనికకదంబముగాల్వనసాన
విహాసమే।
తనరుచిరాంగులనున్నతరథస్థితుడ్వైడవేర క్షోర్వైనే॥
౨౧౦ చ॥ సమధికబాహుశౌర్యజనచండవిరోధులువెళ్లి
శ్రీష్మసాం।
రున్నత।
ద్రుమగదభానువిందశుకసాంబ్యశిసారణచారు
బమతరచేతనాత్మజసుభద్రతనూభవతత్సహో
వర్మమున్సగాన్॥
దర।
౨౧౧ ప్రముఖయదూత్తముల్విమతభంజనులైసైత
క॥ వారణవాజిశ్యందన।

తీరభటావలులు చనరి విశ్వము వణర్కెన్।
ఘోరాకృతి వివిధాయుధ।
భూరిద్యుతి లర్కబింబముంగ పఖింపన్॥

౮౧౨ వ॥ చనిందయాగా విందనందనస్యందనంబునుం బల
సందోహంబులును దలకెడచియుడుసైన్యంబులు
సాల్వబలంబుతో డందార్కానిఖెరయునప్పుడు।
దేవదానవసంకులసమరంబు విధంబునందు
ముహుంబయ్యెనయ్యెడ॥

౮౧౩ చ॥ వితతజ్యాచయ తంత్రీతులే మదజలావిర్భూ
తశుండాలఘేం। తులేత్క్షణన్।
కైతులుద్యధ్ధటవుఖంక్రైతులే మహాంతభేరి భాంకృ
ధ్ధితనిస్వనధణంక్రైతులే ప్రతట యోధవ్రాత
సాహంకృతులే।

కుతలంబుం దివినిండ నెప్పారె రిపుసంక్షోభంబుగా ఘో
వర॥

మ॥ హారిరింఖాందధనేమిసధ్వాటపదవ్యాఘుంప్రనేం
ధూద్ధతదు। చ్ఛ్రేత్।
స్వైర ధూళీపటలప్రభూత నిబిడ ధ్వాంతప్రతి ధ్వంస
త్ర రశస్తాంశిగదాదిహేతి రుచులాకాశంబునిండ
న్నియు। శోభిల్లగన్॥
చ్చుర ద్రీప్తల మిరిమిల్లుగా ల్పసమరోత్సాహంబు

౮౧౪ చ॥ తలకొనసైనికులే గదసితార్కానిపేర్కానిపాశీడాసి
యం। తసుల్।
వివిగానమె మ్ములమ్ములబగిల్చెతెరల్చితరేతరులే
వింయగనెత్తిమొత్తినయనంబులనంబులు
రాలతీలనా। చిహోరగన్॥
ముబలాంటముల ఘనగదావాంతినొంచికెలం

వ॥ అయ్యవసరంబున ప్రద్యుమ్నుండు గనుంగొని॥

౭౧౫ మ॥ అనయంబుం గలుషించి సౌభపతి మాయాకౌ

ష్టి సంచ చ్చరా।   చే దగ్రగణం।

సననిర్ముక్తనిశాతదివ్యవం పాతాస్త్రశ్రేణి

బునతి లాంగతి నప్రగల్భనములన్ ఘూర్ణించిమా

యించెన।   చుచందంబునన్॥

వ్వనజాప్తుండునుభూరిసంతమసమున్ వారిం

౭౧౬ చ॥ అతిరథికోత్తముండననుదంచితకాంచన

పుంఖపంచవిం।   నుగ్రాడ్యై।

శతవిశిఖంబులన్ యుతనిస్సైనికపాలునినొంచి

శతశతకోటికోటునిభసాయకములె పరగించి

సాల్వభూ।   ర్చియార్చుచున్॥

పతియురదంబునొంచి లయభైరవుకైవడిజే

౭౧౭ చ॥ పదిపదియుమ్ములందనుజపాలవరేణ్యులన్నెం

చిరోషములే।   దంత్రివాజులన్॥

గదురగవయూడుమాడుశితకాండములంరథ

చదియుకనెక్కటొక్కటనిశాతశరంబులనైనికా

వళిన్।   త్రెమించినన్॥

మదములడంచియుట్లతడు మానుషలీలబరా

౭౨౦ క॥ దుర్మానవారుని నద్భుత।

కర్మమునకు నుభయసైనికప్రకరంబులే।

నిర్మలమతి నుతియించిరి।

భర్మాచలధైర్యు విగతభయు ప్రద్యుమ్నున్॥

౭౨౧ వ॥ అయ్యవసరంబున॥

౭౨౨ ఉ॥ సాంబుని సాల్వభూవరుడు సాయకజాలము

వేశి నొంచినన్।

జాంబవతీతనూభవుఁడు చాపము సజ్యము
జేసి డాసిసాం। ఢనేశిశాం।
ల్పెంబది రేసు బాణముల నున్నత వక్త్రవయుగాం
తాంబకే వింశతింస పుభవల్లలనాడగ జేసెనుద్ధతిన్॥

౨౨౩ చ॥ గరుడవుపహొగ్ర శైత్రి నిజకార్ముకనిగ్రత విస్ఫు
రద్విధుం। మసృముల్।
తదధవదనాథ బాణవితతులే బరతెంచి విరోధి
గంధులుగ స్రేచ్చరెమెత్తుచు నకుంఠిత విక్రమతేవి
లోలుడై చంద్రము॥
చదలసురలె నుతింప రథసత్రము జొప్ప నరేంద్ర

౨౨౪ ఉ॥ సాత్యకి చండరోషమున సాల్వము వారివరు
భూరిసాభసాం। భాసురాం।
గత్యచతుర్విధోగ్ర బలగాఢతమఃపటలంబు

దిత్యవయశ్యాంఘపుంజరుచి తీవ్రశరంబులిలన్యం
పిన్నెనికే। వర॥
సుత్యపరాత్ర మత్రుకటు దోర్బలుడై విలశిల్పభా
ఉత్సాహము॥

౨౨౫ భానువిందుడుద్ధతుండై విపక్ష పక్ష సైన్యదు।
ర్మానకానసావలోప మానచండకాండసం।
సంతానమూనన్నెసి శూర్తిశంబు జేసె చాపవి।
ద్యానిరూఢి శేవతావితాన మెచ్చమెచ్చగాన్॥
ఉత్సాహము।

౨౨౬ చారుదేష్ణుడాగ్రహాంచిశత్రుభీషణోగ్రదాం।
సాసర దర్పమేర్పడస్త్రశాంత బాణకోటిచే।
దారుణప్రతాపసాల్వదండనాథముండవిం।
మారిరేగినట్లు విల్లు మార్చిపేర్చియార్చెనన్॥

౭౨౭ కం|| శుకుడా రయోంధ నవిజయోం!

త్సుకమతి పాండవ బలంబు లొప్పు దవిశిఖ!

ప్రకరంబుల దనుశాంత్యా!

ధికుడ నవిద్వేష బలవతింబరి మాన్పెన్||

౭౨౮ ఉ|| సారణుడేపు మ్పెగవిశి శాంత్రవ వీరులం సం

చవింపదో!   తులన్!

స్సార వెలర్పగుంత శరశక్తిగ దాల్చురి కావి హే

వారక వాజిదంతిరథ వర్గములం దునుమాడి

కాల్పరన్!   మూర్తిరమ్యా||

స్పైరముతో డబంకె జవమువాటుశి కాపుర ముత్ర

౭౨౯ కం|| అశ్వారుడు నుతదనుజులు!

వత్రే పరాక్రమము మెరయింపు వైరులబాహా!

విక్రమ ముననవధియించిరి!

చత్రుప్రాపాంద వివిధ సాధనములచే||

మ|| శ్వేత వర్మష్టి తి సాంయుకుండు విశిఖస్త్రేణిం ప్ర

వృత్తాత్రి వి!   గాం విం పన!

శ్వేత వర్ణంబులుచించి మేనులు శతచ్ఛి త్రుంబు

ద్విషత కర్మంబ నైనికులకి పొగడి శత్రులై దూరాలుచో

సంగర!   భూవర||

ప్రీతి ధర్మంబు దలంచి కాచె రథికశ్రేష్ఠుండసా

౭౩౧ వ|| అంత్యావసరంబున సాయంకాలుండు కో పోద్దీపి

త మానసుండై మాంగారావి డంబి కంబగు సా

భకంబప్పుడు||

౭౩౨ సీ|| ఒకమాటు నభమునం బ్రకాశంబుగా దోచు

నొకమాటు ధరణి పై నెయ్యి నిలుచు!

నొకమాటు శైల సప్తక మున వర్తించు

నొకమాటు చెరియించు నుదధిన డుమ!

నొక్కతోంరంబున నొక్క టియు యుయ్యెను।
నొక్కై డుంగను గొన బెక్కులగుచు।
నొక్క వరాటు సాంత్వసంయుక్త మై పోడ చూపు
నొక తో యుమన్ని యును డిగి తొంచు।
౭౩౩ నొక్కతే పకోదరవి నుడుంగ కత్రిప్పిన।
గతి వువహోత్రు వృత్తిగా నవచ్చు।
మరియు పెక్కు గతుల నరవరుల్గలగంగ।
తిరిగె సాభకంబు ధీవరేణ్య॥
౭౩౪ వ॥ఇవ్విధంబున సాంభకంబు వర్తింపంజేయుచు
యదుసైన్యంబుచేత దైన్యంబునొందిన నిజసై
న్యంబుల మరలం బురికొల్పుకుని సాళ్వుండు
ప్పుడు॥
౭౩౫ క॥స్ఫురదరులాభశరంబుల।

భూరి భూరి పుంఖానుపుంఖములుగానేయన్।
తారవియు మరవియు మురిసియు।
విరిగియు బిరుతివకే పెనగవెననెదు బలములే॥
౩౬ క॥ఆయ్యెడ మహానము వదలక।
డయ్యేక మగపాటు దలచి తలపడి పోరన్।
దయ్యు మెరుంగును దొక్కటుం।
కయ్యమున పుడయ్యె పేరుగల యోధులకున్॥
౭౩౭ క॥ మనుప్రద్యుమ్నకుమారుని।
ఘననిశితాస్త్రములచేత గడునొంచిన సా।
ల్వుని మంత్రి ద్యుమనాయుడుం
సునిశితగదచేన మర్చ్చినుమహాతశక్తిన్॥
౭౩౮ గ॥వెరవునులావు బావయును వీరము ధైర్యము
గల్గిడాసెయా।

సరసిజనాభనందను విశాలభుజాంతర మర్మ బగ
ల్చినన్ నో।
విరవిరబోవ వేసను నిడువెంట్లకవెట్టగ చేతి సాధ
శ్రీరములు తేరిపై వదలకన్నులు మూయుచు మూ
ర్ఛనొందినన్॥

౮౩౯ ఆ॥ సమరధర్మవేది సమధికనయవాది।
దారకుని సుతుండు ధైర్యయుతుడు।
రథము దోలుకొనుచు రణభూమి విడిచె దవ్వే।
చని యె మూర్ఛ దెలిసి శంబరారి॥

౮౪౦ ఉ॥ సారథి జూచి యిట్లనియె శాత్రవవీరులు జూ
చినవ్వగా వం।
తేరు రణక్షితి న్వెడల దెచ్చిన దుర్యశమేమి చెప్ప

కేరుహనాభు ఘూర్ణకాలియగేలి గొనన్ యదువం
శసంభవుల్।
జీరవ్రు దక్షయి వృగిదిశె ల్చరి పారుదరోరణంబునన్॥

౮౪౧ వ॥ అనినన తండిట్లనియె॥

౮౪౨ క॥ రథ రిపుచే నెంచ్చినసాం।
రథియును సారథియును నెవ్వరథియును గావన్।
పృథుల సమరధర్మమికన।
వ్యథ చిత్తుడవై కణంగు వైరులగెలువన్॥

౮౪౩ వ॥ అనిన విని॥

౮౪౪ ఉ॥ నంచిత భూరి బాహుబల శౌర్యుడు సారథి మా
పకొత్త మెూ। ర్విసా।
దించిప విప్రుకొండరు చిదివె తభాపము దాల్చి వతా

రించి గుణధ్వనిఁ బవాందరి ప్రకరంబుల భీతి మ్రుంచి
తో।
నఁ॥
లించె రథంబు వేంది నిటె లింపఁగ నద్భుతము వింద నేర్పు
౨౪౫ వ॥ అప్పుగణంబు॥
౨౪౬ చ॥ అరిత నువిష్ట బాణముల నాగ్రహవృత్తి బగల్చి
నాశ్లిటం।
రెంటని।
దురగములన్వధించి యొకతూపున సారథి ద్రుంచి
ప్పురతర కేతు చాపములు చూర్ణము జేసి యొక
మ్ము నంభయుం।
క్షితిన్॥
కరగతి ద్రుంచె నద్భుతముని కంఠమ కుంఠిత విక్రమో
౨౪౭ మ॥ కనిసాంబు ప్రముఖాది యోధవరులు త్రం
తాత్ములై మానకే।
సా।
తనునగ్గించి సువర్ణ పుంఖనిశితాస్త్రశ్రేణి సంధించి

ప్వనిస్సె స్వావవి వుస్త్రములవెరవులాంవున్నెల్పడఁ
యొక్కపై।
బునఁ॥
ఘ్నినశ్చె దొల్పరి తాటుపం క్షుధర దోర్దత్రా లుప్రచండం
వ॥ అట్టిపయుడ॥
స్రగ్ధర॥
౨౪౮ కరాం లుఁగుర్రంబులేనుంగులు ధరగె డంయుఁకుప్ప
లైనుగ్గునంపై।
ములశోణితంబులే।
ప్రాలుఁ దేరులే వాతంబైవ డెబడునుభట వ్రాత
గ్రోలుఁ వుూంసంబునంజుఁగారుకునునె ముకలే
గుంపుల్లై నేలు వేఛే।
ముప్పట్టియాడెఁ॥
తాలత్రవ్యాది ఘూంతో త్ర్యరవులు జెలువైతాం

౭౪౯ వ॥ మఱియు నప్పుడ॥

౭౫౦ సీ॥ ఖండిత శుండాల తండములే ఘననగ

ములు భూరి తుండములే భుజగసమితి|

పదతలంబులు వెష్పపంబులు దంతముల్

సుకృత్తులు కుంభనిర్ముక్త మౌక్తి|

కములు రక్తములు వాలములు జలూకములై|

మెడలు బెకంబులు వెందడురాంవి|

ప్రేవులు వడంపు దీవులు నరములు

నాచు పుంజంబు ఫేనంబులస్థి|

౭౫౧ సైకతములు రక్తచంచువు తోరంబులు|

వొడగునైడలసురులు మొరయఘోష|

ఘనతరంగరవము గాగనాయోధన|

స్థలము జలధి బోల్పదగె నరేంద్ర॥

౭౫౨ వ॥ ఇవ్విధంబులనెదు సావ్వ బలంబు చలంబున బర

స్పర భఙ్గయుకాంత్రులందలపడి పోరు పూర్వపక్షపు

జలధుల వడువున నిరువదిరెండు దినంబు లతిఘో

రంబుగా బోరునెడ నింద్రప్రస్థపురంబున నుండి

ద్వారకా నగరంబున కరుగుదేర ముందరం గాన

వచ్చు దుర్నిమిత్తంబులు గనుంగొని శ్రీకృష్ణుండు దారు

కున కిట్లనియె॥

౭౫౩ కం॥ పేదారక దుర్నిమిత్తములనేకంబులే మహో

భీమమ్ము| స్థానే|

ఖింటంపేదిని దోచుచున్నయది నెమ్మిఁగాండవకు

నంటం జెద్వ్యాంతరిక్ష శ్వరులు మారెమూంపోయుమై

మంత్ర్పరిక| నడ॥

గెంటుం బంజను దేర బోలుదురు పోనీ తేరు వేగంబు॥

౧౫౪ వ॥ అనియతిత్వరిత గతిం జనుదెంచి తత్పురంబు డగ్గరి
మహాబల పరాక్రమంబులం బ్రతిపక్షబలంబుల
తోడం దలపడి పోరు యుదుబలంబును। నక్షోవీధి
షేధ్యమాయా విడంబనంబును। ప్రతివీరు వెరత
గాలంబున కేయిఘ్న పాయంబున సాధింప నలవిగాని
సౌంభకవిమానంబును నందున్న సాల్వునిం గనిత
ద్విమానంబు డాయం జనితన తేరుదోలసారథి నియ
మించి కదియం జను మురాంతకుని రక్షించి యా
యాదవసైనికప్రకరంబులు వరమానందంబు
నం బొందిరి వృతప్రాయుక్తైయున్న సైన్యంబులం
గలసా భవతి వితృ పుత్రియాలాపుండగుచు
నరువణించి॥

౧౫౫ చ॥ మిణుగురు వెల్లరంజదరమింటను మంటలు పర్వ
ఘంటుకా।   ములే
ఘణఘణ భూరినిస్వననికాయము లుద్వారిదంపహాళ
వణకమహోగ్ర శక్తింగాని వారకుదారకు మాధవు పైవదా।
రుణగతి నింగినుండి నిజరోచులతో బడుచున్నదైవడిన్॥

౧౫౬ క॥ వడిగను గాని జనుదెరంచు।
పుడమీధరుడవ్వుడు లీల పోవెం దానిన్।
పొడిపొడి యయ్యె ధరదారంగగ।
నడుమనె వ్రేల్చెను ముక్కునారాచము నన్॥

౧౫౭ చ॥ గురుభుజుండం తబోవక యుమంతితశూరత శత్రు
సైన్యముల్।
దెరలగను ప్రతింగారవిద్రిప్పినవైవడి మింటు బర్ఘురం।

దిరుగుచుందిర్నిరిత్మ్రమగుఁదిపితసాంభము సాల్వ
ఖండభా।
స్వరకెరణాంభషోడశనిశాతశరంబులగాఁడనేసెనే॥
౭౩౮ చ॥ కేడువడినల్గివాఁడు నిజకార్ముకము౦ జలదస్వనం
బుమై। లోచనుఁ।
వడిమొరయింపుచుఁ జెణదవాతిశరంబున పద్మ
యుడమభుజంబుగాఁడ వడి నేసిన దెప్పిరి చేతి
శార్ఙ్గముఁ। డగఁ॥
విడిచె రథంబుపై గగనవీధిసురల్ ఖయుమందిశూ
౭౩౯ క॥ జేవరోయనిభూతావలు।
లాంపోక్వారమములుశాయనంతటదేరెఁ।
యూవారిగనుగానింతుతఁడు।
తాసవాముతో బహ్వాబావు శార్ఙ్గసూక్ష్మరిఁ॥

౭౪౦ చ॥ నవినదళాంత్రమత్సకుడునారదగుష్వైద్యుడు గోరిన
ప్లుష్టికో।
మతినవనీతి వ్రైదగవు మావి వరించి క్షింత బోకదో।
ర్బలమునధర్మనందనునభాస్థలినెమరియున్నవానిన।
శ్వలమునజంపినప్లుష్టికలుషంబులు నేఁడురణాంగణం
బునఁ॥
౭౪౧ క॥ తలచెడివారకేబావరో।
బలమొప్పగ నాదు దృష్టిపదమున ధృతితో।
నిలిచిననిష్ఠురవిశిఖా।
క్ష-యుంచి మదియుసఖునిసూఁడిఁటదెరున్॥
౪౨ చ॥ అనినమురాంతకుండు తిరపోసముమొ
మునఁ దొంగవింపసా। దే॥
యునిగనిరెమొఱిలావు బలము౦గల పోటరి వోవె త్రెవె

మంచనినుపొంటు సన్నిహిత మాటనె యాగపు మూ
ర్ఛ చిత్రహిం।
మునిగద తేలద్రిప్పి యభయాంతునిశత్రుని న్నేనెనుద్ధతిన్॥
౭౯౩ వ॥ ఇట్లు ప్రేసిన॥
౭౯౪ క॥ పెనుమూర్ఛ బొంది వెసము।
క్షీన వాంత నునెత్తు రొలుక గొంత దడవుకొ।
య్యన దెలసి నిలువరింపక।
చనెవాడు ననద్దృశ్యుడగుచు సౌభముతోడన్॥
౭౯౫ వ॥ అయ్యవసరంబున॥
౭౯౬ తే॥ గగనమునను౦డిరెమొక ద్వారవుడగుచు వచ్చి
నందనందను పాదరవిందములకు।
వందనము జేసి యానకదుందుభినిము।
వారిగ్రుద్దైవ ప్రెట్టి తెచ్చి సాల్వుడుగణంగి॥

౭౯౭ తే॥ దేవ విరాకుసు రొమొరిగింప దివిరియుపవే।
దేవకీదేవి సన్నుతించె ననగ।
వినసరోరుహానా ఘుండు ఘనవిషాద।
మగ్నుడగుచును గురువిరాదిమమతజేసె॥
౭౯౮ క॥ నరగంధర్వసురాసుర।
వరులకు నిర్జింపరాని వాడు బలుండె।
మరియెయును యంవారి నబలుచె।
బరిశిరప గనెట్లు పట్టు వడెనకొంయునుచున్॥
౭౯౯ క॥ భావంబు గలగయుమామా।
దైవకృత మెవ్వరికి నిదప్పింపగరా।
దేవిధి యొమ్మననుయునిశో।
కావిమతింబలుకుచున్నయుత్తరివాడున్॥
౮౦౦ వ॥ అప్పుడు దనమాయాబలంబున గ్రమ్మరరోఁ

చిక్కిత వసుదేవునింగ్రహించి యతని బంధించుకుని
తెచ్చి వుండ లేకొత్తుని లేక్రింపు భవజ్ఞనకుండు వెండె
నివుగనుంగొని వీని తలత్రుంచుత్రు నింకనె వ్వరి కింగా
మునియుదవుకా వంగ లశక్తిగలదేని కావు మనిదు
రాలాపంబులాడుచు। వస్త్రత్యస్య జి వ్వాఖ్యల క
రాళంబైన కేరవాలంబు తేలంబూని రుక్షీవించుచు।
న మ్మ్యాయా వసుదేవుని శిరంబు దునిమె। తన్న
న్నిశ్చంబుగాని వి యుద్వృత్తి యెవ్వె చెరియింపుచు సా
భ కె విమానంబు చొచ్చెగో విందుండును కొంద ప్రో
ద్దుమనంబున ఘనంబగు శోకంబునం బొందుచుం
డె యమాత్మస్సైని కులు డెలుపం దెలిపొంది యిది
మాయామోదితంబైన సాంఖ్య మాయామోహాయం
బౌట యెరింగి। నంత వసుదేవుండు పట్టువడె
నని చెప్పిన దూతయును తనిత నువ్వునయుత్త

గాంబా చిత్రంబుగా మాయంబై పోయె ననంతరంబు।
కే॥ వుఘనులప్పుడు గొందర చటు కే।
౭౭౧ తనుదెంచి విమోహారమ్మన జలజాతాక్షున్।
గనుగొని సమధిక భక్తిన్।
వినయంబున బల్కిరంత విష్ణుం జిష్ణున్॥
౭౭౨ సీ॥ కమలాక్షు సర్వలోకములందు సర్వమా
నవుల సంసార నానావిధైక।
దుఃఖాబ్ధి మగ్నులై తలది చారనేరక
వికలత్వమున బొందు వేళ నిన్ను
తలచి దుఃఖంబులధరియింతురట్టి స
ద్గుణనిధివై దేవకీ ఘటనెల్ల!
పట్టుకొమ్మ పరబ్రహ్మాఖ్య బాగ డొందు
పరమ యోగీశ్వర ప్రకటగాఢ।

౨౨౩ పరచిదానంత దివ్యరూపములవెదుకఁగ
యనఘని వేడనీ చ జన్మాంత జనిత।
ఘనభవరుస్సే హా వెయింపా శోకంబు వేడ,
యనుచు సంస్తుతి జేసి వారరిగిరంత॥
౨౨౪ చ॥ వారి తనమీఁద ఘోరనిశితాశుగ జాలము
వేయుసాంప్రభూ।
వ్రిష్టివి।
వరలవధియింపఁగోరి బవాలవారి తనిర్గత భుర్వారి
స్ఫురణానన సూన తీవ్రశర పుంజములన్ గగనం
బు గప్పెర్రు।
చి వెండియుఁన్॥
చ్ఛురరిపు వతాంళి రత్నమును చాపము వర్మముద్వం
౨౨౫ మ॥ వితత క్రోధముతోడ గృష్ణుడు జగద్విఖ్యాత శౌర్య
త్రిరెమో।
ర్యాసు।
ధృతశక్తిన్ స్ఫుడి ద్రిష్టిఁ మింటమిణు గుల్దప్పంబుగా బ

ద్గత చంచ ద్గదద్వైచివే సెశత చూర్ణంబ్బైవె సంరాలనా।
యుత భూరి త్రిపురాభ ముంమువిం తమాయాశోభమున్
సాంభవమున్॥
౨౨౬ వ॥ ఇట్లు సురవైరియు మాయానిర్మిత మాయావిమా
నంబు నిజగదావాతి నింతింతలుగ నియ్యైన వశుద్రమ
ధ్యంబు నందారుగం జేసిన సాల్వుం డు కోరలు పెరికెన ఘు
జంగంబు సంగతింగణంగి విన్నాపై విగతమాయాబలుండ
యెయ్యెను భౌవి పోని చేరంబున వసుధాతలంబున కుండెన్
యాత్రహాంబున॥
౨౨ క॥ కరవునఁ బవినిభమగుఘ।
కరగద ధరియించి కదియగా జనుదేరన్।
మురహారుడుద్ధతి సాల్వుని।
కరము గదాయుక్తము గను ఖండించె న్నృపా॥

౨౭౮ క॥ అంతం బోవక గినుకన
నంతుడు విలయార్కమండలాయితరుచిదు
ర్దాంతంబగు చక్రంబున
తాంతంబుగ బూన్చి సాల్వధరణిపు నేసెన్॥

౨౭౯ కే॥ గురురశ్మి వైచి వెసఫా
సురవేదండల మకుటరత్నశోభితమగు దా
త్సిరము వడి ద్రుంచె నింద్రుడు।
పరకులిశవముచే త వృత్ర వధియించు గతిన్॥

౨౮౦ వ॥ అట్లు మాయావియైన సాల్వుండును సౌంభకంబును
కృష్ణుచేతం బొలియుట గనుంగొని నిజసఖులగు సా
ల్వదాంత్రశిశుపాలభూపాలురకుంబరవా3
కె వెల్వత్రివాటుంచి తంతవక్త్రుండతిభీషణాకారంబు
తోనప్పుడు॥

౨౮౧ చ॥ పెటపెట పండ్లుగీటుచును బెట్టుగ త్రెంగుచు గన్న
గ్రేవలన్।
చిటచిట విస్ఫులింగములు చండమహాంధ్రతి వాద ఘుల్పనన్
గుటగుట వ్యాధరిత్రి వణకౌండ వడింగద కేలద్రిప్పుచున్
విటవిటమండ్రవేస విరవించుదివాకరు బోవియుత్ర
తన్॥

౨౮౨ చ॥ వడిజనుదేరఁ జూచి యదువల్లభుడుల్లముపల్లవిం
పున।   గ్రుతన్।
పృడుగరకేలబూని రథముం రయమొప్ప గడిగ్గిడు
కడగివిరోధికిన్నెదురుగా జనివాడతినే చవత్రిరెక్కు
యుడరుచు నట్టహాసముఖుడై వలచే గదద్రిప్పుచున్
వాదిన్॥

౭౩ వ॥ కనుంగొని పరిహాసోక్తులుగాం నిష్ణునిరాయెం సేప
మదీయభాగ్యంబునంజేసి నేడునాదృష్టిపథంబున
నిలువంబడితివి విచిత్రద్రోహాత్మనినిష్ఠురాతువే
యుండవని మన్నింపక దేహంబునందువర్తించు
నుగ్రవ్యాధిసౌషధాదిక్రియలం నిర్వర్తింపం
జేయుచికిత్సకుచందంబున బంధుర్వూపశాత్ర
వుండవుగావున దంభోళిసంరంభగంభీరంబైన
మదీయగదాదండనిహతింబరేతరనివాసంబున
కనిచి మున్నునీచేతనిహతులయిన నాదుసఖుల
రణంబుదీర్తునని దుర్భాషలాడుచు దగ్గరి॥
౭౪ చ॥ పెనుగదపూంచి కృష్ణదలబొట్టుగమొత్తినసం
వేశాహతిన్। పెం।
గనపెడిబంధుసింధురముపైవడిసింధురభంజనుండు
పునబవిభాసమానకవుమోదవితీవ్రతఁతిఖ్యదంతవ,

త్రనియురముంబగిల్చినగుదులగ్గానుచుంరుధిరంబుగ్రక్క
౭౫ వ॥ అత్తఱిణంబా పర్వతాకారంబగుదేహంబుతోనెరు
లుచునేలంగూలి కేశపాశంబులు చిక్కువడందన్ను
కొనుచుప్రాణంబులువిడిచె। నప్పుడఖిలభూతంబు
లునాశ్చర్యంబునొందం దద్గాత్రంబునందుండి।
యొక్కశూన్యంబగుతేజంబువెలువడి గోవిందుదేహం
బునందుంబ్రవేశించినయవ్వసరంబున నగ్రజుమర
ణంబుగనుంగొని కుపితుండై కనుంగవనిప్పులుప్ప
తిల్ల। విదూరుండు కాలానలజ్వాలభీలాకరాళం
బైనహాలువాలునుంబలకయునుంగేలందాల్చిదా
మోదరఁబడెసకుంగవియుటగనుంగొని॥
౭౬ క॥ జలరుహలోచనుండుని జసాంధనవ్రేదనరాంరు
చక్రమున్।
తలనుగజాచివైవనదివారకహాని శిరంబుదృంచెన।

ష్ణి యదు కురు సాంబ సాల్వ శిశుపాల సహోదర తత్సహో
దరా।
పలులవధించి తత్కులము వారి ననేకుల ద్రుంచె నేగతిన్॥
౨౭౭ వ॥ అయ్యవసరంబున॥
౨౭౮ క॥ వరముని రైయోగ సురాసుర।
గరుడోరగ సిద్ధ సాధ్య గంధర్వ నభః।
శ్చర కిన్నర కింపురుషులు।
హరి మహిమ నుతించి రద్భుతానందమునన్॥
౨౭౯ వ॥ మరియు నప్సరోగణంబులు కుసుమవర్షంబు
లు గురియంగ। దేవతూర్యంబుల వార్యంబులై మ్రోయంగ।
త్రిపిష్టప వరులు సేవింప పరమానందంబునం బొంది
నిజ విజయాంకితంబులు సంకీర్తనంబులు సేయ।
అతి మనోహర విభవాభిరామంబును। నూతనా
లంకారంబును నైన ద్వారకానగరంబు శుభ
ముహూర్తంబునం జనునెడ॥

౨౮౦ క॥ పురసతులు విరులు లాజలు।
గురుసాంద్రాగ్రములలనుండి పరియగ విచరాం।
బురువర్షించి రంతఃపుర।
వరమర్ధిఁ జూప్పై వైభవంబులరారన్॥
౨౮౧ వ॥ అట్లు రైయోగీశ్వరేశ్వరుండును షడ్గుణైశ్వర్యసం
పన్నుండును నఖిల జగదీశ్వరుండును నైన పురుషో
త్తముండు సుఖంబుండె నంత॥
౨౮౨ క॥ కౌరవ పాండవ ప్రభునకు।
రారంభంబెరిగి తీర్థయాత్రనెపముగా।
శీరాంకుడు భయకులులకు।
నారయు సముద్ఘాట జేసి యరిగె నరేంద్రా॥
౨౮౩ వ॥ అట్లు చని మొదలం బ్రభాస తీర్థంబున గాహంబు సేసి।
యందు దేవ ఋషి పితృ తర్పణంబులు చేసి। వి.మ.

లతే జోధనులగు భూసురప్రవరులు తనతోడనరుఁ
గదలి చనిక్రమంబున సరస్వతీబిందుసరోవరంబును
వజ్రతీర్థంబును విశాలనదియును। సరయువునైమి
నంతుం జాహ్నవీతీర్థంబును గనుంగొనుచు నచట
నచట దేవరుషిపితృతర్పణంబులును। బ్రాహ్మణ
సంతర్పణంబులును భూసురయుక్తుండై నడుపుం
జని సకలలోకస్తుత్యంబును నిఖిలమునిశరణం
బును నగు నైమిశారణ్యంబుఁజొచ్చి యందు దీర్ఘ
సత్రంబుగావింపుచున్న మునిజనంబులం గనుంగొని
నవారలనుం బ్రత్యుత్థానంబుజేసి రామునికి వినమ
తై యాసనపూజావిధానంబులు గావించిన నన
తండును ప్రముదితమానసుండగుచు సపరివారం
గాఁ గూర్చున్నయుండు॥

౭౭౮ కం॥ ఆనెరి దనుగని ప్రత్యు
ర్థాన నమస్కారవిధులుం దగనడపకపెం।
పూని సన్మైపీఠమునా।
శినుండగు సూతు శేషముం షీ విఖ్యాతుం॥

౭౭౯ వ॥ అట్లున్నయతని సమీపంబున నున్న వ్యాసునిప్రవరు
లంజూచి రాముండు రోషించి వీఁడు నన్నుగని లే
వకుండుట పాతువెయ్యదియకో యీప్రతిలోమ
జాతుండు మునిగణసభాస్థలంబునందాసెక్కె
ముఖ్యుండై లోలెదురభిమానంబున శత్రువును ముని
వలనం గొన్ని కథలుగాథలుగరచి। విద్యగణ్యవిధం
బున వివరించిడు యుట్టినీబాత్యుండభ్యసించి గవి
ద్యలెల్లను వనంబున విచారించి చూచిన మదవార
ణంబులుగాని సత్వగుణాగరిష్ఠంబులుగావు।

ధర్మసంరక్షణంబు కొఱకు నవతరించిన మీకు
నిట్టి దుష్టమర్దనంబు కొఱకు నవశ్యకర్తవ్యంబని
తలంచి హస్తంబున ధరియించిన కుశాగ్రంబున
నాసూతు వధించిన నక్కడి మునీంద్రులెల్లను హా
హాకారంబుతో డగ్గఱి హలాంకునిం జూచి యిట్లనిరి॥

౭౭౬ కం॥ అనఘా యితనికి బ్రహ్మా
సనమిచ్చితి మనుచు నీవు చనుదెంచెడిదా।
సనము దిగఁడయ్యె నింతయు।
మునునీ వదినెఱుఁగ యర్థముం గలదె హరీ॥

౭౭౨ కం॥ ఎఱిగెఱిఁగి బ్రహ్మహత్యా
దురితమునకు నీ మనంబు దూరెను బాపా।
శరణప్రాయశ్చిత్తము।
దొరకొని కావింపుమయ్య దుర్జనవారణా॥

౭౭౫ వ॥ అదియునుం గాక పవమానుండవైన నీవు
ధర్మంబు దప్పినను వ్వారు మాన్పంగలరు। కావున ప్రా
యశ్చిత్తంబు గైకొని నడపకున్న జగంబులందు ధ
ర్మంబు నడవదు అదిగావున దీనికిం జేకుప్రతికారం
బు పుట్టింపుమనిన యతండు వారలం గనుంగొని।
తామసంబున నిట్టిపాపంబు సేయంబడె దీనికి
ముఖ్యపక్షంబైన ప్రకృతి యెఱింగింపుండని నవనికి నా
యువు సత్వంబు ననుసంగిన మాకిష్టంబగు ననిన
యుక్తైన నా యోగమహత్వంబు సంగావింతు ననిన।
నమ్మునులు నీ యస్త్రమహత్వంబున మృత్యువును మా
కుసే విధంబున వైకల్యంబు నొందకుండునట్లుగా విం
పుమనిన నతండందరం జూచి॥

౯౯౮ క॥ ధాత్రీవరసమధికబా।
రిత్రుడు వాలఖిల్యులకు పలికె ధృతి నాత్మాప్తి।
పుత్రాను మానసియునెడిప।
విప్రశృతివాక్యసరణి విశదంబగుటన్॥
క॥ రాసుతసుతుండనకెపుడుమ।
౧౦౦౦ హాసత్వము నాయువును ననామయములువి।
ద్యాసాంపద్వము గల్గియు।
ధీసత్త్వములార యీడ్ప్రీతి నివ్వలసిల్లున్॥
౧౦౦౧ వ॥ అని నూతుని పునర్జీవితుం జేసి మునులం జూచి
యిట్లనియె॥
౧౦౦౨ తే॥ జనె అఖిలంగ కజేసిన యీయయువజ్ఞ।
శాంతి బొందంగనే దృష్టిష్టంబు మీకు।
దానిగావింతు ననిన వెయోందంబునొంది
పలికె తత్తాపసులు వాలఖిల్యులఁ జూచి॥

౧౦౦౩ సీ॥ శైలధరయుల్వెలుండను సురారితనూజుడు వప్వి
లుండునా। న।
గలడొకదానవుండు భుజగర్వమునం బ్రతిపర్వమందు
చ్చలమున వచ్చి మా సవనశాలల యందు సురాస్త్రపూ
యిలి।
తృలలములోలి మ్మైగురిసి పాఱడ జేసెను యజ్ఞవాటములే
౧౦౦౪ వ॥ కావున నా దుష్టదానవుని దృంచుట యెవ్వాకుగ
రంబు సంతసం బగు। నంత విరోదని వుసు లిమలచిత్తుం
డపై భారతవర్షంబున గల తీర్థంబులు ద్వాదశమా
సంబుల నవగాహనంబుసేయ మహైన సర్వపాపవని
ష్కృతి యగునని పల్కనంత పర్వసమాగమంబైన॥
౧౦౦౫ సీ॥ మునులు యజ్ఞత్రయమ్ములు లాటగను గాని
పరతెంచియు సురసద్భవన వములను।

రక్తవిస్ఫూర్తి సురావమాంస జాలంబు
నించి పేయంబుగా వించి పెలుచ।
పెంధూళి రాలుచు పెల్లుగను రవెడి।
శత్రో నిలము చల్లి చదలనపుడు।
కాటుక కొండ సంగతి బొల్చుమేనుదా।
తామ్ర శ్మశ్రు కేశ సమాజములను।

౧౦౦౬ నవ్వి చర్మాంబరము భూరినాశికయును।
కరకు మిడి గ్రుడ్లను నిప్పులుగ్రుక్క త్రిప్ప।
త్రేలు బెదవులు దీర్ఘంకరాళ జిహ్వ।
కయును వుడిపడ్డ బోమలు నుంగలుగువాని॥

మహాస్రగ్ధర॥

౧౦౦౭ కనియెంతాలాంకుడత్యుత్కటుచెటులనతుత్పాలదం
డాభశూలుర్।

జనరక్తాశిక్తతాలుం సమధిక సమరోత్సాహాలోలుర్
కరోరా। తిరాశుర్।
శనితులోద్యద్గ్రదంష్ట్రా జనిత శిఖికణో చ్ఛాదితాం
వానన వ్యాప్తారశీలుర్ యతిదృఢఘన మస్త్రాస్త్రమా
లుర్కరాశుర్॥

౧౦౦౮ ఉ॥ వెండియు త్రోమ్మెరుంగులు డువీధి వెలుంగగను ల్లసద్గదా।
దండము వేలద్రిప్పుచును దారత నాబలభద్రు డాసుర
ద్దండవిఘాత వేర్ ముసలదారుణ లాంగలములే
దలంపమా। సర॥
రాత్రాండ నిఖంబులై యుదుర తత్త్రిణవలాంత్రునె దోచి నన్నే

౧౦౦౯ వ॥ ఇట్లు సన్నిహితంబులైన తన కార్యసాధనంబులు
గాని జసాంధనంబులు ధరియించియున్నపుడు॥

౧౦౧౦ చ॥ గగనమునన్ జరించు సురకంపకుకంఠమచేత

నాగటన్। సం।

దగిలిచిరోఁకవెత్తించె డిదంబడరం నడునెత్తిమొత్తి

భుగభుగనై తుశిల్ల నిలబొరగిలంబడి వజ్రధారచే,

డెగిధరగూలు భూరి జగతీధరమున్ బురణింప

బట్టుగన్॥

౧౦౧౧ వ॥ ఇట్లు పల్వలుండుగూలిన॥

౧౦౧౨ క॥ మునివరులు కామపాలున।

వినుతించిరి వేయువిధమున వృత్రున్।

దునిమిననంద్యానినమరులు।

వినుతించినరీతి నపుడు విమలచరిత్రా॥

౧౦౧౩ తే॥ అంత నభిషిక్తు జేసి యత్యంతసురభి।

ముంజులాపూర్ణయుతం జాతవ్యాప్తికయును।

సంచితాంధరవల్లిదులదివ్యాంబరములు।

నర్థినిచ్చినదార్వియాంపాలధరుండు॥

౧౦౧౪ క॥ దేవేంద్రు జోలి రామొప్పెను।

ధీవిలసితుడగు మునివితతివజేడ్వానితన్।

...సేవింపుచుకేతివంశవి।

ప్రావవిజనుదేరకౌసికాఖ్యంబున తన్॥

౧౦౧౫ వ॥ చని యమ్మహానదింగృతస్నానుండై యచటవా

సినరంతయువునందుం గ్రుంకువిడి ప్రయాగంబున

నవగాహనదేవఋషిపితృతర్పణంబులాచ

రించి। గోమతిదర్శించి। గండకీనది సుత్తరించి

విదళితభవపాశంబగు విపాశయందుం దోఁగి

శోణానదినారం వర్ణించుండై గయనాండి గంగా

సాగరసంగమంబుదర్శించి మహేంద్రనగరంబున

కరిగి॥

౧౧౬ కం॥ రాముడు ఁగను గొనె భార్గవ।
రాము సురజనీశకుల ధరావర నగరా।
త్రామును సన్నుత సుగుణా।
స్తోమంబున గారుణ్య శ్రీమయ సుజన లలామున్॥

౧౧౭ ఆగకని నమస్కరించి కౌతుకంబలరార।
నతని వీడుకొని హాలాయుధుండు।
కామరు మిగుల సప్త గోదావరికి నేగి।
యందు తీర్థమాడి యచట గదలి॥

౧౧౮ వ॥ వేణుపంపా సరస్వతులు జూచి భీమరథి దాటి
యందుంగుమార స్వామింజూచి శ్రీశైలంబున
కుం జని వెంకటాచలంబు దర్శించి కామకోటి యుక
క్తిని రక్షించి కాంచీపురంబు గాంచి కావేరికిం
జని యుష్ణవాహనదిన వగాహనంబు జేసె॥

స్రగ్ధర॥

౧౧౯ శ్రీ విం చెన్ రంగధామున్ శ్రిత నివహాపయసింధుసం
పూర్ణ సోమున్। గంభీర మున్।
కావేరీ మధ్య సీమున్ ఘనకలుష మహా శైవాలకాంతాలో
దేవాది శ్రీ విరామున్ దివిజ వినుత నంది పితానంత నామున్।
ధీ విజ్ఞానాభి రామున్ త్రిభువన లసద్దేవతా సార్వభౌ
మున్॥

౧౨౦ వ॥ అచ్చోటు వాసి వృషభాద్రి యను హరి క్షేత్రంబు
దర్శించి మధురాపురంబున కరిగి సేతుబంధనంబు మ
ట్టి। యచ్చటం బది వేలు పాడి మొదవులం భూసు
రులకునిచ్చి రామేశ్వరంబు దర్శించి తామ్రపర్ణికిం
జని మలయాచలంబెక్కి యగస్త్యునింగని నమస్కరిం
చి సముద్రంబు దర్శించి కన్యాకుమారి దుర్గాదేవి నుపాసిం
చి పంచాప్సరసంబను తీర్థంబు ననుపమ్మెసనం బా

చరించి। గోకర్ణంబున నందు మాళిం దర్శించి। ద్వా
తిరెమ్మైన రామదేవి నిరీక్షించి। తాపింప రెమొక్షిని ద
ర్శించి నిర్వింధ్య గడచి దండకావనంబు తరిగి మహా
పృతిపురంబున వసియించి మను తీర్థంబా డిత్ర
వ్యరంబ్రు భాస తీర్థంబున మంజనుడెంచి।

ఇటుచట బ్రాహ్మణ ఘనంబుల వలన పాండవ
ధార్తరాష్ట్రుల ఖండనంబునందు సకలరాజలోకంబు
పరలోకగతులగుటయు వారియునందన సుయో
ధనులుగదాయుద్ధ సన్నద్ధవైయ్యుండుట విని వా
రలవారించు తలంపున నచటికెంజని॥

౧౦౧ తే॥ ధర్మసూనుండు దనకు వందనము సేయ।
కృష్ణలను మాద్రిసుతుల వీక్షించి యేమి।
బలుక కుగ్ర గదా దండ పాణులగుచు।
క్రోధమున బోరు భీమ దుర్యోధనులను॥

మచటం చివారల డాయంజని యిట్లనియె॥
౧౦౨ సీ॥ వీరపుంగవులార వినుడు మీ లోపల।
౧౦౩ భూరి భుజాసత్వమున నెంకండు।
ప్రకటితాభ్యాస సంపద్విశేషంబుల
నెంకడునున ధికుడ్డై యుండ జేసె।
సమబలులటుగాన చర్చింపగా నిందు.
జంయమొక్కనికి లేదు సమరమందు॥
గాన యూరక పోరగా నేల మీరలని
వారింప నన్యోన్య వైరములను।
౧౦౪ యడరి తొల్లిటి దుర్భాషలాత్మలందు।
దలచి తద్భాషణంబుల తథ్యములుగ॥
మొక్కలంబుగ బోరు నావుష్టికాసు।
రారి వీక్షించి వీరిశుభాశుభములు॥

౧౦౨౩ వ॥ పట్లుగావలసునట్లయెవ్వుడురేగా తగుని యిచ్చి
లువసె యుగ్రసేనాది బంధుప్రకరంబులు పరితోషం
బులఁబెనెదుర్గాన ద్వారకాపురంబుఁ జొచ్చియుండి
వెగిడి నైమిశారణ్యంబునకుం జని యవ్వనిపుం
గవులను మతింపనెక్షవషుంబుగావించి బవాద
త్రిణాలాసంగి। యుంచిత జ్ఞానపరిపూర్ణులగునట్లు
గావరంబులిచ్చి। రేవతి యుండానునుబంధుజ్ఞాతి
యుతంబుగా నవభృతస్నానంబాచరించి యెనం
తరంబు॥

౧౦౨౪ చ॥ విలసితమాల్యచందన నవీన విభూషణ నూత్న
వస్త్రములో। (ప్రి)కా।
వొలుపుగదాల్చియుంచిత విభూతిదలిర్చిన పూర్ణచం
ద్రవితసుధాంశురేఖ నెసగన్ బెసగన్ నిజబంధులోచనో

త్పలశయము ల్లశిల్లపరిపాండుర చారు యశోవిలా
సుడై॥

౧౦౨౫ వ॥ ఇవ్విధంబున ననంతుండును। నప్రమేయుండును।
మాయామానుష విగ్రహుండును నసంఖ్య బలశాలి
యున్నైన బలదేవుండతి వైభవంబున నిజపురంబుఁ బ్ర
వేశించి సుఖంబుండెనని చెప్పి మరియు నిట్లనియె॥

౧౦౨౬ కే॥ హాలధరుడమర్త్యచరితుం।
డలఘుభుజాబలుఁడొనర్చిన ధృతకర్మం।
బులుపెక్కు నాల్గుమోములు।
గలమేటియుఁ బెక్కుపెట్టఁగలడె నరేంద్రా॥

౧౦౨౭ చ॥ అనిన మునీంద్రుఁ గన్గొని ధరాధిపుఁడిట్లను పద్మ
పత్రలో।
చనుని యనంతవీర్యగుణ సంపదవే మరుదిన్నైనను।

దనియెఱుఁగు చిత్రమచ్చుతకథావిభవంబౌకమూయ్
సులకే।
నె॥
వినిన మనోజపుష్పశరవిద్ధుఁడునైన విరామమొందఁ
౧౩౦ వ॥ అదియునుంగాకే॥
౧౩౧ చ॥ వారి భజియించు హస్తములు హస్తములచ్చుము
గోరిప్రియుకృతి।
ద.రా।
చ్చిరము శిరమ్ము చక్రధరుఁజేరిన చిత్తము చిత్తవిం
వరుగను దృష్టి దృష్టము రమైరి నుతించిన వాణి వాణియు,
ష్టురు కథలానుకర్ణములు కర్ణయుగ్మై విలశిల్లు పోభు దీ॥
౧౩౨ కే॥ వారి పాదతీర్థసేవా।
పరుఁడై విలశిల్లు నట్టి భాగవతుని వి।
స్ఫురితాంగములంగములా।
పరమేశ్వరునాకు నెరుఁగ బల్కుము సంక్రా॥

౧౩౩ సీ॥ అనిన వేదవ్యాసతనయుండు యభిమన్యు
తనయుని జూచి యిట్లని యెంత్రీతి।
జనవరగోవిందసఖుఁడు కుచేలుండ
నానెప్పు విప్రుండు మానధనుఁడు।
విజ్ఞానరాగాదివిరహితస్వాంతుండు
శాంతుండు ధర్మవత్సలుఁడు ఘనుఁడు।
విజితేంద్రియుఁడు బ్రహ్మవేత్త దారిద్ర్యంబు
బాధింప డారులగార్హస్త్యవృత్తి।
౧౩౪ నడుగబోవక దనకుదా నబ్బినట్టి।
కాసు పదివేలని ప్రముల్ గాదలంచి।
యాత్మ వేయాదించి పుత్రదారాభిరతుఁ।
డొకవిధంబున నడుపుచు నుండెనంత॥
౧౩౫ సీ॥ లలితపత్రపాత్తిలకంబు వంశాభి
జాత్యుతద్భక్షర్యదుసమాదరిద్రు।

పీడచేగడు సెుచ్చి పెదవులు దడవుచు
శిశువులాcకటు చిచ్చుచే గృశించి।
మలమలమాడుచు మానసంబెరింతుంగ
బట్టెడారము మాcకబెట్టు మనుచు।
పత్రభాజన ధృతపాణులై తనుజేరి।
వేcడిన వీనులు చూడినట్లు।
౧౦౩౬ ధ్యానమొనరక నాడు వగచి నిజాధినాథు।
చేరియిట్లని పల్కెనో జీవితేశ।
తట్టుముట్టాడు నిట్టి పేదరికవెతలమి।
సెుంప దీనికుపాయము మాంపవైతి॥
వ॥ అని మరియు నిట్లనియె॥
౧౦౩౭ తే॥ బాలసఖుడైన యప్పుష్పపత్రనేత్రు।
౧౦౩౮ గానసేగి దరిద్రాంధకారమగ్న।
లైన మము నుద్ధరింపు మావారిన్యపాక।
టాప్రేరవీధిప్రి వడయుము వర్తనేవు॥

వ॥ మరియును॥
౧౦౩౯ చ॥ వరదుడు సాధుభక్తజనవత్సలు డార్తశరణ్యుడిందిరా।
౧౦౪౦ వరుడు దయాపయోధి భగవంతుడు కృష్ణుడు దాగు యు।
కస్థలీ।
పురమున యాదవప్రకరముల్భజియింపగనున్నవాడు
క్షరిగిన నిన్ను జూచి విభుడప్పుడె యిచ్చు నమానసంపదల్॥
మ॥ కలలోనందనమున్నెయుంగని మవాశీకవాటిత్పడై బులో।
౧౦౪౧ నట్టిందు।
ర్పలుడా తత్సమయంబునన్ నిజపదాబ్జాతంబులుల్లం
దలపం నంతనె మెచ్చి యార్తవారు డైతాన్నైననిచ్చున్ సుని।
శ్చలభక్తిన్ భజియించువారికిడదే సంపద్విశేషాన్న
తులే॥
క॥ అనిచెప్పిన యమ్మానిని।
౧౦౪౨ సునయోక్తులకలరి భూమిసురుడా విష్ణున్।
కనసేగుటయు వాపరసా।
ధనముగుననిమద్ది దలంచి తనసతితోడన్॥

౧౦౪౩ తే॥ నీవు జెప్పిన యట్లైరాజీవనేత్రు
పాదపద్మంబులాశ్రయింపంగ జనుల
పరమ శోభన మహాచక్రపాణి విభుడు
కానుకే మైన గొనిపోవ గలదె మనకు॥

౧౦౪౪ తే॥ అనిన నయ్యింతి యాగాక యనుచు విభుని
శిథిల వస్త్రంబు కొంగున పృథుక తండు
లంబు లాక కొన్ని వడిచి నెయ్యమున ననుప
జనిరె గోవింద దర్శనోత్సవారుడగుచు॥

౧౦౪౫ వ॥ ఇట్లు చనిచని తన మనంబున॥

౧౦౪౬ సీ॥ ద్వారకానగరంబు యేంరీతి జూతునో
భాసురాంతఃపురవాని యేమైన
యెప్పుండరీకాయతాక్షునానెబ్భంగి
దర్శింపగలనొకొ ద్వారపాలు
రెక్కడిబ్రాహ్మణుడ విందేల వచ్చితి
వని యడ్డపెట్టిరేన పుడువారి

కేమైన పరిధాన మిచ్చి చొచ్చెదనన్న
నాహారంపనర్థశూన్యుడ నైతి

౧౦౪౭ నైన నాభాగ్యమెతనిదయార్ద్రదృష్టి
గాకదలపోయు గానెండుగలదెయాత
డెలనన్నుపేక్షించునేటు మాట
లనుచు నాద్వారకాపురము జొచ్చి॥

౧౦౪౮ వ॥ ఇట్లు ప్రవేశించి రాజమార్గంబునం జనిచని క
క్ష్యాంతరంబులు గడచి చనం జనవయుండట॥

౧౦౪౯ సీ॥ విశదవెల్లెలపు షోడశసహస్రాంగనా
కలితవిలాససంగతి ధనర్చు
మహానీయుత పనీయమణిమయగోపుర
ప్రాసాదసౌధహర్మ్యములు జూచి
మనమున బ్రహ్మానందమునపొందికడు నుబ్బి
సంతోషబాష్పములుజడిగొనంగ

౧౦౪ ప్రకటమై విలసిల్లునెకవె ధూమణి వంది
రమున నింతులుచామరములు వీవ।
౧౦౫౦ తనరు మృదువాంనతూలికాతల్పమందు।
తాను ద్రిం.యుంయును బవారువినోదములదగిలి।
మహితలావణ్యమన్మథమన్మథుండు:
ననగ జూపట్టు పుండరీకాంయుతాక్షు॥
౧౦౫౧ సీ॥ ఇందీవరశ్యాము వందితసుత్రాము
కరుణాలవాలు భాసురకపోలు।
కౌంస్తుభాలంకారు కామిత మందారు
సురచరలావణ్యు సురశరణ్యు।
వార్యుధునిభమధ్యు నఖిలలోకారాధ్యు
ఘనచక్రహాస్తు జగత్ప్రశస్తు।
ఖగకులాధిప యూను గాశేంయు పరిధాను
పన్నగశయును నబ్జాతనయను।
౧౦౫౨ మకరకుండలసద్భాషు మంజుభాషు।
నిరుపమాకారు దుగ్ధసాగరవిహారు।

ఘూరిగుణసాంద్రుంయదుకులాంభోధి చంద్రు।
జిష్ణురోచిష్ణు విష్ణు సహిష్ణు కృష్ణు॥
మ॥ కనిడాయుంబసునంతగ్ళెష్ణుడు దరత్వంజాక్షుడప్పె
౧౦౫౩ ...దవి। రుర్।
ప్రనినత్రాంత దరిత్రపై డిమక్యాశి భూంతాంగుజీర్ణాంబ
ఘునత్వష్ణాతుగు చిత్తు వాసస్యనిలయుం ఖండోత్తరి
యుర్యైర్ గుచే। ల్పమయుర్॥
లునినష్ణంతనె జూంచి సంభ్రమవిలోలుండై దిగెంద
౧౦౫౪ క॥ కరమర్థినెదురుగాం జని।
పరిరంభణసూచరించి బంధుస్నేహా।
స్ఫురణందోతెంచిసమా।
దరమున [illegible] రర్భుండ బెట్టి దత్పరమునన్॥
౧౦౫౫ తే॥ అట్లుగరార్భుండ వెట్టెనె యర్భ్యమునగనకే।
కలశసలిలంబె గాళ్లుగడిగిచ్చితి।
తజ్జలంబులు తనదు మస్తమున దాల్చి।
లలితమృగమదఘనసార మిళిత మైన॥

౧౦౯

౧౦౫౬ తే॥ మలయజము మేన జొబ్బిన లందియంత,
శ్రమము వాయంగ తాళవృంతముల విసరి,
బంధురామోద కలిత ధూపంబు లొసగి,
మించు మణిదీపములనివాళించి మరియు॥

౧౦౫౭ వ॥ సురభి కుసుమమాలికలు శిఖండమున కర్పూర
మిళిత తాంబూలంబులిడి ధేనువు నొసంగి సాదరం
బుగా స్వాగతంబడిగిన నప్పుడా విప్రునకు మేనం
బులు కాంకురంబు లంకురింప నానందజల బిందు
౧౦ సందోహంబడర్చ్యౌన ఝ్ఝరియొడ పద్మలోచనుండు మ
౧౦ న్నించునట్టి భృత్యు నంగనారత్నంబు కనక కంకణార
వంబులాలయుంజా మతంబులు వీవంద బెజ్జితవా
తంబునుం ఘూర్ణ స విలంబులు వారింపుచుండంజూచి
శుద్ధాంతకాంత నివహంబులు వనంబుల నధ్యాసితం
బంది యుల్లసిరి॥

౧౦౫౮ ఉ॥ ఏమిదపంబుజేసెనొకొ యీధరణీదివిజోత్తముం
డుతా,

ల్పమున రయోగి విస్ఫురదుపాశ్యకస్త్ర తనరారు నిజగ,
తాప్పమిర మూధిసాధుని జతల్పము నన్పసియింపుచు
స్నవాం। లుగ్॥
శ్రీ మహానీయ మూర్తికైన యీమునిపుంగవు వెంత వార
వ॥ అదియునుంగాక॥

౧౦౫౯ చ॥ తన పరియుంక మందు వనితామణి చెప్పెర మా
౧౦౬౦ లలామ హా। దము గ్।
దున నైడగాదలంపక యదు ప్రవరుండెదురేఁగి మో
దనుకగగాఁగి వించి యుచితక్రియ లర్బరి తృప్తి జే
యుచు గ్। ఉత్పు డా॥
వినయము సంభజించె ధరణీసురుడెంత శుభాగ్యవం

౧౦౬౧ వ॥ అయ్యవసరంబున॥

౧౦౬౨ క॥ ముర సంహారుడు కుచేలుని,
కరము కరంబున దెమల్చి కేణాక్షన వహా,

గురుగృహమున వర్తించిన।
చెరితములవి గాన్నిధడవి చెతురత మరియున్॥
౧౦౬౩ సీ॥ బ్రాహ్మణోత్తమ వేదపారకలబ్ధ ద
క్షిణగలవారు వంశంబు వలన।
పరిణయుంబైన ట్టిభాగ్యసుశీలవ
ర్తనముల దగ భవత్సదృశమగునె।
తలప గృహక్షేత్ర ధన దార పుత్రాదు
లందునే చిత్తంబులందకుండ।
తోఁచుచున్నదిరామ నుతుది లోకసంగ్రహా
ర్థంబు కర్మాచరణంబు సేయ।
౧౦౬౪ గీ॥ మనంబునఁ గామమోహాతులుగాక
యుద్ధిమైవిహితకర్మంబులాచరించి।
ప్రకృతి సంబంధములఁ బాసి భవ్యనిష్ఠ।
దగి విరియుందురు గొందరుత్తములుభువిని॥
౧౦౬౫ వ॥ అని మరియు నిట్లనియె॥

౧౦౬౬ కం॥ ఎరుగుదువే మన గురువరం।
ధిరమున వశియించియుత డుదెలుపగ వరుసన్॥
రామరుగంగవలశినర్థము।
తెరిగి పరిజ్ఞానమహామ హెరుగుట వెల్లన్॥
౧౦౬౭ వ॥ అని మరియును గురుప్రశంస శేయుటదలంచియి
ట్లనియె॥
౧౦౬౮ తే॥ తిమిరయజ్ఞానతిమిరప్రదీపమగుచు।
నవ్యయుంబైన బ్రహ్మంబున నుభవించు।
భరితచిత్తుండు సత్కర్మనిరతుడతుల।
భూసురశ్రేష్ఠుడనఘుండు బుధనుతుండు॥
౧౦౬౯ వ॥ అమ్మహాత్ముని వలన రామ నున కలవర్ణాశ్రయం
బులవారికె విజ్ఞానప్రదుండును గురుండును న
య్యెండియుగురుభజనంబు పరమధర్మంబనియా
చరించితిని దిగావున॥

౧౦౨౦ కం॥ భూసురులకెల్ల ముఖ్యుఁడ।
నై సకల కులాశ్రమముల యెందులనెపుడున్।
ధీసుజ్ఞానప్రదుఁడన।
దేశికుఁడన నొప్పుచుండ ధృతినెల్లెడలన్॥
౧౦౨౧ తే॥ అష్టవర్ణాశ్రమంబులయందునర్థి।
కుశలులగు వారి నిఖిలైక గురుఁడనైన।
నాదువాక్యంబుచే భవాంభోధి వెలుచ।
దాఁటుదురు మత్పదాంభోజ ధ్యానులగుచు॥
౧౦౨౨ వ॥ అదియునుంగాక నిఖిలభూతాత్మకుండనైన
యేను తపోవ్రత యజ్ఞదాన శమదమాదులచేత
సంతసింప। గురుజనంబులం బరమభక్తి సేవించు
వారినిం బరిణామింతునని చెప్పి మరియు నిట్లనియె॥
మరియు గురుమందిరంబుననున్న యెడ నొక్కనాఁడు
గురుపత్నినియుక్తులమై యింధనార్థం బరణ్యంబున
కుంజనిన సమయంబున॥

౧౦౨౩ సీ॥ ఘుమఘుమారావ సంకుల ఘోరజీమూత
పటలసచ్ఛన్నత్రుబా... ంగుచు।
చ... జుంఝానిలోత్థ... గాంతపా
తక్షోణిజాత నుత్థానమగుచు।
ఖండదిగ్వేదండతుండనిభాఖండ
వారిధారాపూర్ణవసుధయగుచు।
విద్యోతమానోగ్రఘనద్యోతవిరాజ
ద్విద్యుద్యుతిచ్ఛటావిభవమగుచు।
౧౦౨౪ యుడరిజడిగురియనినుడంతనస్తమింప
ఘూరినిరంధ్రనిబిడాంధకారవేంచి।
సూచికాభేద్యమై వస్తుగోచరంబు।
గానియట్లుండె మనము యవ్వానదడసి॥
౨౫ తే॥ బంతులుగాం దిరుగు బెను మిఱుత్తుబల్లవంబు।
రఖాంతరవాంతస్థలంబు వేర్పరపరాక।

పుష్పసత్తరి మనమునెందొరులచేతు।
లూంతగాంగొని నడెచుచునుండునంత॥
౧౦౭౬ క॥ బిసబిసనెప్పుడునుడుగక।
విసరెడుచలిచే తవణుకు విడువక మనమున్।
పసచెడి మార్గముగానక।
మనలితి మంతటను నంశుమంతుడు పొడమన్॥
౧౦౭౭ క॥ తెలతెలవారిన వనములు।
గలకల మనిపక్షిపఙ్క్తి గణమెల్లెడలన్।
మిలమిల నిప్రొద్దుపొడుపున।
తలతల మనుమెరుగుది వ్యితానము నిండెన్॥
౧౦౭౮ క॥ అప్పుడు సాందీపుడు మన।
చొప్పరయుచు వచ్చి వానసోమేననువవిన్।
దెప్పిర్లగగనిషేదం।
బుప్పతిలంబవితెనకట పోవటులారా॥

౧౦౭౯ వ॥ కటకట యిట్లు మాకారకంగా జనుదెంచి మమ్మారటవిన్
సము। బని।
త్రిటుపరి పేడసొంది తిరిగావున శిష్యులు మూరుణం
గుటయుదిగారణంబు సమకూరెడుం బోయుటమీద
మీంకవి। యురోష్ణతుతే॥
స్ఫుట ధనబంధుదార బహుపుత్ర విభూతి జయా
౧౦౮౦ క॥ కని గారవించి యాంయున।
మనముల దోడ్డానుచు నాత్మమందిరమునకున్।
జనుదెంచుట యుల్లసన్నే।
మనమున దలతే యుటుంచు మరిదినంబులవెన్॥
౧౦౮౧ వ॥ అనఘా మన మధ్యంతునంబు నయిన ప్పుడనొ్వ
స్నేహివాత్సల్యంబు లుంజేయు కృతజ్ఞులు
మరువవు గదా యని యింట్లనుందలంచి యాడల
యుమ్మాధవు వాక్యంబులు విని యతనింగనుంగొని

కుచేలుండిట్లనియె॥

౧౦౭౨ క॥ వనజోదర గురుమందిర।
మున మనము వశించునాడు ముదమున గావం।
పని పనువె వ్వదియు గలవే।
వినుమదియుట్లుండనిమ్ము విపులచరిత్రా॥

౧౦౭౩ క॥ గురుమతి దలపక త్రిజగ।
ద్గురుడవనం దగిన నీవు గురుడనగానెం।
దొరుడె వ్వడింతియును నీ।
కరయ గవిశంబనంబుల గుగాదె హరీ॥

౧౦౭౪ వ॥ అనిసాభిప్రాయంబుగా బలికిన బలుకులు విని
నవ్వుచు భావాభిజ్ఞుండైన పుండరీకాక్షుండు మంద
స్మిత సుందరవదనారవిందుండగుచు నయ్యతనిం
జూచి నీవు యిచటికి వచ్చునప్పుడు నాయందు
లచ్చిత్రం జేసి నాకును పాయనంబుగా నేమి పదార్థ
బ్బదెచ్చితి వప్పదార్థంబు వెశర్మాత్రంబైన పదివేలు
గానంగీకరింతు నట్లుగాక నీచవర్తనుండైన దుష్టాత్మం
ధగలని దుష్టాత్ముండు పేమాచల తుల్యంబైన వ
దార్థంబైన సంగిన నదియునా మనంబునకు న
మ్మతంబుగాదు గావున॥

౧౦౭౫ క॥ దళమైన పుష్పమైనం।
ఫలమైనం సలిలమైన పాయని భక్తిన్।
గొలిచిన జనులర్పించిన।
యొలమిన్ రుచిరాన్నముగ నుపేక్ష భుజింతున్॥

౧౦౭౬ క॥ అనిపద్మోదరుడాడిన।
వినయోక్తులకాత్మనలరి విప్రుడుదాదె।
వ్వైన యటుకులు దగనర్పం।
పనుసిగ్గునమౌనము పొంచి పలుకకయున్నన్॥

౧౦౭౭ వ॥ అవ్విప్రుండు చనుదెంచిన కార్యంబు గృష్ణుండు

౧౦. దన దివ్య చిత్తంబున నెఱింగి యతండు పూర్వభవం
బున నైశ్వర్యకాముండై నసేకుచేలుండు నిజకాం
తాముఖోల్లాసంబు కొరకు నాయొద్ద కేంజను
దెంచినవాడు యితనికి నింద్రాదులకుం బడరాని
౧౦ బహుప్రకారంబులైన సంపద్విశేషంబు శీఘ్రణం
బరియొనగూర్పవలయునని తలంచియుతండు జీ
ర్ణవస్త్రంబు కొంగున ముడిచి తెచ్చిన యటుక్యాటు
కులముడి యిదేదని యాయటుక్కుల ముడి
౧౦. యుత నకరకమలంబుల విడచి యటుక్యాటుకులు
గానియివి యనేకలోకంబులను నన్నునుం బరితృ
ప్తింబొందింపంజాలునని యప్పుడు॥

౧౦౮౧. క॥ మురహరుడు పిడికెడటుకులు।
కరవెలుపుగ నారగించిఁ గాతూవారివెల్ప
వరియుంచు నుపిడికెడుగొనద।
త్వరమప్పుడె పట్టెకమలకరదేవులుముల॥

౧౦౮౨ వ॥ అట్లుపట్టియిట్లనియె॥
౧౦౮౩ క॥ పెంపలరగ నితనికిబహు।
సంపదలందింప నివియెచాలును యికభ।
ద్రింపగ వలువదు త్రిజగ।
త్సంపత్కరదేవదేవ సర్వాత్మహరీ॥
వ॥ అనియిట్లువారించె నక్కుచేలుండు నారాత్రి గోవిం
౧౦౮౪ దుమందిరంబున దనకు వాల్దయానందకరంబుల
గు వివిధపదార్థంబులనుభవించి మృదులశయ్యాతలం
బున నిద్రించి తనమనంబున దన్నుసమధికస్వర్గభో
గానుభవంబుగా దలంచుచు। మరునాడరుణోదయం
బున మేలుకని కాలోచితకృత్యంబులు దీర్చియుందిరా
రమణుండు దన్నుంగొంతదవ్వనుపయూ మంత్రితుం
డై నిజేచ్ఛంజనుచు। పుండరీకాక్షుసందర్శనానంద
లోలాత్ముండై తనమనంబున నిట్లనియె॥

౧౦౭౨ క॥ నాపుణ్యమరయనెట్టిదొ।
యాపుణ్యనిధిం బ్రశాంతు నచ్యుతు నఖిల।
వ్యాపకు బ్రహ్మణ్యనిధి।
బ్రాపకు పురుషోత్తము మునిపరుంగనుగొంటిన్॥

౧౦౭౩ సీ॥ పరికింపకృపణస్వభావుండనైనట్టి
నేనేడ నఖిలావనీశ్వరైన।
యిందిరాదేవికెనెనయంగనిత్యని
వాసుడైయొప్పునావాసుదేవు।
డేడనన్నధిమైతోడబుట్టినవాని
కైవడికౌఁగిటఁగదియజేర్చి।
దైవంబుగానన్నుభావించినిజతల్ప
౧౦ మునననుంచిసత్క్రియలేపొసగనడపి।

౧౦౭౪ చారునిజవధుకరసరోజాతకలిత।
చామరానిలముచే గతశ్రమునిజేసి।
శ్రీకుచాలిప్తచందనాంచితకరాబ్జ
తలములనునడుగులొత్తెవత్సలతమెరసి॥

౧౦౭౫ వ॥ కావున॥

౧౦౭౬ ఉ॥ శ్రీనిధియిట్లునన్నుపచరించిఘనంబగువిత్తమేమి
యియుఁ। డై।
యీనితెరంగుగానబడెయున్నదరిద్రుడుసంపదస్తు
కానకతన్నుజారడనికాకశ్రితార్థికరుండుడున
త్స్పైపాం। డునే॥
భోనిధిసర్వవస్తుపరిపూర్ణునిగానను జాయకుం

౧౦౭౭ వ॥ అనిమనంబునవితర్కించుచునిజపురంబునకుం
జనిచనిముందల॥

౧౦౭౮ సీ॥ భానుచంద్రప్రభాభాసమానస్వర్ణ
చంద్రకాంతోపలసౌధములును।
కలకంఠశుకనీలకంఠసముత్కంఠ
మానితకుంజతోద్యానములును।
ఫుల్లసితాంభోజహల్లకకలహార
కైరవోల్లసితకాసారములును।

౧౮

పణిమయ కనక కంకణ ముఖాభరణవి
భ్రాజిత దాసదాసీజనంబు
౧౦౯౯ గలిగి చెలువొందు సదనంబు గాంచి విష్ణు
యమున బొందుచు నెట్టిపుణ్యాత్ముడుండు
నిలయ మొక్కయపూర్వమై నెగడె మహామ
౧౯ వైభవోన్నతి లక్ష్మీనివాసమగుచు॥
౧౧౦౦ వ॥ అనితరంబోయుచున్న సమయంబున॥
౧౧౦౧ తే॥ దివిజవనితల బోలె టుతెరవలపుడు
డాయనేతెంచి యిందువిచ్చేయుడనుచు
విమలసంగీతనృత్యవాద్యములు సలుప
గరిమ దోడ్కొంచు చనిరంత పురమునకును॥
౧౧౦౨ వ॥ ఇట్లు చనుదెర యతిభార్యరమ్యైన సతీలలామం
బుతనమునంబున సానందరసమగ్నయగుచునప్పు
సీ॥ తనవిభురాకముందటగాంచి మనమున
హర్షించి వైభవంబమరమనుజు

తంబగుదాక్షికొన్నయుందిరా
స్త్రీనాకేపదంబునదనరుచున్న
కలకంఠితనత్రాలు గన్నులత్రేవల
నానందబాష్పంబులంకురింప
యతని పాదంబులతొత్తలలోమైపుష్పభా
వంబున నాలింగనంబుజేసి
౧౧౦౩ నాథరాదేవ్రుండుతులదివ్యాంబరాభ
రణవిభూషితు మైరతిరాజుసాయ
కములగతిసెంప్పి పరిచారకలుభజింప
లలితసౌభాగ్యయగు నిజలలనజూచి॥
౧౧౦౪ క॥ ఆ నారీరత్నంబును
దానును యనురాగరసము దలకొత్తగని
త్యానందము బొందుచుపెం
ప్రాణిన వారి లబ్ధవైభవోన్నతి వెలరయున్॥

౧౧౦౬ సీ॥ కమనీయ పద్మరాగ స్తంభాభరణవి
కొమరారు పటుకెంపుకుడ్య
మరకత వరరత్నమయ కవాటంబుల
కీలిత వారినీల జాలకములు।
దీపిత చంద్రకాంతోపల వేదుల
నంచిత వివిధ పదార్థములను।
తగు హంసతూలికా తల్పంబులును హేమ
లాలిత శయనస్థలములదనరు।
సమధిక క్షౌమ తుంగ భద్రపీఠముల శ్రీరులు।
మానితోన్నత చతురంత యానములను।
వలయు సర్వస్వ పరిపూర్ణ వాటికలును।
గలిగి జెలువొందు మందిర మెలమిఁ గాంచి॥
౧౧౦౭ వ॥ సుఖంబుండినట్టి యుండదనమునా ----
వికారంబులు పొడమకుండ వర్తింపుచు నిర్మలంబ
గు తన మనంబున నిట్లను నింత గాలంబు త్యంతదురం

తంబగు దారిద్ర్యదుఃఖార్ణవంబున మునింగి
స్నానాకెంగడ పలగన్గిన విధంబున నిప్పుడు॥
౧౧౦౮ ఉ॥ పన్నగ క్రొత్తవైన యిట్టిసంపదలు నా।
కబ్బుటెల్ల హరిదయావలోక
నమున జేసి కాదె నలినాక్షు సన్నిధి।
కర్థినగుచు నెనయరుగుటయును॥
౧౧౦౯ క॥ ననునా వృత్తాంతంబును।
తన మనమున గనియు నేమి తడవక యుటవో।
మ్మనియీ సంపదలెల్లను।
ఘనతరగ నొడగూర్చిన సన్నొడయుని జేశు॥
౧౧౧౦ వ॥ అట్టి పురుషోత్తముండు భక్తినిష్టులైన జనంబు
లొసగు నణుమాత్ర పదార్థంబుగా సమర్పించిన నది కోటి
గుణితంబుగా గైకొని మన్నించుటకు దృష్టాంతరం
బు గాదె మలినదేహుండును జీర్ణాంబరుండును

౧౧౦౧ నని చిత్తంబున వెరఁగుంబు వాటింపక నాచే సున్న
యటుకు లాదరంబున నారగించి నన్నుఁ గృతార్థం
జేయుట యతని నిర్హేతుక దయగాదె యట్టి
కారుణ్యసాగరుండైన గోవిందుని చరణారవిందంబు
లందు భక్తి ప్రతిభవనంబునందునుం గలుగుంగా
కయుని యప్పుండరీకాక్షునందుల వాత్సల్యంబు
నం బత్నీసమేతుండై యఖిలభోగంబులందును
యనంతునియొక్క యనంతగుణ ధ్యాన సుధారసం
బునం జూఱకొనుచు। విగత బంధనుండై యపవర్గప్రాప్తి
నొంది మరియును॥

౧౧ ఆ॥ దేవదేవుఁ డఖిలభావజ్ఞుఁ డాశ్రిత।
వరదుఁడైన హరికి ధరణిసురలు।
౧౧౦౨ దైవతములుగాన ధారుణీదివిజుల।
కంటె దైవ మొకఁడు గలఁడె భువిని॥

క॥ మురహరుఁ డిట్లు కుచేలుని।
చరితార్థునిఁ జేసినట్టి చరితము విను స।
త్పురుషులకిహపర సుఖములు।
వారి భక్తియు యశము గల్గు నవనినాథా॥

౧౧౧౩ వ॥ అని పలికి మరియుం బరాశరపౌత్రుండర్జునపౌ
త్రున కిట్లనియె॥

౧౧౧౪ సీ॥ ధరణీశ బలుఁడను సరసిజోదరుఁడను
యున్నత సుఖశీలనుండు నంత।
చటులోగ్ర కల్పాంత సమయమందునం బోలి
దృగసంవ్యాప్తమైన ముద్దీప్తమగుచు।
రాజిల్లు సూర్యోపరాగంబు చనుదెంచు
టెరిగి భూజనులెల్ల వరుస దగిలి।
మును జమదగ్ని రాముఁడు పూని ముయ్యేడు
మారులు ఘన బలోదారుఁడగుచు।
నిజభుజాదండ మండిత నిబిడ నిశిత।

చటులదంభోళి రుచిర భాస్వత్తురార।
మహాంతఘోరా వినిర్భిన్న మనుజపాల।
దేహ నిర్ముక్త రుధిర ప్రవాహములను॥
౧౧౧౬. తే॥ ఏడుమడుగులుగావించె నెచటనేని।
యట్టి పావన సత్క్షేత్రమగు శమంత।
పంచకంబునకేపుడు సంభ్రమముతోడ।
జనిరి బలకృష్ణులనునంత సమ్మదమున॥
౧౧౧౭ వ॥ ఇట్లు నిష్కర్మ్యులైన రామకృష్ణులు లోకధర్మాను
పాలన పరిజ్ఞతులై ద్వారకానగరరక్షణంబునకుం
ప్రద్యుమ్న గద సాంబ శుభద్ర సుక సారణాయని
రుద్ధ సాత్యకి కృతవర్మాది యోధవరులం జాలించి
యక్రూర వసుదేవ యుగ్రసేనాది సకలయాదవు
లంగాంతాసక్తులై ప్రకృష్టచందనాభరణ వస్త్రాదు
లుధరియించి శోభనాకారంబుతో దళంబు పుష్పకవి

మానంబులుం బోలు రథంబులును। మేఘంబుల ననుకరించు గజంబులును। మనోవేగంబులుంగల తురంగంబులును నైక్వియుశ్చరులం బురరక్షించు పురుషులు తమ్ము సేవింపంజని। యప్పుణ్యతీర్థంబుల నవగాహనంబులు జేసి యుపవసించి యనంతరంబు॥

౧౧౧౮ సీ॥ ధరాసురవరులకనుపమ।
హేమాలంకారధేను వసురత్నధరిత్రీ
శ్రీసుమహాంత వస్త్రములు।
గ్రాసములను దానమిచ్చి లాలితులగుచున్॥

౧౧౧౯ క॥ పునరవగాహనమునలరెం।
బొనరగ గావించి బంధుయుక్తముగా భో
జనకృత్యంబులుదీరిచి।
యనురాగములుల్లసిల్ల యచ్చోటు దగన్॥

౧౧౨౦ కII ఘనశాఖాకీర్ణములై
యున రసములు దూరనికయెసగంబెసగన్
ననచిన పొన్నల నీడల
ననిచిన వేడుకలనందనందన ముఖ్యుల్II
౧౧౨౧ కII తనరిన పల్లవరుచిరా
ననవులనాసీనులగుచు తగసుఖగోష్ఠిన్
వెనుబొందగ నటవశియిం
చిన చోట తత్పుణ్యతీర్థసేవారతులైII
౧౧౨౨ వII మున్న చనుదెంచియున్న మత్స్యజాశీనర (కోసల)
విదర్భ కురు సృంజయ కాంభోజ కేకయ మద్ర
కుంతి పాంచాల పారదస్త్రైరశాదిభూపతు
లును మరియుం దక్షిణరాజవరులును పొంతు
లును నంద గోపాలకులును గోపికాజనంబు
లును ధర్మరాజానుగతులై వచ్చిన భీష్మద్రోణ
ధృతరాష్ట్ర గాంధారి కుంతీ పాండవ తద్దారాని
వహంబును సంజయ విదుర కృప కుంతీభోజ
విరాట భీష్మక నగ్నజిత్తు పురజిత్తు ద్రుపద శైబ్య
ధృష్టకేతు కాశీరాజ దమఘోష విశాలాక్ష మై
ధిలి యుధామన్యు సుశర్మ సపుత్రకుండైన బాహ్లీ
కుండును మొదలుగాన నేకులునుగ్రసేనాదియా
దవ ప్రకరంబులు పూజలం దృప్తులంజేసిన వా
రును బ్రముదితాత్ములైరయ్యెడII
౧౧౨౩ కII ఆరాజులు గాంచిరి నిజ
నారీయుతులగుచునంగనా పరివారున్
ధీరుం దానవకులసం
హారుఙ్గోపీమనోవిహారుఙ్దారున్II
౧౧౨౪ వII కని యమ్మాధవుండును బలరాముండును జే
యు సముచిత పూజావిధానంబులం బరితృప్త

వైయమ్మునందు సాన్నిధ్యంబు గలిగి, తదీయ సంప
ద్విభవాభిరామునై, పలశిల్లుచున్న యుగ్రసేనా
ది యదువృష్టి పుంగవులం బూని వారలతోడ యా
రాజవరులు మాధవుండు వినని ట్లనిరి॥
౧౧౨౪ మ॥ మన శాస్త్రంబులు వాక్యలున్ మనములున్ మాం
గళ్యముం బొందిపా। పంకేజ శే।
షనమ్రైయొప్పను యీరమా విభున భాస్వత్పద
చనతో యంబులునే మవాక్షుని పదాబ్జాతంబు
వెందేని జోం। చూడగన్॥
కినచో పెల్లను ముక్తిపేతువగు నీ కైవల్యండుపా
౧౧౨౫ చ॥ సనకసనందనాది మునిసత్త్వములుంచిత యో
గదృష్టిచే। యు।
బనివడి యాత్మలన్వెదకి పట్టనగోచరమైన మూర్తి
ష్ణన వరతంబు మాం సనయనాంచలగోచరుండయ్యె
నట్టియే।

మననగు వారిపుణ్యములకౌదట యెట్టితపంబు
జేసిరొ॥
౧౧౨౬ మ॥ నిరయస్వర్గములాత్మకైకొనకతానిర్వాణమూ
ర్తేణ యం। వాడగా।
వారిజూడక్ వారితో డబల్కవారివేసనంటక్ వారిం
వారితో నేగెస సహోదరస్వర ణాశయ్యావాసులై
యుండుటలో। ట్లు సిద్ధించెనె॥
వారిబంధుత్వసఖ్యములేగలుగు భాగ్యంబె
౧౧౨౭ తే॥ అనుచు యాదవవృష్టి భోజాంధకులును
వారి దయాలబ్ధ నిఖిలార్థులగుచు చున్న
మునికేత ముచిత్రము న బలుమారుబాగడి
పరిణమించిరియంతన పాండవుమాశి॥
౧౧౨౮ వ॥ అప్పుడు॥

వైయమ్ము కుందు సాన్నిధ్యంబు గలిగి, తదీయ సంప
ద్విభవాభిరామమునై, విలసిల్లుచున్న యత్రశేనా
ది యదువృష్టి పుంగవులం బూజించి వారలతో దయా
రాజవరులు మాధవుండు విననిట్లనిరి॥

౧౧౩ మ॥ మన శాస్త్రంబులు వాక్యల్ మనముల్ మాం
గళ్యము బాందిపా। పంకేజశే।
వనవెవ్వరియొప్పను యీరమా విభుని భాస్వత్పద
చనతోయంబులునే మహాత్ముని పదాబ్జాతంబు
వెందెనిజోం। చూడగన్॥
కిన చోటెల్లను ముక్తి పేరు వగు నీకృష్ణుండుమా

౨౬ చ॥ సనక సనందనాది ముని సత్రములుంచిత యోగ
గదృష్టిచే। యు।
బనివడి యాత్మలన్ విదకి పట్టనగోచరమైన మూర్తి
ష్టిన వరతంబు మాం సనయనాంచల గోచరుడయ్యె
నట్టిరేము।

మనన గు విరిపుణ్యముల కాదట యెట్టితపంబు వెంచె॥
జేసిరా॥
మ॥ నిరయ స్వర్గములాత్మ గైకొనక తానిర్వాణమూ
వాడగా।
ర్తేణయా।
వారి జాడన్ వారితో డబల్కవారి వేసనంటన్ వారిం
వారితో నేగెస వారో ధరస్రర ణాశయ్యావాసుపై
యుండుటల్। ట్లు సిద్ధించెనె॥
వారిబంధుత్వ సఖిత్వములే గలుగు భాగ్యంబె

౧౧౪ తే॥ అనుచు యాదవ వృష్టి భోజాంధకులును
వారి దయాలబ్ధ నిఖిలార్థులగుచు చున్న
వనిక తమ ముచిత్రము న బలుమారు బాగడి।
పరిణమించిరి యంతన పాండుసుమహా॥

౧౧౫ వ॥ అప్పుడు॥

౧౧౩౦ క॥ తన సుతుల కుఁ గాంధారి।
తనయులు గావించు నపకృతంబులకాత్మన్।
ఘనముగ నాతియుచున ప్పుడు।
గనుగొనె వసుదేవు విగత కల్మష భావున్॥
౧౧౩౧ వ॥ అట్లు గనుంగొని యిట్లనియె॥
౧౧౩౨ క॥ జేయున్న పాండు తనయులు।
నీయుల్లంబ్రుడవులందునైతి మృగములంగా
వాయని యిడుములఁ బడగరు।
గాయత్తులరగుచు మారలరయగవలదే॥
౧౧౩౩ వ॥ అని బహుప్రకారంబుల సంతోషించుచు
మరియు నిట్లనియె॥
౧౧౩౪ క॥ అతి బలవంతపు విధిదా।
బ్రతికూలంబైన గలదె బాంధవము నుచున్।
ధృతి గలగ బాష్పజలము।

రితలోచనయుగ గుచు వాకొదరి జూచ నిట్లనెన్॥
౧౧౩౫ తల్లినీ కేల సంతాపింప మనవయిన
దలపక విధి నేల సొలసెదింక।
యఖిలనియామకుండగు నీశ్వరుండు మా
యలా జీవకోంతారు డైన సూత్రి।
ధారుణిక్రై వడి దగిలిన టులంపంగ
మనుజులు కీలుబొమ్మలు దలంప।
గావున విధి చేత గడచి వర్తింపంగ
దేవతలకునైన దీరదట్లు।
౧౧౩౬ క్రోధచిత్తుండు కంసుండు బాధపరప।
నిలయములు దప్పి నేడడవుల బడింప।
ఘనకృపానిధియో హరి గలుగ బట్టి।
కోరి మా కెండ్లు తెప్పర జేరగలిగె॥
౧౧౩౭ వ॥ అని యయ్యారండంబులు కసమయంబున॥

౧౧౩౮ క॥ నందయశోదలు గోపక।
బృందంబులుం గోపికలును బిరిగొని పరమా।
నందంబులఁ జనుదెంచిరి।
మందరధరుఁ జూచువేడ్క మనములఁ బొడమన్॥
౧౧౩౯ వ॥ అట్లు చనుదెంచిన॥
౧౧౪౦ క॥ అతిచిరకాలసమాగత।
నతని నిరీక్షించి వృష్ణియాదవభోజ।
ప్రతతులు యదురేగినము।
నుతితో నాలింగనములు నడిపిరి వరుసన్॥
౧౧౪౧ క॥ వసుదేవుఁడు వారికి సం।
తసమున గావించె సముచితక్రియలంతన్॥
వయసవియు వారియును మ్రొక్కిరి।
వెస నందయశోదలకును వినయంబెసగన్॥
౧౧౪౨ వ॥ అట్లు నమస్కృతులు చేసి యాలింగనంబులు
గావించిన యనారవిందంబుల నానందబాష్పంబు
లుదొరుఁగ। యుఱువులేని స్నేహంబులు చిత్తంబు
ననత్తవిల్లనే మియుంబలుకవుండిరంత యశో
దాదేవి రామకృష్ణుల నిజాంకపీఠంబుల నునిచి।
యుత్కంఠితయై దిగిచి చెక్కులు ముద్దుగొని శిరం
బు మూర్కొని। ముఖకంబులుఘుణకుచు పునఃపు
నరాలింగనంబులు గావింపం బరమానందంబు నంబొం
దుచున్న తత్పదంపడి॥
౧౧౪౩ సీ॥ స్థిరమతి తోడ రోహిణియు దేవకియుండగ నంద
గోపసుం।
దరి గనిఁ గాఁగిలించుకొని తత్తిత్త తెల్లఁదలంచియుంతిఁ
వరుడును నీవు కృష్ణజనవతులత స్మనుజేసినక్రియ
మరువఁగవచ్చునే తలపమా కిటనెన్నటు వెంద లోదరి॥
౧౧౪౪ క॥ జననం బొందిన మొదలుగ।

ఘనమోదముతోఁ డబెంచు కేతమున దమకున్।

జననీజనకులు వీరని।

మనమున సందలకోయిపేరుము మునితనంబుల్॥

౧౧౪౫ క॥ అంటున ప్రేమున్నీరికె।

కంటు విరె పుష్పమైన గతి బెంపగు మా।

కంటెను నె నరాట సుమా।

యింటన్నసీయింపు చుండెరిన్నిదినంబుల్॥

౧౧౪౬ వ॥ అని యిట్లు ప్రియాలాపంబులు పలుకుచుండు

నవసరంబున గోపాలసుందరులు మందానందకం

దళితహృదయులై హృదయేశ్వరుండైన గోవిం

దునింజెరకాల సమాగతుడగుటంజేసి యుతనిం

జూచు తలంపులుల్లంబులవెల్లిగొనంజేసి॥

౧౪౭ చ॥ నవినదళాక్షు జూచి నయనంబులు మోడ్పగజా

లకాత్మలర్॥

వలచి దదీయమూర్తి విభవంబు దలంపుచు కౌఁగిలిం

పుచున్।   స్మనం।

పులుకలు వెన జాఁదు కౌన పోలతులుజిక్కిరి బ్రహ్మము

బులగని చొక్కి యోగిజనముంబురణింపగ మానవేశ్వర॥

౧౪౮ చ॥ పోలతుల భాగ్యమాత్మగని ప్రుల్లసరోరుహాలోచనుం

డువా।   దున।

రలనప్పుడేకతంబున కురమ్మని దోడ్కొని పోయి యంతం

ర్మిలిబరి రంభణంబులానరించి లసద్బరహాసచం

ద్రికా।   లర్॥

కలిత కపోలుడై వలికె కాంతల భక్తిని తాంత చిత్త

౧౧౪౯ వ॥ కనంగాని మంజు మధురాలాపంబులం జద

క్షాత్ముండిట్లనియె॥

౧౧౫౦ చ॥ వనజదళాక్షులార బలమిత్రపువర్గము లంజయింపగ

జనితడ వరాళి దీనికి ఖ్యశంబుగ మీరు మది నల్లకుండుడే।

యున నయమద్వైవమిట్టి సచరాచరజాలము నెన్నవే ళగ
ర్భున నొకవేళ బాపును కురుద్ధతి దూలు తృణంబులం

౧౧౫౧ సీ॥ తరలాక్షులార మద్భక్తిచే తనులకు
దనరు మోక్షానంద దాయకంబు।
జపతపోవ్రత దాన నత్క్రియములు ముక్తి
గలుగంగ నేరదు గాన తలప।
విధి శివ సనకాది విభుల చిత్తంబులం
బొడవని భక్తి మీ బుద్ధులందు।
జనియించె మీ పూర్వ సంచిత సౌభాగ్య
మెట్టిదో యది తుది వమ్ము కైనం గ।

౧౧౫౨ నటవుటవు గాడు మీ కొనర్చె నేమిటికైన।
గలుగనేరవు నిరయసంగతము లైన।
జన్మకర్మంబు లిట మీద నన్నె షు।
సుమహాత ధ్యానులార యోరమణులార॥

౧౧౫౩ సీ॥ అఖిలభూతములకు ననయంబు నాదిమ
ధ్యాంతరంతర్బహిర్వ్యాప్తి నైన।
ఘటపటాదిక భూతకార్యంబులకు నుపా
దాన కారణమ నైతే దనరునట్లు।
గగనానిలానలకఠ్ణులను భూత
పంచకంబై కృత్యబడయుగాదె।
లోకంబులందు బంచీకరణావ్యవ
స్థలచేత నట్టి భూతములరీతి।

౧౧౫౪ గగనముఖ భూత తత్కార్య కారణములు।
దవిలి యాధార వైతు భూతంబు నైన।
నాకు బరమన్య మొకని నెన్నంగవేడు।
విమలమతులార మాటలు వేయునేల॥

౧౧౫౫ తే॥ అని నడెలి పొంది వారు దేహాభిమాన।
ములు సమస్తంబు విడిచి యోనలిననాభ।

నిఖిల జగదంతరాత్మ మానిత చరిత్ర।
భక్తజన మందిరాంగణ పారిజాత॥
౧౧౫౬ తే॥ ఘోర సంసార సాగరోత్తారణంబు।
ధీయుత జ్ఞాన యోగి హృద్ధేయ వస్తు।
వగుచుఁ జెలువొందు నీ చరణాంబుజాత।
యుగళము నమ్మనంబుల దగలనీవె॥
౧౧౫౭ క॥ అని వేడిన కృష్ణుడు ముని।
వినుతుడు గరుణించి వల్లవీజనములుగో।
రిన యట్లయిచ్చి కరుణా।
వననిధి సద్భక్త లోకవత్సలుడంతన్॥
౧౧౫౮ ఉ॥ ధర్మతనూభవుంగని పదంబులకున్నతుడై సప
ర్యలున్। స।
నిర్మలభక్తిమై నడపి నీవును తమ్ములు బంధుకోటు
శ్రీమచ్చరిత్రులై తగుసుఖంబుల బొందుచునున్నవా
రనా।

నృపతి పాండవాగ్రజుడు నమ్మధుసూదనుడనిట్లని
౧౧౫౯ క॥ సరసిజనాభ భవత్పద।
సరసీరుహమాత్ర యించు జనములు సౌఖ్య।
స్ఫురణంబులు పొరుచు భువి।
జరియింపరె భక్తపారిజాతము రారే॥
౧౧౬౦ వ॥ అదియునుంగాక॥
౧౧౬౧ సీ॥ సుమహాంత స్వప్న సుషుప్త జాగ్రతలను
మూడవస్థల బాసి వాడివింగిరి।
వెలినుండు లోనుండు విశ్వమై యుండు వు
విశ్వంబునే యుందు వెలుగుచుండు।
భవదీయ మహిమచే బాటిల్లు భువనంబు।
యందయించి యొకవేళ యుడిగి మగుడు।
సంచితాఖండిత జ్ఞానిమై యొప్పుచు
నపహాంత యోగమాయాత్మ దనరి।

౧౬౨ తే॥ దురితదూరులు నిత్యముక్తులవు జెంద।
నవివిధమ్మైపెంపుదీపింతునంబుజాక్షు।
ఘనకృపాకారనిఖిలవికారదూర।
నీకరుణ్ముక్తిదేనసర్వలోకైకనాథ॥

౧౬౩ క॥ అనివినుతించిననచ్చుతు।
జనపాలకబంధుమిత్రసకలజనంబుల్।
విని రెంనురాగిల్లెడినె।
మ్మనములనానందజలధిమగ్నులరగుచున్॥

౧౬౪ తే॥ అట్టియొప్పుగువేళనెయ్యంబుమెరసి।
యొక్కచోటనుసంతోషయుక్తులగుచు।
దానవాంతకసతులు సుద్రౌపతియును।
గూడిదమలోన ముచ్చటలాడుచుండి॥

౧౬౫ వ॥ అట్టిండుడు కృష్ణకథావిశేషంబులు పరితోషం
బున నుగ్గడింపుచు। ప్రసంగవశంబున నారుక్మిణీదేవి
మొదలైన కృష్ణభార్యలంగనుంగొని పాంచాలియిట్లని
యెమి విమ్ము నంబుండ శ్రీకాన్తుండు వివాహంబైనతెరం
గు వినిపింపుండనిన ప్రారయుతవపరిణయంబుల
తెరంగు ముత్సనెనీకుజెప్పినవిధంబునవినుపించి
రందు సవిస్తారంబుగాజెప్పు మద్రరాజకన్యకవివాహం
వృత్తాంతంబమ్మానిని పాంచాలికెంజెప్పినవిధంబు
వినుమనిశుకుండు పరీక్షిన్నరేంద్రునకిట్లనియె॥

౧౬౬ సీ॥ పాంచాలితో మద్రపతిసుతయిట్లను
సంగీతవిద్యావిశారదుండు।
నారదుచేతవీణాస్వనకలితమ్మై
నట్టిగోవిందకథామృతంబు।
తవిలిరేంగ్రో విచిత్రముతన్మయత్వంబున
నెందిమోదింపుచునుండుసంత।
దుహాత్మవత్సలుడుమద్గురుడు దానది విని।
సదుపాయమొక్కటి మదిదలంచి॥

౧౧౧౭ తే॥ చదలనెబ్భంగినైన గోచరము గాక।
వారిమధ్యంబుతోనభివ్యాప్తి దోఁచు।
మత్స్యయంత్రంబు గప్పించి మనుజుఁడెంత।
వారికైనను మోవది పుంగరాని॥
౧౧౧౮ తే॥ ధనువు పవిచండ నిష్ఠురాస్త్రంబున చటు।
నంచితంబైన గంధపుష్పాక్షతలును।
పూజగావించి యెప్పుడు పురుషుఁడేని।
యుద్ధబలమున నీచాపమెక్కువెట్టు॥
౧౧౧౯ క॥ ఈ సాయకంబు నారిం।
బోసి వెసన్నభ్చయంత్రముం ధరఁగూలన్।
యేసిన కార్యధురీణుఁడు।
నా సుత వరియించు ననిజనంబులు వినఁగన్॥
౧౧౨౦ క॥ చాటించిన యుర్వాత్రవను।
పాటించిన సంభ్రమముల బాణాసనమా।
ర్వేటంకారమువారరవ।

నేసి

పాటుత శత్రువులు బావాలు బలసప్పున్నలే॥
౧౧౨౧ క॥ సుందరతనులు తరుత్సవ।
సందర్శన కుతుకుల మిత్రసైన్యులుభూభృ।
న్నందనువేతెంచిరి జన।
నందిత యశులగుచు మద్రనగరంబునకున్॥
౧౧౨౨ క॥ చనుదెంచిన వారికి వు।
జ్జనకుఁడు వివిధార్చనములు సన్మతి గావిం।
చ్చిన బావాలు బలాఢ్యులుత।
ధినువుం ధారంగనధిగ ధైర్యస్ఫూర్తిన్॥
౧౧౨౩ వ॥ ఇట్లు దగ్గరియా ధనువుంగనుంగొని॥
౧౧౨౪ ఉ॥ కొందరు పూనలేక చన కొందరు పూనిక దప్పలేక వా
గొందరు కెంతయెత్తనొక గొందరు మోవిడవెక యే
గగా। గ్గునన్।
గొందరకెంత యొక్కెడుచు గోరి నృపాలకు విట్లు శి

జెందితలంగి పోవుచును శేయుటకేఁగుట నేతిదప్పినన్॥

౧౧౭౪ వ॥ అట్టియెడ॥

క॥ ఖేవుడు డురాద్ధేయుడును।

౧౧౭౫ ద్ధామగతిం నెక్కట్రోచిత గగనమ్మానం।

శేవురగ దిరుగుచుంటయు।

౧ దాపేమియుఁదెలియలేక దలగినపిదపన్॥

౧౧౭౭ క॥ అవరేంద్రు తనయుడమ్మ।

ష్ట్ర మునేయ నుపాయ మెరిగి తగనే శియుమా।

నముద్యంప లేక శిగ్గున।

విముఖుండై చనియె నిట్లు వికలుండగుచున్॥

౧౧౭౮ వ॥ ఇట్లు సకలరాజకుమారులుం దమయత్నం

బులు విఫలప్రయత్నంబులునైన ముఖారవిందంబు

లు ముకుళించి దైన్యంబున విన్ననై చూచుచున్న

సమయంబున॥

౧౧౭౯ చ॥ సరసిజపత్రలోచనుడు చాపము సజ్యము జేసి

యుల్లస

చ్ఛరమరిబోసి కార్ముకవిశారదుడై యులవోకవోవెత్రు।

చ్ఛరము గుమీనము ముందునిమెంసత్వరతన్ సురసిద్ధసా

ధ్యషే। ములే॥

చరజయశబ్దమెప్పె బెలుచంగురిసెన్ దివిపుష్పవర్ష

౧౧౮౦ వ॥ అయ్యవసరంబున యొనులనుంబరితుష్టాంత

రంగస్సై పరమానంద వికచ వదనారవిందంబున

నిందిందిర సన్నిభంబగు చికుర బృందంబులు

విలసదవికషలకంబు నందఖుకులాలుకే।

ఘర్మజలకణంబులుంగడంగు మృగమదతిల

కవాసనలు మనలుకొని సంగరకిసలయంబుల

నైరాసరించుచు। మిసమిసమను మెరుంగుగము

లుముసరుకొనుచునుంగానువ డవడవణంకు

నప్పుడు మందగమనంబున॥

చ॥ లలిత పదాబ్జనూపుర కలధ్వని తోదర వారస చంద్రికే
౧౧౮౧ కలిత కపోల పాలికల గమ్మసువర్ణ వినూత్న రత్నకుం
డలరుచులొప్పకంకణ ఝుణంకృతులింపెసలార
చూచుచున్॥
రంగభూ।
తలమ్మున నేగుదెంచి ముఖతామరసంబపుడెత్తి
చు॥ నరవరులంగనుంగొని మనంబున వారి త్రిణీకరించి
౧౧౮౨ రారికం।
మ।
త్తర జలజాత దివ్యమణి కాంచన మాలికయుమ్ము
ధరమున లీలవ్రేనిడ వదంబడి నవ్వివధూవధామమా।
౧౧౮౩ వ॥ అప్పుడింద్రగిల్పి తనయుంబుకె నుంగవ లజ్జడిరగన్॥
౧౧౮౪ చ॥ కొలది కిమీర గాఢ ముల ... జెస్పులు డిండిమ ...
శంఖకా।
తాళవు।
వాళ మురళీమృదంగ పణవానక దుందుభి కాంళ

ర్ధల మురజావజాది వివిధ ధ్వనులేపున భూనభోంతరం।
బులజలగెన్న ఘటిన ఘన వయుల్లి నరాలె వనపొంహారాకృతిన్॥
౧౧౮౫ వ॥ అట్టియెడ॥
౧౧౮౬ చ॥ అమరగణంబుతో విభురగాంక సుధాకలశంబు
గొన్నచం।
యు।
దమున నమస్త్రశక్తివ సుధాకరకోటి ద్యుణీకరించి
క్రమ్ముల విలోచనుండునను గాంగిట నొప్పగ జేర్చిసిం
హాచ।
విరాదికన్॥
క్రమణ మెలర్పు గాంచు జనె గాంచన చారు రథంబు
౧౧౮౭ వ॥ అట్లు రథారోహణంబు చేసిన॥
౧౧౮౮ చ॥ తురగచతుష్కముల్ విమత దుర్దమ శూరత పూన్పి
దారకేం।
భ్రా।
దరదవులు నొప్పుభవ్యని కరాంధత ముక్తపటల్కృతిప్రభండ
స్ఫురరుచివేమనొప్పు నిజ కార్ముకంబుత్తగుణాప్రఘూ
షసం।
డగన్॥
భరిత దిగంతరుండగుచు పద్మదళాక్షుడు వొప్పుచుం

౧౧౭౯ వ॥ అప్పుడు సకలరాజలోకంబునం గృష్ణవిభవం
బు చూచి పోవక యనవ్యాంబులగు మొనలుగట్టి
౧౧ యమ్మహాత్ము మహాత్యంబె యుంగవేక దర్పాంధులై
క గొండె॥
ఉ॥ భావభవప్రసూన శరబాధితమానసులైన మనస్వి
ఈ౯।
౧౧౮౦ ధా।
త్రీవరనందనుల్ బన్నుదెంపును వెంపును సొంపు నేర్పు
దేవవెరి చుర రత్నరుచి దీపిత పాదసరోజులైరి రా।
౧౧ జీవదళాక్షుదాంచెరి విశ్వంభు ళవృత్తి నతిప్రయత్నులై
మపుం।
౧౧౮౧ బంతు॥
చ॥ సరస ... జలోచనుండు నిజశార్ఙ్గ శరాసనమ్ము
౧౧౮౨ ఖరుచిని శాంతసే... నుకేనికాంచుములకిరి ప్రకో
దు
౧౧ నేసె శం।
మ్మ వా॥
౧౧ ఘురరిపు విక్రమప్రకట దోర్బలుడై విలసిల్లు యొత్తె
స్తురచెలితాన్యసైన్యమును సెజ్జన మాన్యముచాం
చజన్యము౯॥

౧౧౮౩ ఉ॥ ఆతరి భూరిబాహుబలులైన విరోధినరేశ్వరులేవ్వగ
ప్రాంతమునొక్కపెట్టమృగరాజకిశోరము పైనెదిర్చిన।
ట్లైతరులై చతుర్విధ సమిద్ధ బలంబులతోడ గూడని।
ర్ధూతకలంకుడైన నవతోయజలోచను జుట్టుముట్టినే॥
౧౧౮౪ చ॥ అలిగి మురాంతకుండు వలిశాఖ శరంబుల సూ
త్తరత్నకుం। దం।
డులవయులతో శిరంబులురకొన్న ణినూపుర రాజితోబ
బులుకటకాంగుళీయకవిభూషణచాపకరావితోడజే।
తులునిలగూలగా విజయుడో హాలిరొప్పైదునుమాడె
వెండియు౯॥
౧౧౮౫ క॥ హతశేషులు జోక్కాకులు।
గతిదూలని శాంతపవనకాండములసము।
ద్ధతి నేసె త్రోవిజయమో।
స్తుతుడై నిజనగరికేగె నగధరుడంతన్॥

౧౧౭౬ వ॥ ఇట్లు మహాంత మాలాలంకృతంబును నతిమ
నోహర విభవాభిరామంబును నగు ద్వారకా
నగరంబున కరుగుదెంచిన మజ్జనకుండు తోడనె
చనుదెంచి॥

౧౧౭౭ చ॥ రణిత వినూత్న రత్న రుచిర స్ఫుట నూపుర వార
కర్ణభూ। వా।
షణ కటకాంగుళీయక లసత్పరిధాన విరీటతల్ప
రణ రథ వాజి హస్తి నికరంబులు నంబరచారికాం
తతతిన్। తాన్॥
ప్రణుతగుణోత్తరుండు నవపద్మదళాక్షున కిచ్చె నెమ్మి

౧౧౭౮ వ॥ అమ్మహానీయుతో నిధియైన మాధవ దయావశ
లబ్ధ నిఖిల వస్తు విస్తారకుండయ్యును నిజాధి
కార సిద్ధి కొరకు మరలం గన్యారత్నంబును వినూ
త్న రత్నవ్రాతంబును సమర్పించెనని భూతగణంబు
వినుతింపం। మాతండ్రియైన బృహత్సేనుండు నన్ను
నుం సమస్త వస్తువులునుం గృష్ణునకు సమర్పించి।
క్రమంబున సకల యాదవులం బూజించి మరలి
నిజపురంబున కుం జనియెనని చెప్పిన నంగుంతియు
గాంధారియుం గృష్ణయు నఖిలనృపాలకాంతాజనం
బులును గోపికలునుం దమమనంబుల సర్వభూ
తాంతర్యామియయ్యును లీలామానుషవిగ్రహుం
డును నైన పుండరీకాక్షుని చరణారవింద స్మరణా
నంద పరవశులై గృష్ణుం బ్రశంసించిరంత॥

౧౧౭౯ చ॥ బలవదరాతి మర్దనుల పాండురసేలనిభప్రభాం
గుల౯। ధ్రువుం।
లలితనిజాననాంబుజ విలాసజితాంచితపూర్ణచం
డలుల బరేశులం నరవిడంబనులం గరుణాపయో
ధుల౯।

నిలసదలంకరిష్ణుల నవీనసహిష్ణుల రామకృష్ణులన్॥

౧౨౦౦ వ॥ సందరిశించు తలంపులం దమహృదయారవిం
దంబులం బ్రేమంబు సందడింగొనన ప్పుడు॥

౧౨౦౧ ఉ॥ ధీరమతి ద్వితత్రితక దేవల సాత్యవతేయ కణ్వశ్రీ
నారద గౌతమాత్రి చ్యవన భృగు రామ వశిష్ఠ గాల
వాం। వాం।
గ్గిరస కశ్యపాశిత సుకేశి మృకండజ కుంభసంభ
గ్గిర పులస్త్య యాజ్ఞవల్కి కేత్రుముఖాఖిల తాపసోత్త
ములే॥

౧౨౦౨ వ॥ చనుదెంచిన గృష్ణుండు వారలకుం బ్రత్యుద్ధాన
వందనంబు లాచరించి వివిధార్చనలు గావించియి
ట్లనియె॥

౧౨౦౩ సీ॥ సన్మునీశ్వరులార జన్మభాగ్యంబులమైన
మాకు నిచ్చోట నమ్మతి నిదేవ।
నికరదుష్ప్రాపులు నిరుపమ యోగీంద్రు
లైన మీదర్శనం బబ్బెగాదె।
శ్రుతివలంద భాగ్యవింద్రియ పరతంత్రులు
లైన మయంధాత్ములకెనఘులార।
భవదీయదర్శన స్పర్శన చింతన
పాదార్చనలు దుర్లభంబులయ్యె।

౧౨౦౪ నేడు మాకిచట సులభమ్మైనె గడెగాదె।
జగతిపై తీర్థభూతులు సాధుమతులు।
విమ్మ దర్శించుటయు చాలు నెమ్మితోడ।
వేరతీర్థంబు లవనిపై వెదకనేల॥

౧౨౦౫ వ॥ అదియునుంగాక యుదకమయంబులైన తీర్థం
బులును। మృచ్ఛిలామయంబులైన దేవగణంబు
లును। తీర్థదేవతా రూపంబులుగాకుండుట వేదు
వారు చిరకాలసేవంగాని పావనంబులు చేయరు।

సత్పురుషులు దర్శనమాత్రంబున సంభావనంబు
సేయుదురని వెండియు॥
౧౨౦౬ సీ॥ ఆదిత్యచంద్రాగ్నివేదినీతారంబు
మారుతాకాశవాఙ్మనములౌవి।
బరికింప దత్త్రదుపాసనంబులపూరి
తములుసేయగ సమర్థములుగావు।
సకలార్థ గోచర జ్ఞానంబుగల మహా
త్మకులు ముహూర్త్రక మాత్రసేవ।
జేసి పావనముసు జేయుదు రదియున
ట్లుండె ధాతుత్రయ యుక్తమైన।
౧౨౦౭ కాయమందాత్మబుద్ధియు గామినీసు।
మారులందు స్వకీయాభిమానములును।
దివిరి తోయముతీర్థబుద్ధియును జేయు।
నట్టిమూఢుండు పశుమార్గ్గుడనగబరగు॥

౧౨౦౮ వ॥ అనియిట్లువిధంబున కృష్ణుండాడిన సాభిప్రాయంబులగు
వాక్యంబులు విని యమ్మునీంద్రులు విభ్రాంత హృదయులై
యూరకుండి ముహూర్త్రమాత్రంబున కమ్మహాత్ముని
యనుగ్రహంబు వడసి మందస్మిత వదనారవిందులై య
ప్పుండరీకాక్షు నిట్లనిరి। దేవా నేము నంగత్వవిదుత్తము
లైన బ్రహ్మరుద్రాదులు నంభవదీయమాయా విమో
హితులపై యుండుము నిగూఢంబైన నీవెయన్నయి
చ్ఛచేత మమ్మననుగ్రహించితి విభవదీయచరిత్రంబు
లువిచిత్రంబులు యిమ్మేదిని యెవ్వండెట్టి యయ్యును బ
హురూపంబులగా నంబడు విధంబున నీవు మొద
లంగారణరూపంబున నేకరూపంబగ్రాని జగదు
త్పత్తిస్థితిలయంబులకు హేతుభూతంబైనా నాద్భుత
కర్మంబులందగిని లీలావతారంబులుగ్రాని దుష్ట
జననిగ్రహంబును శిష్టజన రక్షణంబును గావింపు

చుందువ దిఱయునుంగావన వర్ణాశ్రమ ధర్మంబులంగేవరిం
చిపురుషరూపంబున వేదమార్గంబు విదితంబుజే
౧౭ సిన బ్రహ్మస్వరూపివి తపస్వి ధ్యాయనియమంబుల
చేత నివాదయుంబు పరిశుద్ధంబుగావున బ్రహ్మస్వ
రూపంబైన వేదంబునందు నీదు వృత్తాంత వ్యక్తస్వరూ
పంబంవేర్పడంగా నంబడుగావున। బ్రాహ్మణకులం
బునకెల్ల బ్రహ్మకులాత్రనివై రక్షింపను మహానుభా
వుండవు। మాయాజనితాంతరతుండవైన నిన్ను
నీ భూపాలవర్గంబును నేమును దర్శింపంగంటిమి।
మాయొక్క జన్మవిద్యాతపోధన్యాన మహిమలు సా
ఫల్యంబులయ్యెనని తలచి వుస్కరించెద మనిబహువి
ధంబులం గ్రీష్మనభినందించి యమ్మురాంతకుచేత
నామంత్రంబువడశిత మతవునివానంబులకుంబోవం
దలంచుసమయంబున॥

౧౭౯ సీ॥ అమ్మునీశ్వరులకు నానతే దుందుభి
యతి భక్తి వందనంబాచరించి।
తాపసోత్తములార ధర్మతత్వజ్ఞులు
మన్నించివినుడు నా విన్నపములు।
సత్కర్మ వితతిచే సంచితకర్మచ
యంబు వాపెడునుపాయంబు మనకు।
ఘనదయా మతిజెప్పుడని నమ్మునివరులే
తెలియంగ వినవనుదేవు జూచి।

౧౮౦ యెలమి బలికెరి నిఖిలయజ్ఞేశుడైన।
గమలలోచనుగూర్చి యాగములు జేయు।
కర్మమున బాయునె ట్టిదుష్కర్మమైన।
నదిరెయుద్ధర్మంబుగా గనీ మదిదలంపు॥

౧౮౧ వ॥ అది యెఱుంగా క॥

౧౮౨ క॥ దేవఋషిపితౄణములు।

భూవరమఘవేదపాఠపుత్రులచేతన్।
వావిరినీఁగని పురుషుడు।
జోవున ధోలోకములకు బుణ్యచ్యుతుడై॥
౧౧౧౩ వ॥ అట్లగుటనీవును॥
౧౧౧౪ క॥ వరతనయాధ్యయనంబులు
ధరియించి తిరుణయుగంబు దడయక ధరణీ।
ధరదేవరుణ విముసవనా।
చరణుడవై యాగుటాప్రసమ్మతి తోడన్॥
౧౧౧౫ క॥ అనవుడు వసుదేవుండు౦।
మునివరులకు ననియె వినయమున మీరలు జె।
ప్పినయట్లు మఘుము జేసెద।
దినకరనిభులార మీరు దీర్పగవలయున్॥
౧౧౧౬ వ॥ అనియభ్యర్థించి యమ్మునీంద్రుల యాజకులం
గావరించి యప్పుణ్యతీర్థప్రాంతంబున మహో

త్సవవిభవంబున నష్టాదశ భార్యాసమేతుండై దీ
క్షితుడై కాని యమ్మహాధ్వరంబు వేదోపదిష్ట మార్గంబున
బరిసమాప్తించి। ఋత్విక్సదస్యులకుం బహుదక్షి
ణలం దనిపి భార్యాసమేతుండై యవభృథస్నానం
బాచరించి వివిధరత్నమణి భూషణ విచిత్రాంబర సు
రభి కుసుమానులేపనంబులు ధరియించి। నిఖిలభూ
దేవ ముని బంధు రాజలోకంబులును చిత సత్కారం
బులం బ్రీతులం గావించి న। వారును గృష్ణానుమ
తులై నాత్మనివాసంబులకుం జనిరంత॥
౧౧౧౨ ఉ॥ ఆ తరి నుగ్రసేన వసుధాధిప పంకజనాభ ముష్టి
కా। డినన్।
రాతులు దమ్ము నర్థి మధుర ప్రియభాషల నిల్వవేఁ
కౌతుకవృత్తి నిష్టుల గావశియించరి గోపగా
పికా। లన్॥
వ్రాతముతోడ నచ్చట ధరావర నందయశోద లిమ్ము

౨౨౧౮ క॥ వారి నంతు ముఖ వారి ప్రియములు।
వారి మధురాలాపములును వారి వధలెమనో।
వారి వలదగి వినందుడు।
నెరుప మగతి నచుప మూడు నెలలుండె నృపా॥

౨౨౧౯ చ॥ జలరుహలోచనాది యదుసత్తములందరు నన్ని
భంగులన్। లించివీ।
కలిత విభూషణాంబర నికాయము లిచ్చి బహూక
డ్రా విపిన నంద ముఖ్యులు ముకుంద పదాబ్జమరం
ద పానస। మైలవేరన్॥
ల్లలిత నిజాత్మ పత్ప దములన్ మరపించుచునె ట్ట

౨౨౨౦ వ॥ చనిచని॥

౨౨౨౧ ఆ॥ మరవి మరల కృష్ణ మాధవ గోవింద।
పద్మనాభ భక్తపారిజాత।
దేవదేవ యనుచు దిరిగి చూచుచు మధు।
రాభి ముఖ్యులగుచు నరిగిరంత॥

౨౨౨౨ క॥ త్రి వంబమున నచ్చట ప్రావృ।
ష్ణమయంబున గుటయుసు బంధుజనయాదవవ।
ర్గములోవిగొలువసురగణా।
నమితులు బలకృష్ణులాత్మ నగరంబున వేరన్॥

౨౨౨౩ వ॥ వచ్చి సుఖంబుండునంత॥

౨౨౨౪ సీ॥ అవనీశ రాజ్యంకనాడు యూనకదుందుభి
స్వార్య పద్మాక్షుండు బలుడు దొల్లి।
శరథిలో జొచ్చిన గురుతనూభవులను
మరలంగదెచ్చిన మహామహిళ్ల।
జనములు దమలోన సన్నుతులే సేయంగ
వినితన సుతుడు దుర్నీతుడైన।
కంసుచే నిహతులైనట్టి యుని పురనున్న
వారి నందరి జూడగోరి కృష్ణ।

౨౨౨౫ బలుల కడకేగి గన్నుల బాష్పకణము।
లొలుక నెంతోమరామని తోద్రస్తతాత్మ।

పరమపావనమూర్తియో మురవిభేది
౧౧౫ యిందిరానాథయోగీశ్వరేశ్వరేశ
౧౧౬ క॥ మురకంసచైద్యపౌండ్రక
నరకజరాతనయయవననరనాయకులన్
దురితాత్ములబోరిగాని భువి
౧౧౭ ధరముడిపినయట్టివేటబులుల దలంపన్॥
ఆ॥ జననవృద్ధివిలయసంగతినఖిలంబు
౧౧౮ బొందజేయు పరమపురుషులార
మీకు వీలవోపవిరారనినమ్మిన
దాసనేను విను డుదారులార॥
వ॥ అనియనేకవిధంబుల వినుతింపుచు యుట్లనియె
౧౧౯ మీరలు మహానుభావులరు తొల్లియనేకగాలంబుజని
౧౨౦ నప్పి వృష్టటమృతులైన గురుకుమారులను మీమహాత్ర
భావంబులు లోకంబులం బరిపూర్ణంబువైప్రకాశించి

దండధరుమందిరంబున నున్నవారలనన్నాలునిచే
తమంగుడం దెచ్చి గురుదక్షిణగా నొసంగితిరి యువ్వి
ధంబున నక్రాంసునిచేత మృతులైన కుత్పుత్రుల నందర
మరలం దెచ్చినామనంబున నున్నదుఃఖంబు నివారింప
వలయునని దేవకీదేవి ప్రార్థించిన విని తమతల్లి నిమ్మ
హామధురవాక్యంబులనాదరించి యప్పుడు బలకృ
ష్ణులు తమయోగమాయామహాత్వంబుల నుతలం
బున కుం జని నట్టియెడ॥
౧౧౮ మ॥ కని యెందాన వృడింద్రునేను డుదళత్తంజాక్ష
లందక్షులన్। లన్।
ఘనసారాంబుధవర్ణులన్ నిఖిలలోకైకప్రభాపూర్ణ
దనరారన్ వాలచక్రపాణులనుభక్తత్రాణులన్ నిత్యశో
భనవర్ధిష్ణుల రామకృష్ణుల జయద్రాఘిజిష్ణులన్ జిష్ణులన్॥
౧౩౦ చ॥ కని వింతకోటితోనెదురుగా జనుదెంచి మనో
నురాగసం।

జనిత వేతండా వాలుండగుచు సాగి విమ్రొక్కిన మగ్రకాం

చనా।

ననములనుంచి దిశ్చరణ సారస సేచన సర్వలోకపా।

వనసవిలంబులాదలధ్యవంబుగ దాల్చెను భక్తిరంయు

క్తుడై॥

౨౩౧ సీ॥ సురభికాలాగరు వారిచందనైలాది

ధూపంబులా విశ్వరూపవసుధకు।

కాంచనప్రాత్రసంగత రత్నకర్పూర

దీపంబులా జగద్దీపకులకు।

పాయసపూపాన్నపక్వఫలాదినై

వేద్యంబులా దేవదేవులకును।

దనరు విస్ఫూర్త రత్నప్రభాభాసితా

భరణంబులా దైత్యహారుణులకును।

౨౩౨ మిలమిలని మంచు తోబోలు వరుసనంబ।

రంబులా నీలజాంబూనదాంబరులకే।

సలలితప్రసవామోదమాలయఝాను।

వేపనములా సమస్తనిక్షేపకులకు॥

౨౩౩ వ॥ సమర్పించి యప్పుండరీకాక్షు చరణారవిందంబులా

త్మ్రుచు నానంద బాష్పపూరంబులు తోరంబులుగా

రోమాంచకంచుకిత శరీరుండగుచు తనకరవేములం

బులం ఫాలభాగంబు నంగపించుం యుట్లని సుతించె

౨౩౪ ఉ॥ ధీయుతుడైన వెయీభగవతే వారయసేపరమాత్మనే

ముకుం। యుక్రే।

దాయుసమస్త భక్తవరదాయునమః పురుషోత్తమా

ప్నాయుమునీంద్రవంద్యచరణాయు సురారి హారాయ

సాంఖ్యయో।

గాయ వినీలభాస్వదలకాయ రథాంగధరాయువేదసే॥

౨౩౫ వ॥ అని యభినుతించి యుట్లనియె॥

౨౩౬ ఉ॥ రాజసతామసాత్ములకు రాదుగదాని నుగాననవ్యపం

కేజదళాయతాక్ష మునిగేయపవిత్ర చరిత్రవిస్ఫుర।

ధ్రాజకళాధరాంచు సురరాజముఖామర వతాశిరత్నవి।
భ్రాజిత పాదపీఠ భవబంధ విమోచన పద్మలోచన॥
౨ ము॥ మదినూహింపగ యోగివర్యులు భవన్మా
యాలతాబద్ధులై। దు।
యిదమిత్థంబున నేరుతామన శ్రుతిస్మృతి పారుమాబోటు
ల్పదు వేరతి నైఅయింగ జాలుదురు సమ్యజ్ఞాన ధీయుక్తి
మీం। పదె॥
పదములేచేరెడి త్రోవ చూపి భవరూపంబున్ దరింపిం
౩౯ ఉ॥ వైరవముచే దితి ప్రవర వర్గము శాశ్వము శేత గో
పికలే। బులన్
మీరిన భత్రినాశ్రితులు మిమ్ముననార్తిశమున్ మనం
దారగ నేకరూపగుణతత్పురులై మిము బొందుచై
వడిన్।
ఘోరవివేక సత్వగుణములే గలదేవతలందన్నేర్పురా॥
౮ క॥ కాన భవత్పదవద్మ।
ధ్యానంబున గాని శాస్త్ర తత్వంబులచే।

గానరుశ్రుతిసంవేద్యుడ।
వైన భవత్పదము చిన్మయాకారహరి॥
౨౦ వ॥ దేవా యేనరుండైన నేమిత్రద్ధాగరిష్టచిత్తుండై మిము
సేవించునట్టి మహాత్ముండు విధిచోదితంబులైన ప్రమా
ణంబులవలన విముక్తుండై వర్తించునట్లుగావున।
యీశ్వరుండవైన నీవు యీనిశితవృత్తులమైన మమ్ము
నిష్పాపులం జేయుము అని వినుతించి మరియును ట్లనిరి
మత్తకోకిల॥
౨౪౧ కంటుకంటు భవాబ్ధి దాటగ గంటు వమునిధాన మున్
గంటు నీకరుణావలోకన గంటు భావము వేదము।
కంటు తామరచూలి వేన్ బోడగాననట్టి మహాత్ముగ
యుంటుకెంజనుదెంచి తీశ్వర యేగ్రతార్థత బొందితిన్॥
౨౪౨ వ॥ దేవా యేను భవద్దాసుండ నేదిపించినం జేయుదు।
నిచ్చుటు ని మీరు విజయం చేసిన కార్యం చానతీవల

రయుననివరంబులు మొగిచ్చి విన్నవించిన పుండరీకాక్షుం
డతని వాక్యంబులకు సంతసిల్లి యిట్లనియె॥
౨౪౩ సీ॥ బలిదైత్య వినుము మున్ను ప్రథమ యుగంబున
నామరీచికి భార్య యైన వర్ణ
యనుయింతి వలన నందనులారుగురుద్భవం
బైరి వారాకన్నాడబ్జభవుడు
తనపుత్రి పైమోహమున గూడి రతికేళి
యొనరింప వీరు నాటయ్యనుగ్రోధ
౨౪౩ మందియసుర యోనియందు బుట్టుండని
శాపమిచ్చె నువనజాసనుండు
౨౪౪ తన్నిమిత్తము వారు నుదగి వెరామ
కశిపునకం బుట్టి రంతనా కాకసార్థ
యెదవ వేరలదెచ్చి యసుయోగ్యమాయ
యెడరి దేవకి గర్భంబునందు జొనుప॥

౨౪౫ క॥ దారకొని కంసుడు దోడ్తో
బారిగానె తత్పుత్ర శోకమున దనచిత్తం
బెరయుగ దేవకి వారల
దరిశింపగ గోరి పనుపదగ నసురేంద్రా॥
౨౪౬ క॥ వచ్చితి వారిం గ్రమ్మర
నిచ్చెద మని జననికోర్కె దీర్పగ నిపుడే
మెచ్చు టకినినీకడబార
పొచ్చము లేకున్న వారపోవీర నఘా॥
౨౪౭ క॥ వీరలదోకిని యిప్పుడ
ధారుణికిత్తెగి జనని తాపము వాపన్
వీరలు నంతట చాపము
దీరి మదీయ ప్రసాద ధీయుతులగుచున్॥
౨౪౮ క॥ పొలుపుగ సుగతింబొందగ
గలరని వారియానతిచ్చి కరుణాన్వితుడై

బళిచేననుమతిగానివా।
రలదోకొనివచ్చెనిద్ధరావుండవితేక॥
౧౪౯ వ॥ ఇవ్విధంబునంవారలందెచ్చియుష్లనియె॥
౧౫౦ కం॥ కనుగొనుచువిరునినం।
దనులని జనయిత్రి కడుపమదంబునవారి।
స్సనిచిన యుద్దేవకియును।
ఘనపుత్రస్నేహామయూహాకలితాత్మకరొప్పె॥
౧౫౧ కం॥ చన్నులుదిగ్గనచేఁపగ।
కన్నులనానందబాష్పకణములుదొరుగన్।
క్రన్ననకౌఁగిటనిడినను।
గన్నన్నలువచ్చిరనుచుగాంతువెముప్పున్॥
౧౫౨ వ॥ అప్లుకౌఁగిటంజేర్చినిజాంకపీఠంబుననునిచి।
శిరంబులుమూర్కొని చుబుకంబులుపుణుకుచు।
ప్రేమాతిశయంబునంవేఁనంబులుకెలాలయం
జన్నిచ్చినవారునువైష్ణవమాయామోహితులై

స్తన్యపానంబులుజేయుచుభగవంతుండైనశా
ర్ఙ్గపాణియంగసంగంబునవిగతకల్మషులైవిధి
శాపసాగరంబువారిదయాకటాక్షంబుననావ
పైదాఁటుస్వరూపంబులుధరియించి।కృష్ణునకుం
దవిదండ్రులకుం వందనంబాచరించిగగనపథంబున
నిజస్థానంబునకరిగిరంతదేవకీదేవితనమనంబున॥
౧౫౩ కం॥ వచ్చినవారలత్రుమ్మర।
తెచ్చుటకడుచిత్రమనుచుదేవకిమదిలో।
నచ్చెరువడియుదియంతయు।
నచ్చుపుహరిమాయగాకయనితలచెనృపా॥
౧౫౪ కం॥ పరమాత్ముడఖిలజగదీ।
శ్వరుడగుకృష్ణుండుచేయునత్యాత్యంబుల్।
పరికింపనెన్నశక్యములు।
ధరణీవరయనినరాజుతోమునికనియెన్॥

౧౨౫౫ సీ॥ మునినాథ పార్థుండు వనజనాభుని సహో
దరి సుభద్రను నేవిధమున బెండ్లి।
యయ్యె నయ్యవిధ మంతయును నాకును
తెలియంగ నెఱిగింపు ధీవిశాల।
యనవుండు వ్యాసతనయుఁడాతని జూచి
వినవయ్య నృపదేవ విభుని సుతుఁడు।
మును తీర్థయాత్రాసముత్సుకుండగుచును
దనరు ప్రభాస తీర్థమున నుండి।
౧౨౫౬ యాంతలోదరి తోడ నెయ్యంబు కలిమి।
జూడఁ గోరుచు రాముఁడు సుందరాంగి।
గారవేంద్రుని కేసముకెత్తైన నుచు।
తనకు నెఱిగింప నా పురందరసుతుండు॥
౧౨౫౭ వ॥ అట్లు శుభద్రాదర్శనోత్సాహంబు తనమన
బున సందడిగాన త్రిదండి వేషంబు ధరియించి

ద్వారకానగరంబునకుం జనుదెంచి యచ్చట ప్రజ
నంబులు భక్తిప్రశ్రయంబున ననిశంబును బూజిం
ప దనమనోరథసిద్ధి యగు నంతకుంగని పెట్టు
కుని వానాకాలంబు చనునంతకు నప్పట్టణంబున
నుండు నవసరంబున॥
౧౨౫౮ కే॥ రాముఁడు దత్తపహాస్యతి।
దామవిదెలియంగ లేక తగనుకనాఁడా।
భూమీవర తాపసుబో।
రామునిగాని యాత్మమందిరమునకుఁ దెచ్చెన్॥
౧౨౫౯ ఆ॥ తెచ్చి భిక్షుసేయుదేవేంద్ర తనయుండు।
గుఁడుచుచుండెనచట గౌరిమెలగు।
యునవుపూచు మోహశాస్త్రంబున్నైవడి।
విరమోహాననవికారలీల॥
౧౨౬౦ వ॥ ఇట్లు విహరించుచున్న సమయంబున॥

౧౬౧ చ॥ జలరుహపత్రనేత్రుననుసంభవవారువ
లలాముస। సేయుస।
స్లలితవిహారవిభ్రమవిలాసములాత్మకువి
ఖ్ఖులరిపునందనుండుగనిభావజుసాయకచె
ధ్యమానవిం। ఱుందుచిత్త
హ్వలహృదయాంబ్జుడైనిలిపెనత్తరుణీవ
౧౬౨ ఉ॥ ఆతరుణీశిరోమణియునర్జునునర్జును
కీర్తివి। నో
ఖ్యాతునినింద్రనందనునికల్మషమానసగామి
జాతునిజూచిపుష్పశరసాయకజర్ఝరితాం
రంగుడై। దేరిచూపులన్।
భీతివిఱయుండెశిగ్గుపురిపెంబునువెయాహావ
౧౬౩ వ॥ అప్లాన్యపసత్త్రవమవత్త్రకౌశినులాండ
రులచిత్తంబులంజిత్తజాఱత్తంబులై

కోర్కులుతత్తరింపతాలిమియులివీడసిగ్గనుంజు
ట్టుముట్టాడుచున్నయంతనెక్కినాడుదేవతా
మహోత్సవనివిత్తంబత్తలోదరిపురంబువె
లువడికరుగుదెంచినసర్జునుండునుకృష్ణదే
వకీవసుదేవులయునుమతివడసితానునుం
దోడనెచనియప్పుడు॥
౧౬౪ సీ॥ సాంద్రశరశ్చంద్రచంద్రికాస్ఫూర్తిచే
రాజిల్లుపూర్ణిమారజనివోలె।
పూర్ణేందుబింబావతీర్ణమైభాసిల్లు
యిలవిలాదవారిణిడింభంబువోలె।
సలలితమేఘమండలమునఁబెడబాసి
వసుధగ్రమ్మరుతటిద్వల్లివోలె।
మాణిక్యరచితసన్మానితజైతన్యంబు
వొందినపుత్తడిబొమ్మవోలె।

౧౨౬౫ తే॥ లలిత విభ్రమ రుచిత కళాలక్షణముల
బాసగ రూపైన శృంగార రసము వోలె
యర్థి జెరియించు చున్న భద్రాంగ తాత్రి
ప్రకట సద్గుణ భద్ర సుభద్ర జూచి॥

౧౨౬౬ వ॥ అప్పుడు డాయం జని యరదంబుపై నిడుకొని
పోవుచుండంగనుం గాని యదుబలంబులు మదం
బున నెదిరి యొంటిం దాంకిన నయ్యఖండ లనంద
నుండు ప్రచండ గాండీవ కోదండ నిర్ముక్త కాండంబు
లం దూలించి యఖండ బాహాదండ విజయ ప్ర
కాండుండై దురు ఖండల ప్రస్థ పురంబునకుం జనియె
యటు బలభద్రుండ వ్వార్త విని విలయ సమయ
సమీరసఖుండునుం బోలె పటు రోష భీషణా
కారుండై క్రోధించినం గని కృష్ణుండు మొదలైన బం
ధుజనంబులతని చరణంబులకుం బ్రణమిల్లి మృ

దు మధుర భాషణంబుల ననూనయించి యొడంబడు
నట్లుగా నాడిన నతండు సంతుష్టుండై మనంబు కలగదేరి
యప్పుడు॥

౧౨౬౭ క॥ కరులం దేరుల నుత్తమ
వారుల లక్షణి సేవ భూషణాంబర భృత్యో
త్కర దాసికా జనంబుల
నరణంబుగ నిచ్చి పనిచె ననుజ సుత్రీతిఁ॥

౧౨౬౮ వ॥ ఇట్లు గృష్ణునకు నభిమతంబుగా నర్జున సుభద్రల
కు నరణంబు బంపెనని చెప్పి శుక యోగీంద్రుండు పరిక్షి
న్నరేంద్రునకు మరియు నిట్లనియె॥

౧౨౬౯ సీ॥ నరనాథ వినుము భువన ప్రసిద్ధంబుగా
దీపించు నట్టి విదేహ దేశ
మందు ఘూంతాంతకునాన్నదర్శనావన
మనదనర్పిన మిథిలను పురమున

గలఁడు శ్రీవారి పాదకంజాత షట్పదుండు
గళిత రాగాది వికారుఁ డమల।
చరితుఁ డశ్రోత్రియుండు శాంతుండు నిగమార్థ
కోవిదుండగు శ్రుతదేవుఁ డనెడు।
౧౧౨౦ భూసురోత్తముఁ డొకఁడ ధ్యాత్మ సమాగ।
తంబు తుషయ్యైన పోవశ్యాలంబుగాఁగ।
దలచి పరితోషమందుచుఁ దగ్గ వాసి।
ధర్మము ననుండు సముచిత కర్మఁడగుచు॥
౧౧౨౧ ఉ॥ ఆపురి రెయేలువాఁడు బహులాశ్వుఁ డనాఁ నుతికెక్కినట్టి
నట్టిధా।
శ్రీపతి యుద్ధరాసురుని రీతిని నిష్ఠలు తాంతరంగుడై।
రోపనులందు ధర్మగతి యేమర కర్థి జరింపుచుండెలు।
శ్రీపతి వారిపై గరుణ జేసి ప్రసన్నముఖాంబుజాతుఁడై॥
౧౧౨౨ వ॥ అట్లు కృష్ణుండు వారలం జూచు వేడ్క నిజభృంద నా
రూఢుండై నారదవాసుదేవ యత్రికృష్ణరామ।

ంతుశతయురుణి దివిజగురు॥ ద్వ్యైమైత్రేయ ధూర్జ్ఞవళ్యై
ట్యవనులుంచేనుసు వైసు దవైనము నులుసుగమింపంజనుచు
తద్దేశనివాసులగు యానర్త ధన్వ। కురుజాంగల। వెంక
ణా। మచ్చపాంచాల। కుంతి। మధు। కేకయ। కోసలాది భూ
పతులు వివి వస్తుప్రయత్నంబులు కానుకలిచ్చి సేవింప
గ్రహమధ్యగతుండై దీపించు సూర్యునిం బోలియు ప్పుం
డరీకాక్షుండు మందస్మిత వదనారవిందుండగుచు
వారలం గరుణార్ద్ర దృష్టిం జూచి యోగక్షేమంబులరసి।
వళ్ళదు మధుర భాషణంబుల సాదరంబుగా నా
దరింపుచు కతిపయప్రమాణంబులం జని విదేహనగ
రంబు డాయుటయు। నాబహులాశ్వుండు మాధ
వురాక విని మనంబున హర్షింపుచు వివిధ పదార్థం
బులు కానుకలుగాఁ గాని తానును శ్రుతదేవుండును।
మహీసురుండును। ఎదురుగ జనుదెంచి॥

౧౨౩ క॥ ఆ మునికోటికిన్నియున మూఅఁగవందన మాచ
రించియు। సూ।
తామరసాంభలోచనుడుదారచరిత్రుడు పాపగోత్ర
త్రాముడుభక్తలోకశుభదాయకుడై నరవేశుసద్గుణ।
సాంద్రముని పాదపద్మములు నెంకగ మ్రొక్కి వినమ్రుడై తగన్॥
౧౨౪ క॥ కరములు మోడ్చియోం పరమకారుణికోత్తమ
నీవునే మునీ। యుచ్చుటన్।
శ్రీరులు నమద్గృహంబునకు వచ్చి మముం గృపఁజూచి
గరమనురక్తి పూజనలు గైకొనుడంచు నుతించి వే
డనా। మందుచున్॥
వారిమనమందు వారి వినయంబు లెంతప్రమోద
౧౨౫ చ॥ తిరముగవారియిష్టములు తీర్పదలంచి మునీశ్వ
రారి యొం। వారిమం। మ।
డారులనెఅయుంగ మండుముని యాగాధ ముదాననుసేగి

ధిరమున నేకకాలమున థీరత సాధరణో వర్తుండువా।
రిరువాదశాయుతాత్రేయముని బృందములంగనకాసనం
బులన్॥
౧౨౬ సీ॥ కూర్చుండనియమించి కౌమరారగాంచన
కలధౌతకలశోదకములచేత।
పాదముల్గడిగి తత్పావనజలములు
తానునుసతియు బాంధవజనంబు
శిరమందు నిజమస్తకమ్ముల ధరియించి
వివిధార్చనములు సద్విధినొనర్చి।
మణిభూషణాంబరమాల్యానులేపన
రాజితభూపనీరాజనములు।
౧౨౭ జక్తిగావించి పరిమృష్టబహువిధాన్న।
పాయసాపూపపరిపక్వఫలములొసగి।
నారగింపంగజేసి కర్పూరమిళిత।

లలిత తాంబూలములు నైవేద్యములు నొసంగి॥

౧౨౪౮ వ॥ ఇట్లు సమర్పించిన యనంతరంబ యమ్మిథిలేశ్వరుం
డైన జనకుండు పరమానందంబునం బొంది॥

౧౨౪౯ చ॥ హరిపదపద్మయుగ్మము నిజాంకతలంబున దా
ల్చియొత్తుచున్।
పురుషవరేణ్యయోనిఖిలభూతగణావళియాత్మలందును
స్థిరమతిగర్గసాక్షివిబుధీవరనే పదభక్తకోటితో।
నరయురమాధినాథ చతురాశ్యు ఋభాలకే యయిందురౌ
ప్పుడున్॥

౧౨౫౦ వ॥ అట్లు లోకవిదితంబైన భవద్వాక్యంబు నిక్కంబుగా
భవదీయపాదారవిందంబులందు నొకవేళ
లేశమాత్రధ్యానంబున నాగ్రహంబున వెంచనుం
డు నిచిత్తంబున దలంపవె భక్తవాత్సల్యుండవగు
జేసి విజయంజేశితిరి। భవత్పాదపంకేరుహాసేవా
రతిం దగినమహాత్ములు తదాజ్ఞానంబు వదలం
జాలుదురే। నిరంతరంబు శాంతిచిత్తులై నిష్ఠించను
లై యోగీంద్రులవలనం గోరికగవిగిన వారలకునెన్నైన
నిత్తువు గదాయని వెండియు నిట్లనియె॥

౧౨౫౧ తే॥ కృష్ణ పరమాత్మ యదుకులక్షీరవార్ధి।
పూర్ణచంద్రమ దేవకీపుత్ర సుజన।
వినుత నారాయణాచ్యుత వేదవేద్య।
భక్తజన పోష పరితోష పరమపురుష॥

౧౨౫౨ ఉ॥ శ్రీపురుషోత్తమాఖ్యయదుసింహ కిశోర కభక్తలో
కర।   డవే।
స్వపరతంత్రునే వృమునిసంఘము కొన్నిదినంబులుం
నీపదపద్మరేణువులు నెమ్మిమదీయగృహంబు సోకెనన్।
తాపసవంద్యయేని పుడధన్యుడనయ్యెదగాదె మాధవ॥

౧౨౫౩ వ॥ అనియభ్యర్థించిన నంబ్రసన్నుండై బుండరీకాక్షు.

ఢునిమిషులప్రదీపకుండైన జనకచక్రవర్తిం గరుణించి
యుష్మధిలాజనంబులకు నూత శోభనంబులుగావింపుచు
గొన్ని దినంబులుండెనంత॥
౧౨౮౪ మ॥ శృతదేవుండును వెయాదియొ మునిజనస్తోమంబుతో।
నందిరా। స।
పతిదో కొంచు నిజాలయంబునకు నెప్పన్నేగి యచ్చోట
మృతి దర్భాస్తరణంబునన్నునిచి సమ్యజ్ఞానపారీణుడై
సతియుందాను పదాబ్జముల్గడిగి యుంచ ద్భక్తిం ద
త్తోయముల్॥
౧౨౮౫ చ॥ సిరసులదాల్చిన వృతులశే దళధామ పుశత్రు సూనవి।
స్పురదరవింద మాంవికళ బూజలొనర్చి గృపాంధవూ
వస॥
శ్చరణుడనైననాకడకు చక్రితనంత నవచ్చునట్టుసు।
స్థిరమతిముస్సరమేదపముంజేసితినంచును సంతసింపు
చుండె॥

౧౨౮౬ తే॥ మరియు తత్పాద తీర్థంబు మందిరమున।
గలయజిలికించి సంప్రీతిగడలుకొనగ।
పత్రఫలపుష్పతోయముల్ భక్తినొసగ।
వారిమురాంతకు మూర్తినిజాత్మనిలిపి॥
౧౨౮౭ తే॥ మానితంబగు విశ్వనిధానమూర్తి।
యైనకృష్ణుండు తనయింటనారగించె।
దనమనోరథసిద్ధియుందనకునబ్బె।
ననుచు బ్రేపుట్టమల్లార్చి యాడదొణగె॥
౧౨౮౮ చ॥ తరుణియు దానుపుత్రులుపదంపడి గృష్ణు భజిం
పుచుండిరి। రమా।
శ్చరణములంకపీఠమున జొచ్చినమెల్లన యొత్తుచుం
వరుగని బచ్చె భక్తజనవత్సల మావుకభాగ్యమెట్టిదో।
వారచతురాస్యులన్నె ఆయుగ నట్టినినుంగ సుగొంటు
నెమ్మితో॥

౧౨౭౯ కం॥ మునిరాజయోగిమానససన్నుత౹
వనజంబులనెల్లప్రొద్దువర్తించుభవ
ఘ్నన దివ్యమూర్తినాలో౹
చనగోచరమెన్నతిగాదె సర్వాత్మ వారి॥

౧౨౮౦ వ॥ దేవానీనచ్చరిత్రంబులుకర్ణరసాయనంబులుగా
నాకర్ణింపుచు నీకుంభూంచలానర్చుచు నీచరణారవిం
దంబులకు వందనంబులుశేయుచు నీదివ్యనామసం
కీర్తనంబు నొడువుచు౹ దమశరీరంబులుభవదధీ
నంబులుగావెలుంగు నిర్మలబోధాత్ములగు వారిచి
త్తంబులను దర్పణంబులుగానంబడుచుందువు గర్మ
విముఖచిత్తులైనవారి హృదయంబులందుండియు౹
దూరుండవగుదువని మరియు నిట్లనియె॥

౧౨౮౧ సీ॥ నీకుమ్రొక్కెద గృష్ణ నిగమాంత సంవేద్య
లోకరక్షణాభత్త లోకవరద౹
నీపాదసేవనానిరతునినేన్ననే
పనివచ్చెదానతిమ్మనిన గృష్ణ౹
డెలనవ్వుమొగమునంజెలువొందనవ్విప్ర
కరమాత్మకరమున గదియజేర్చి౹
పాటించియుతనితోబలికె తపశ్శక్తి
వరలినయుష్మన్నివర్యయెపుడు౹

౧౨౮౨ తమపదాంబుజరేణువితానములను౹
దవిలిలోకంబులను పవిత్రంబుశేయు౹
వారు ననుగూడియుప్పుడు వలయునెడల౹
కరుగుదెంతురు నీభాగ్యగరిమ నిటకు॥

౧౨౮౩ వ॥ చనుదెంచిరిపుణ్యస్థలంబుల విప్రులు సుదేవత
లును సంస్పర్శనార్చన దర్శనంబులం బ్రాణులకు సమ
స్తకిల్బిషంబుల బాయంజేయుదురు యదియునుం
గాక బ్రాహ్మణుండు జననమాత్రంబున జీవకోటి

యుండు ఘనుం డీయచ్యుతుండు। జపతపోధ్యానాధ్యయ
నాత్మలం జయతురుండై ముక్తశాత్రుండయ్యుం డయ్యెనని
యుతం డుత్తముండై వెలుంగు నతనిం జెప్ప నేలయని
మరియు నిట్లనియె॥

౧౨౬౪ క॥ నా మతి విప్రుల పైగల।
ప్రేమ యనాతనువునందు జెప్పని కతనన్।
భూమీసురులర్చ్యులనే।
వేమును బంభూజదనువు మిద్ధచరిత్రా॥

౧౨౬౫ క॥ ఇది యేనాశేష మునసు।
బది వేల విధంబులాలయ భజియించినవా।
మది కెంపగునట్లు గావున।
వదలని భక్తిం దలంపు వసుధామరులన్॥

౧౨౬౬ క॥ అని సర్వలోకవిభుడగు।
వనజోదరుడాడిన ట్లు వాక్యంబులజా।
డనె భూమీసురుడమ్మని।
జనులకు సద్భక్తి పూజ సలిపెన్వరుసన్॥

౧౨౬౭ చ॥ యనయుగ కృష్ణుడంత మిధిలేశ్వర భూసురులన్ కృపా
వలో
కన మెలయన్ ననూనశుభగస్థితి బొందగజేసి వారి వీ
డ్కొని రథమెక్కి ది ము నికోటియుదానును వచ్చెద్రుమ్మ
రకన్। ద్వా॥
జనవర యొంత్రుదంబగుగుళస్థలికిన్ బ్రమదాంతరంగు

౧౨౬౮ వ॥ అని చెప్పిన బాదరాయణికి నభిమన్యునందనుండిట్ల
నియె॥ మునీంద్రా ఘటపటాది వస్తుజాతంబుల భంగి
నిర్దేశింపనర్హంబుగాక సత్వాదిగుణ సూన్యంబైన బ్రహ్మం
డమందు సత్వాదిగుణగోచరంబులైన వేదంబులెత్రమం
బునే వర్తించు నట్టిచందంబు నాకెరింగింపుమనిన భూ
వరునకు మునివరుండిట్లనియె। సకలచేతనాచేతనాం
తర్యామియైన సర్వేశ్వరుండు సర్వశబ్దవాచ్యుండుగా

గావున। సకలజంతునివహంబులకు బుద్ధీంద్రియ
మనఃప్రాణశరీరంబులను సృజియించి చేతనవర్గం
బునకు జ్ఞానప్రదుండుగావున సకలనిగమసమూ
హంబులు తత్స్వరూపగుణవైభవప్రతిపాలనంబులు
గావున ముఖ్యంబై ప్రవర్తించు శ్రుతిస్తోత్రంబులు
పనిషత్తుల్యంబును యనేకఋషిపరంపరాయత్తంబు
నునైన దీనిని శ్రద్ధాయుక్తుండై యెవ్వండును సంధిం
చునతనికి మోక్షంబు సులభంబు। ది వి శే।

నారాయణార్పితుమైన యొక్కయుపాఖ్యానంబు
గలదు వినుపింతు నావర్ణింపుము। భగవత్ప్రియుండైన
నారదుండొక్కనాడు నారాయణాశ్రమంబునకుం జని
ఋషిగణసమేతుండైన నారాయణఋషిం గనుంగొని
శివునన్నడిగినయట్లు నారదుండమ్మహాత్మునడిగిన
యతండును ముక్తియర్థంబు శ్వేతద్వీపవాసులైన

సనకసనందనాది దివ్యయోగీంద్రులు ప్రశ్నచేసిన
వారలకు సనందనుండు చెప్పినప్రకారంబునే నున్నెఱిం
గించెదనని చెప్పం దొడంగె శయానసుండైన రాజశ్రేష్ఠుం
డనింద్యపురంత్రముచివ్యాసంబులు నుతియించు వంది
జనంబుల జగదవసానసమయంబున ననేకశక్తియు
క్తుండైన సర్వేశ్వరుని వేదంబులు స్తోత్రంబులు సేయువి
ధంబున నారాయణుండు నారదునకుం జెప్పినతెఱంగు
విను మునియుట్లనియె॥

శ్రుతిగీతలు॥

౧౭౭ సీ॥ జయజయ హరిదేవ సకలజంతువులకు
జ్ఞానప్రదుండవుగానవారి।
వలన దోషంబులు గవిగినసుగుణసం
తానంబుగాపరి జ్ఞానశక్తి।

ముఖ్య షడ్గుణ పరిపూర్ణత జేసియు రా।

యాం వశిష్టాత్ముండవగుచు గార్య।

కారణాత్మకుండవైకెణగి చరించుచు

నున్ననీయందు పరయోగురు వారెల్ల॥

౧౩౦౦ తిరిగి యావస్థాయములు ప్రవర్తించుచుగాని।

ప్రకటత్రిగుణాత్మకంబైన ప్రకృతి తోడు

యోగమింత యుమాన్పవె యోగిమాన

సాంబుజాతాం మధుత్రాత యని నుతించె॥

౧౩౦౧ వ॥ అదియునుం గాక॥

౧౩౦౨ సీ॥ పరమ విజ్ఞాన సంపన్నులైన ట్టియో

గీంద్రులు వహింత నిస్తంద్రశీల।

బరిదృశ్యమానమై భాశిల్లిన మ్మహో

పర్వత ముఖరత్ర పంచవెల్ల।

ప్రకటబ్రహ్మ స్వరూపంబుగా దెలియుదు

రెలమి నీవును జగద్విలయవేళ।

యువశిష్టుడవుగాన యనఘునీయందునీ

విపుల విశ్వోదయ విలయములును।

౧౩౦౩ ఘటశరావాది వ్యవికారములు మృత్తి

కాత్మకంబైన యట్ల బద్ధాయతాత్మ।

తదవికారణరూపంబు దాన్చిశీల।

గణగునీయందు బుద్ధి వాక్కర్మములును॥

౧౩౦౪ క॥ అలవడజేయుచునుందురు।

బలకొనయిల బెట్టబడిన పదవిన్యాసం।

బులు పతనగారణము గా।

నలవున సేవించుచును కృతార్థులరగుటన్॥

౧౩౦౫ క॥ లీలమై ప్రకృతి పురుషః।

కాలాధిప నిఖిలమగు జగంబులవెల్లన్।

మూలిస్వనివారణము గు।

నీలలిత కథాసుధాబ్ధి నింగృంకిత గన్॥

౧౩౦౬ చ॥ భరితనిదాఘస్ఫీత ప్రౌఢగు పాంథుఁడుం శీతలవారి
గ్రోలెదు। పము।
స్థిరముగు తాపముం దొరుగుచున్నైవడి సన్నరణ్యగ్రతా
స్వైరపున బాయిచుచుండు ధరుండు నిష్పభ తించు మహా
త్మకులు జరా। పునేఋషికి॥
మేరణావునోగుణాంబులగ్రమంబున వాయుతుచ
౧౩౦౭ వ॥ అదియునుంగాక॥
౧౩౦౮ సీ॥ అనయంబు దేహాని తాన్యనిశ్వసద్వీల
త్రిగుణమున పంచకోశవ్యవస్థ।
లనువృద్ధి బొరయుచు నందులోపలనున్న
ప్రాణంబు దీపవిజ్ఞానమయము।
లనుచతుఃకోశంబులవులవెలుంగొందు
నానందమయుడవుగానదేవ।
సురచిరస్ఫురత్రకాశుండవు నీపరి
గ్రహముగలుగుటజేశికాదె ప్రకృతి।

౧౩౦౯ తే॥ మహాదహంకారపంచతన్మాత్రగగన।
పవనతేజంబుభూంభూతపంచకాది।
కవితకత్వంబుప్రపంచమండకార్యకరణా।
ముందునెపుడు సమర్థంబు తాంటచేసి॥
౧౩౧౦ క॥ కోరిశరీరులు భవదను।
సారంబుననిహాప [illegible] రసౌఖ్యంబులచెం।
పారగన [illegible] చునుందురు।
ధీరజనోత్తమ [illegible] ంలనంగదివిజారివారా॥
౧౩౧౧ ఆ॥ నిన్నునను [illegible] సరింపనేరనిరజనులు।
పవనపూర్ణచర్మభస్త్రిసమితి।
యోజజేయుచుం [illegible] రుశ్వాసనంబులు।
బలశిరమాత్మదేహభజనులగుచు॥
౧౩౧౨ సీ॥ దేనగొందరుసూత్ర్మదృష్టిపైనట్టిమ।
హాత్మకులుదరస్థదైనవహ్ని।

గాముతిదలతురుగ్రై కొనిమరి కొంద
రారుణాఖ్యాంకితులైన రుషులు।
లీలసుషుమ్నానాడీ మార్గగతుడవై
వ్యాప్తప్రదేశము జర్రి[యుం]పుచున్న।
రుచిరదహరాకాశ రూపి గాభావింతు
రట్టి వ్యాప్తపదంబునందు వెడలి।
౧౩౧౩ వితతమూర్ధన్యనాళికాంగతులనొంది।
బ్రహ్మరంధ్రంబు ప్రాపించి పరమపురుష।
సుమహానందమయ పరంజ్యోతిమూర్తి।
వైననిను బొంది మరి పుట్టరవని నెపుడు॥
౧౩౧౪ వ॥ మరియును వివిధకాష్టాంతర్గతుండైన వా
యుసఖుండు తద్గత దోషంబునంబొరయక నిత్యా
శుద్ధుండై తమతము భారంబున వర్తించు చందం
బున సర్వసంకల్ప కృతంబులైన విచిత్ర శరీరంబు
లందు నంతర్యామివై ప్రవేశించి। తత్తద్విచిత్ర

ణయోగనితంబైన యుపాయంబునం బొరయక। స
కలాత్మసమంబవైన నిన్ను నైహికాముష్మిక ఫల
సంగతంబు వేక విగతరజోగుణంబులం గవిగి।
గొందరు భజియింపుచుందురదియునుంగాక।
దేహాభవదీయ సంకల్పాధీనంబులైన శరీరంబు
లం బ్రవేశించియున్న జీవసమూహంబు నీకుశే
షంబని తెలిసి కొందరు భవనివారకంబులైన శ్రీ
మచ్చరణారవిందంబులు సేవించి కృతార్థులగు
దురు మఱియును॥
౧౩౧౫ సీ॥ అనఘదుర్గమమైన యాత్మతత్వంబు ప్ర
వర్తించు కొఱకు దివ్యంబులైన।
యుచిత రామకృష్ణాద్యవతారములతో
భజియించి యున్న నీభవ్యచరిత।
మను సుధాంభోనిధి నవగాహనము చేసి।
విశ్రాంత చిత్తులై వెలయుచుండి।

వెంరాత్రంబు బుద్ధి నపేక్షింప నెల్లరు
మరియును గొందరు భవచ్చరణ పంకే!
౧౩౧౬ జవములు దగిలి పుణ్యులయి పైన హంసల
వడువు నొందిభాగవత జనాంత!
రంగులైన వారు ప్రకటయోగప్రాప్తి!
వైన ముక్తిఁగోరరాత్మ లందు॥
౧౩౧౭ ఉ॥ కొందరు యీశరీరములకుం దితభక్తిభవద్వశం
బువై!   త్మ వై!
జెందరు మీపదాబ్జములు జేరిభజింపుచు తత్సుఖా
యుందురు గొందరిత్తనువులో విధరించి భవత్పదా
బ్జ ముతే!   వ్యయు॥
౧౩ పొందుగ గొల్వ లేక నిలబుష్టుచు చెప్పుచు నుందుర
౧౩౧౮ శు॥ యమనియమాది యోగ మహాత్ములైన
మునీంద్రులున్వి రో!   ఫణీంద్రభో!
ధమున దలంచుచున్మైద్య వసుధావర మున్యనృపుల
గములననెప్పు బాహువులు గల్గి మిముంభజియిం
చు గోపికలే!

త్రమున నేమును గసరి యోకొడె భవత్స్వపకంబు జో
దర॥   గానవే!
౧౩౧౯ మ॥ అరవిందాక్ష భవత్స్వరూపముల ప్రత్యక్షంబు నం
వ్యరికెంబోలదు శాస్త్రగోచరుడవై వర్తింతు వస్పష్టముం!
దర సద్రూపుడవైన నీవలన నీథాతాద్య వర్త్యులే జనిం!
చిరి నిస్సంతకు మున్నె యుంగగ లవేంచింతింప నేమచ్చుత॥
౧౩౨౦ వ॥ అట్టి నిన్నంబరమూను కారణవాదులైన కణ్వా అ
త్రిగౌతమమునులును ప్రకృతి కారణవాదులైన
సాంఖ్యులును! దేవశక్తి వాదులైన బౌద్ధులును! వివి
ధంబులైన కుతర్కంబులచేత పరస్పరవ్యాఘాతంబు
లైన మతంబులు తమతము తర్కవాదంబుల సమర్థింపు
చు నిస్సందేహియవేరు మహాభాగ్యవంతులైన యోగీం
ద్రులకు నీవు ప్రత్యక్షంబైన యివియన్నియును సత్యంబులై
కానవచ్చు వెండియుం గొందరు యీ సచరాచర వస్తు

జాతంబులకు నంతర్యామివై సర్వంబునునీవయగుటయుం
దెలియలేక నిత్యంబనియును విపరీతబుద్ధియుండెలియు
దురుగాని భవదీయదివ్యచిత్రంబునందెలియంజాలుదురు
గొందరు జగచ్చరితుండవుగావున జగద్వ్యాపకుండవు
నైననిస్సంగటకమకుటకర్ణికాదివివిధభూషణభేదంబు
లంగనకంబునిజస్వరూపంబువిడువక వర్తింపుచుండం
బున జగద్వికారానుగతుండవయ్యును నిఖిలహేయ
ప్రత్యనీకకళ్యాణగుణాత్మకుండవైయుందువనియా
త్మవిదులైనవారలు దెలియుదురనరింయుసుంగాక॥
౧౩౨౧ ము॥ వనజాతాక్ష భవత్పదాబ్జయుగళే వాసమ్ముద్రైనట్టు
స। ఘుపా।
౧౩ జ్ఞానములేమ్యత్యుశిరంబుదన్నిఘనసంసారాంబుధిందా
వనత్రైలోకములకీబునేతములుగావర్తింపుచున్నిత్యశో
భనమైయెప్పుడిమ్ముత్రిబాందుదురుకుంభద్వైభవా
పేతువై॥

౧౩౨౨ వు॥ మీవయుసత్పుత్రిభజింపనెల్లకెల దుర్మేధం బ్రవర్తింపుమనీ
చమతిప్రాంతమునే వునంబశ్యులవాశత్రేణి బంధించుచుం।
దమునంబిగ్గగసాము రూపములచే తనాపిరిబంధించు
డు।
గ్గవసంసారపయోధిస్రోతువు దగత్యంజాతపత్రేక్షణా॥
౧౩౨౩ వు॥ దేవా కర్మమూలంబులైన పాణిపాదంబులువేనివా
డవయ్యును స్వతంత్రుండవుగావున బ్రహ్మాదులు భవ
త్పరతంత్రులైయుందురుగావున స్థిరచరరూపంబులుం
గలచేతనకోటికి సర్వవిధనియంతవుగావున నీకృపా
వలోకనంబుగలవారికి మోక్షంబుకరనిద్ధంబయ్యుం
డు భవత్కృపావలోకనంబువేనికేష్టాత్ములునష్టాత్ములై
దుర్గతింగూలుదురట్టిజీవులు దేవతిర్యఙ్మనుష్యస్థా
వరాదిశరీరంబులుజొచ్చి అణురూపులైయుందురందు
నీవుందువంతరాత్ముండవగుచు మరియును॥

జ్ఞాతంబులవు నంతర్యామివై సర్వంబునునీ వయగుటయుం
దెలియలేక నిత్యంబనియును విపరీత బుద్ధిరియుండెదిందు
దురుగాని భవదీయ దివ్య చిత్రంబునందెలియం జాలుదురు।
గొందరు జగచ్చరితుండవుగావున జగద్వ్యాపకుండవు
నైన నిస్సంగ టకమకుట కర్ణికాది వివిధ భూషణ భేదంబు
లంగనకంబు నిజస్వరూపంబు విడువక వర్తింపుచుండం
బున జగద్వికారానుగతుండవయ్యును నిఖిల హేయ
ప్రత్యనీక కళ్యాణ గుణాత్మకుండైయుందువని యా
త్మవిదులైన వారలు దెలియుదురని యెఱుంగనుంగావ॥
౧౩౨౧ వు॥ వనజాతాక్ష భవత్పదాబ్జయుగశేవాసక్తుడైనట్టి
స। ఉపా।
జ్ఞనవుల తీవ్ర తృష్ణశిరంబు దన్నిఘన సంసారాంబుధిం దా
౧౩ వనత్రైలోకములకు బునీతములుగా వర్తింపుచు నిత్య శో
భనమై యెప్పుడు ముక్తిం బొందుదురు కుంభ ద్వైభవా
పేతుమై॥

౧౩౨౨ వు॥ మీ వలుసద్భక్తి భజింపనెల్లకల దుర్మేధం బ్రవర్తించుచునే
చమతిభ్రాంతములై పునం బశ్చలవాశత్రేగి బంధించుచుం
దమునం బిగ్గగనావు రూపములచే తన్నావరిం బంధించు
దు।
గ్గవు సంసార పయోధిప్రోతువు దగత్సంజాత పత్రేక్షణా॥
౧౩౨౩ వ॥ దేవా కర్మ మూలంబులైన పాణి పాదంబులు లేనివా
డవయ్యును స్వతంత్రుండవుగావున బ్రవర్త్యదులు భవ
త్పరతంత్రులై యుండురుగావున స్థిర చర రూపంబులుం
గల చేతన కోటికి సర్వవిధ నియంతవుగావున సకృపా
వలోకనంబు గలవారికి మోక్షంబు కరసిద్ధంబయ్యెం
డు భవత్కృపావలోకనంబు లేనికష్టాత్ములు నష్టాత్ములై
దుర్గతిం గూలుదుర యట్లు జీవులు దేవ తిర్యగ్మనుష్య స్థా
వరాది శరీరంబులు జొచ్చి అణురూపులై యుందురందు
నీవుందువంతరాత్ముండవగుచుం మరియును॥

౧౩౨౪ క॥ మదిదలపోయగ జలబు।
ద్బుదములు ధరబుట్టుపోవు పోలికగలయీ।
త్రిదశారిదేహములలో।
వదలక వర్తించుయాత్మవర్గములో విక॥

౧౩౨౫ ఆ॥ ప్రళయవేళనీవు భరియింతువంతకు।
గారణంబవగుట కేవలనాభ।
భక్తపారిజాత భవభూరితిమిరది।
నేశ దుష్టదైత్యనాశయీశ॥

౧౩౨౬ చె॥ అనఘ జితేంద్రియుస్ఫురణలయ్యును జంచలమైన మా
నసం।
బనుతురగంబు బోధమహాత్మవివేకపునూవిత్రాటన।
ల్లనకదియంగబట్టను దలంపుచువుక్కియుపాయులాభ
మే।
యెనువునవే వివె నృగలనెందెడునాత్మలు పోతలంపగన్॥

౧౩౨౭ శా॥ గురుపదపంకజాతములు గొల్వనివారలు పోమహాబ్ధిని।
స్తోరణక్షుగర్ణధారరహితంబగునావననుగ్రహించుటే।
హరిగతిఘోరదుస్తరభవాంబుధిలోన మునుంగుచుందురం
బురుహాదకాంతనిత్యపరిపూర్ణుడవైదనరారునిన్నెగన్॥

౧౩౨౮ తే॥ పుత్రదారాగృహక్షేత్ర భూరివిషయ।
ఘనసుఖాసక్తుడగుచునే మనుజుడేని।
ంయుద్ధరియించువాడు భవాబ్ధిలోన।
జెందియున్నాళ్లకునందరిజారవేడు।

౧౩౨౯ సీ॥ జగతిపై బహుతీర్థసదనంబులనగల్గి
పుణ్యానువర్తనస్ఫురితుడగుచు।
పాటుంచినియుందుబద్ధమత్సరములు
లేకభక్త్యామరకానోంకేహంబు।
వగుభవత్పాదాబ్జయుగళంబుసేవించి
భవతాపములనెల్లబారదోలి।
సమమతులైయుష్ణకాలాంబుతుహినమేరు।
సమముగాన్గకొనిసాధులగుచు।

౩౦ తే॥ పాదతీర్థంబు గలమహా భాగవతజ।
నోత్తమోత్తములైనట్టి యోగివరులు।
వారికెవ్వండు సేవించువాడు వాండు।
ప్రవిమలానంద మందు మోక్షపదము నొందు॥

వ॥ మరియు సత్యమైన ప్రకృతివలన నుత్పన్నంబైన యీ జగత్తు సత్తుగావలయును అదియట్లున్నం గనకోత్పన్నంబులైన భూషణంబులు కనకమయంబులైగానంబడుచుందంబునననిసాంఖ్యుండు పలికెనని యద్వైతవాదియిట్లనును। యదియుత్పన్నంబుగాదు యదియె సత్తు అనంగాదను వ్యతిరిక్తవ్యాప్తి నియమంబు నిత్యసత్యంబైన బ్రహ్మంబునందు తద్భావంబుగావున ప్రపంచంబు మిథ్యయని రూపించిన నా ప్రపంచంబు బ్రహ్మవిశేషణంబై కార్యకారణావస్థలు గలిగియున్నయంత మాత్రన మిథ్యగానేరదు।

ఆ ప్రపంచంబునకు కార్యకారణావస్థల నిత్యంబులుగావున యవస్థాద్వయయుక్తంబైన ప్రపంచంబు సత్యంబని వెండియు నశ్రుతియిట్లను బహుస్యాం ధ ప్రతిపాదితంబైన జగన్మిథ్యాత్వంబు వేమియట్లనిన అదియు సంగర్మవశులైన జఘులని విద్యాప్రతిపాదకత్వంబై కేవలతర్కసమేతంబైన భారతియందపరంపర వ్యవహారంబునం జేసె ప్రవయించును। కారణావస్థయందును బ్రహ్మవిశేషణంబైన శరీరరూపంబుగా ప్రపంచంబు నసత్తయియుండును సత్యంబు బాధయోగ్యంబైనగావున నీకు విశేషంబైయుండును నీవు దేహాగతుండైన దేహాయందు నంతర్యామివైయుండి యుం గర్మఫలంబునం బారయు నగర్మఫలభోక్తయైన జీవునకు సాత్మీరూపంబునై యుందువు యట్టినిన్ను యెఱుజన్నులైన మానవులు నిజకంఠలగ్నంబైనకంఠికావు

ణినిత్యసంహితంబై వెలుంగుచున్ననుంగానక వర్తించు
చందంబున హృదయపద్మమధ్యంబున ననంతతేజోవి
రాజమానుండై ప్రకాశించుచున్నాఁడని యెఱుఁగలేరు।

సకలబ్రహ్మాండనాయకుండైన నీయుండు శ్రీయుతులు
ముఖ్యవృత్తిం బ్రవర్తించునని శ్రుత్యాదిదేవతలు
నారాయణునభినందించుతెఱంగున సనందనుండు
మహర్షులకెఱింగించిన ప్రకారంబు నారాయణుం
డు నారదునకుం జెప్పిన నమ్మహాత్ముండు మజ్జనకుండై
న వేదవ్యాసమునీంద్రునకుపన్యసించిన మాతంత్రి
మాకుం జెప్పిన విధంబు నీకుం జెప్పితి నీయుపాఖ్యా
నంబు నకలవేదశాస్త్రపురాణేతిహాససారంబు
యుపనిషత్తుల్యంబు దీనిం బఠించినవారును విగత
కల్మషులై యిహపరసౌఖ్యంబులనొంది వర్తింతురని
చెప్పిన శుకయోగీంద్రునకు రాజేంద్రుండిట్లనియె॥

౧౩౩౨ మ॥ మునినాథోత్తమ దేవమానవులలో ముక్తిం బ్రసేవించు

వా। డిన।

రనయంబుం బహువస్తుసంపదలసౌఖ్యానందులై యుం
డ్రన జాంతార్హ రమా మనోవిభుని శశ్వద్భక్తి సేవించున।
ద్భున పుణ్యులెగడు బేదవాట్లకు గతంబున్నాకెఱింగింపవె॥

౧౩౩౩ సీ॥ నావుడు శుకయోగి నరనాథునకు గాని
విను మెఱింగింతు తద్విధము దెలియ।
ఘనశక్తిసహాయుండు కాలకంధరుండుదా
వినుతగుణత్రయాన్వితుడుగాన।
రాగాదియుతవేషరాగిల్లు సంపద
నాతని గొల్చువారందుచుండ్రు।
రచ్యుతుం బరము ననంతర్గుణాతీతు
బురుషోత్తము ననాది పురుషు నన్ను॥

౧౩౩౪ తే॥ సద్భక్తి భజియించువారు రాగాదిరహితు|
లగుచు దీపింతు రంతయు ననఘచరిత
ధర్మనందనుఁడ శ్వమేధంబుజేసి|
విదిత సాత్వికధనములఁ బ్రీతితోడ॥

౧౩౩౫ ఉ॥ నారదసంయమీంద్రువలనన్ వినుచుండెయు
నంతరంబవం| నం|
కేరుహనాభుఁజూచి యుడిగెందగ నిప్పుడు నీవు సన్న
వారిన భక్తి నెమ్మనడిగినట్లయుతండు సుమందహాసవి
స్ఫురకపోలుడై బలికె బాండుతనూభవుతోడ జెచ్చెరన్॥

౧౩౩౬ సీ॥ వసుమతీనాథ యెవ్వని విూద నాకను
గ్రహబుద్ధి పొడము నాఘనుని విత్త|
మంతయుగ్రమమున నపహరించినవాఁడు
ధనహీనుఁడగుచు సంతాపమొందు|
విడుతు రుబంధులవ్విధమున నొందిన
యాచేయుం నదిలేక యుఖిలకార్య|

భారంబులుడిగి మత్పాత్రులతో మైత్రి
నెరపుచు విజ్ఞాననిరతుఁడగుచు|

౧౩౩౭ పిదప వాఁడవ్యయానందపదము యాత్త
బరగ శ్రీవిష్ణులోక సంప్రాప్తినొందు|
గాన మత్సేవ వెలుగుల దుష్కరముయంచు|
వదలి భజియింతు రితరదేవతలనెపుడు॥

౧౩౩౮ కం॥ సేవింప వారు దమకున్|
గాంచిన శోభనములు గని నిజములుగా|
భావించి వారి మరుతురు|
భావములకృతఘ్నవృత్తిఁ బనితమపనిగాన్॥

౧౩౩౯ కం॥ మెలఁగుచు నుండురు దీనికి|
గలదొకయితిహాసమిపుడు గైకొని నీకున్|
తెలియఁగఁ జెప్పెద దానను|
యలవడు నీ వడుగుప్రశ్నకగు నుత్తరముల్॥

౧౩౩౯ ౧౩౪౦ క॥ శకుండను దైత్యుని తనయుఁడు।
వృకుఁడను వాఁడొకఁడు దుర్వివేకుఁడు సుజన।
ప్రకరముల నలబడెరువున।
నెంకనాఁడొదిగుండి దివ్యయోగికణాంకన్॥
౧౩౩౯ ౧౩౪౧ వ॥ కనుగొని॥
౧౩౪౨ క॥ కరములు ముకుళించి యమునీ।
శ్వర నారద లలిత ధీవిశారద నన్నున్।
గరుణించి యానతీ శుభ।
కరులగు హరిహర హిరణ్యగర్భుల లోనన్॥
౧ ౧౩౪౩ ఆ॥ కెణాగి గొల్వ శీఘ్రకాలంబులోనన।
యిష్టమైన వరములిచ్చునట్టి।
దైవమెవ్వఁడనిన దానవుఁ గనుగొని।
మునివరుండు బలికె ముదము తోడ॥
౧౩౪౪ వ॥ వినుము దుర్గుణాసుగుణంబులు రెంటిలోపల

నెంక్కైటు యరుచ్చుటుంగ విగా। నచ్చుటంగా ప్రసాదఫలం
బులు చూపువాఁడమ్ము గుణిలోపల ఫాలలోచనుండ
వ్విధంబు దెలసినవాఁడై బాణాసుర దశకంధరులు
సమగ్రభక్తి యుక్తులై సేవించి యసమాన సాం
ప్రాజ్యవైభవంబులనొంది ప్రసిద్ధులైరట్లుగావున
నీవును నమ్మహాత్మునిసేవింపుము యతనివలనయ
భిమతంబు వేగంబ ప్రాప్తంబయ్యెడునని చెప్పిన నతం
డత్క్షణంబు॥
౧౩౪౫ సీ॥ ఖపించకేదార తీర్థంబునకు నేగి
యతిసాహసాత్మకుండై నయసుర।
లోకంబు వెరగందనాకాల కంధరు
వరదుని నంబికావరుని గూర్చి।
తనమేని ఖండములుద్దండుడై ఖండించి
యజ్ఞికాహుతులుగా నమర వేల్చి।

౧౩ దర్పకారాతి బ్రత్యక్షంబుగాఁ గన్న

ఱుఁ డిరుకసప్తవాసరమునందు।

౧౩౪౬ పూని తత్తీర్థమున గృతస్నానుఁ డగుచు।

వెడలు వృత్త్యువు గోరనావెలయు నట్టి।

గంత్రుగా డ్డంటదన మస్తకంబు దునుము।

కొనగ బూనిన నయ్యగ్నిగుండమునను॥

౧౩౪౭ క॥ అరుదుగ వెలువడి రుద్రుఁడు।

కరుణాద విర్పంగ వాని కరమాత్రకరా।

బరువామున బట్టె తెగువవేల।

జారవలు వదుమెచ్చు వచ్చెసువు వాంత చరితా॥

౧౩౪౮ క॥ నీ వుది వాడ మిన కోరికే।

శ్వేవ్మైనను వేడుమిప్పుడుం యిచ్చెదననినన్।

తామసవుున సంతసపడి।

రియాంమనుజాశనుడు వారుప దాంబుజవలు లతడున్॥

౧౩౪౯ తే॥ వందనంబాచరించి రెయోంయిందుమకుటు।

ఫాలలోచన వర్షద ముత్వా ఙ్నితలవము।

యేను రెవ్వనితలమీఁద నిడిన వాని।

మస్తకము నూరుప్రయ్య్వై వడెంయునే వె॥

౧౩౫౦ క॥ అని వేండిన యంవ్మ్రాటవుకు।

విని మదనారాతి నవ్వి విబుధారాతకో।

రిన వరమును దడయక యిచ్చిన।

దనుజుఁడు తద్వరపరీక్షతా జేయుటంయుర్॥

౧౩౫౧ వ॥ అత్యణంబున వరదాన గర్వంబున నుత్ర్వియుండ్లైకెంరాం॥

౧౩౫౨ క॥ ఆహారుంముస్తకమునగడు।

సాహాసమున నెయ్య్వెట్ట ఋడియుక కదియన్।

వోవాద నమెచ్చులుదన।

కావాప్పైవచ్చెనను చునభవుడుభీతిన్॥

౧౩౫౩ క॥ దనుజుఁడుదన వెనువంటన్।

జనదేముల్లోకములను సంత్రాసముగ్రో।
కాని పౌరసురలుఠనముల।
దనికిరిదానికిని ప్రతివిధానమువేడ్కన్॥

౧౩౫౪ సీ॥ నిరుపమానందమై నిఖిలలోకములకు
నవులయ్యెయమృతపదాఖ్యదనరి।
దినకరచంద్రదీధితులకుఝారరాక
సలలితసహజతేజమున వెలుగు।
సమధికంబగుశుద్ధసత్త్వగరిష్ఠమై
కరవెలుపు యోగీంద్రగమ్యమగుచు।
హరిపదధ్యానపారాయణులైన త
ద్దాసులకలరునివాసమగుచు।

౧౩౫౫ ప్రవిమలానందతేజోవిరాజమాన।
దివ్యమణిహేమకలితసందీప్తభవ్య।
సౌధమంటపతోరణస్తంభవిపుల।
గోపురాపూర్ణనభమువైకుంఠపురము॥

౧౩౫౬ వ॥ కనంగాని యమ్మహాస్థానంబు డాయం జనుటయు
నప్పుండరీకాక్షుండఖండవైభవంబున। గుండలీశ్వర
భోగతల్పంబునం బరమానందకందళితహృదయార
విందుండై। యిందిరాసహితయున చకోరంబుల నిజమంద
హాససాంద్రచంద్రచంద్రికావితతిం దేల్చుచు।
భక్తజనరక్షణార్థంబె పనిగా మెలంగుచు వినో
దంబులందగివియుండియు ఫాలలోచనుండు యుద్ధ
నుజహాలునకుం దలంపక యిచ్చిన వరంబు తనతలవా
దవచ్చినంగలంగిచనుదెంచుటం జూడ్కి దనదివ్యచిత్తం
బున నెఱింగియున్నాలకంధరుయవస్థనివారింపం దలం
చి। యరుంధతిరాదేవితోటి వినోదంబు చాలించి
తత్క్షణంబు॥

౧౩౫౭ సీ॥ తాపించఁ జరుచుతో డత్రుస్తరింపవెడిమేను
పశిడిముంజెయుదగుపఘ్నపుటము।

ధవళాంశురుచి జన్నిదంబును తిన్నని
దండంబు చేతకమండలంబు।
పసపుగోచియు జన్నిపట్టె వర్ధనవును
రాజిల్లు మృదుల మృగాజినంబు।
తూలాడ శిఖయును త్రేలుమారట గోచి
వేలిమి బొట్టును ప్రేళ్ళ దర్భ।

౧౩౫౮ దనరు సందీప్త హవ్యవాహన సమాన।
కాంతిఁ జెలువొందు యుక్షుతత్రుమ మెలర్ప।
చతురగతి నపుడు వటుక వేషంబు దాల్చి।
వచ్చియా నిచుదానవవైరి జేరి॥

౧౩౫౯ వ॥ కైతవంబున నతని నెరె నమస్కరించి మృదుమధురభా
షణంబుల ననూన యించు నర్య్యసురవరున కిట్లను.
నివ్విధంబున మార్గశ్రాంతుండవై యింత దూరంబే
చెనుదెంచితి। సకలసౌఖ్యకారణంబైన యీశరీరంబు

నిరర్థకంబు జేసి త్రిధా యాసంబున దుఃఖపరుపందగునె।
యిచ్చటం గొంత తడవు విశ్రమించుము। యీప్రయాసం
బు గతంబెయ్యది కపటవృత్తి దయుండవు గాకనీ యర్థ్యవ
సానంబెరింగింపందగునని యతివృద్ధుని యువవంబుగా బ
లికిన యవ్వహాత్ముని సుధారసతుల్యంబులైన వాక్యంబులు
విని సంతసిల్లి యప్పిశితాశనుండు తన పూనిన కార్యంబె
ఱింగించిన॥

౧౩౬౦ చ॥ హరిదర హాసము ప్పిశితాశనుగ నొగ్గని వట్టె దానవే।
శ్వరవును దక్షశాపమున జాలపిశాచపతాంటనూన్వతి।
స్ఫురణము మానిసంతతము జంపుచునుండుబురా
రి మాంటనే। తనె॥
ఱెరుగక వెంటనేఁగెదవు యీతని ఘాతలు మాను విం

౧౩౬౧ ఆ॥ నిజము బల్కెనేని నెరిదనతలమీద।
నీకరంబు వెయ్యా పనికేదగిరి।

వక్షునొూటు యుతని వలనుబ్రుత్యయవమును।
దగలనే మిగల్గు దనుజవర్యు॥

౧౩౬౨ వ॥ అతి దుశ్చంశేలు వహాని పొమ్మనిన త్రైత్యారాతిమా
యూవిమోహ। పా।
హాతుడై విస్మృతి బొందితా వనము నస్సెపార వాడాత్మ
శితలంబందునన్నెత్తి మోపి కొని తానే లన్వె సంగూలివి।
శ్రుతదంభోళి హతిన్వడెంబడుగిరిశృంగం బుచందంబునన్॥

౧౩౬౩ వ॥ అట్లు తన తల నూరుత్రయ్యలై నేలంగూలిన యసురుం
గని యప్పుడు॥

౧౩౬౪ క॥ సురలు సురాంతకుని హిాదను।
వరమందారప్రసూన వర్షములోలిన్।
గురిశిరి తుములంబై దివి।
మొరసెన్ సురదుందుభి ప్రముఖ తూర్యంబుల్॥

౧౩౬౫ క॥ పాడిరి గంధర్వోత్తము।
లాడిరి దివి నప్సరసలు ననొయ్యన్యమున్।
కూడిరి గ్రహములు శయములు।
వీడిరి మునికోటులు యంత విమలచరిత్రా॥

౧౩౬౬ క॥ మురహారుడైలన వ్వేలయగ।
పురహారుడగ జూచి బలికె భూతేశ్వరయా।
నరభోజనుం డుననే।
తరినే [illegible] నరింప దలచితానే బాలిసేన్॥

౧౩౬౭ వ॥ అట్టిదెకాదె యజ్ఞగంబున నధికుండైన వానికి నప
కారంబు గావించిన మానవున కుశుభంబులుగలు
గునే యది యునుంగాక। జగద్గురుండవగుయనేకవ[illegible]
దలంచుక ష్టాత్ముండు బాలియుటజై పునేలంట్టి
దుష్టచిత్తులకె వ్విధంబున వరంబు లిచ్చుట కష్టం
బుగాదని యప్పురాంతకుని వేడ్కాలిపిననతండు ము
రాంతకుననేకవిధంబులనభినందించి నిజనివాసం

బున కుం జనియెన నియిట్లనియె॥

౧౩౧౮ క॥ మానవ నాయక యీయా।
ఖ్యానము జదువంగ విని ఘన పుణ్యులు ని।
త్యానంద సౌఖ్యములఁ జెం।
పూనుదురట విహాద ముక్తిఁ బొందుదురలమిన్॥

౧౩౧౯ వ॥ అని చెప్పి శుక యోగీంద్రుండు పరీక్షిన్నరేంద్రున కిట్ల
నియె॥

క॥ జననాయక యింకఁ బురా।
౧౩౨౦ తన వృత్తంబొకటి నీకుఁ దానెఱిఁగింతున్।
వినుము దపోమహిమల చెం।
దిన మునిజనములు సరస్వతీనది పొంతన్॥

౧౩౨౧ క॥ వితతక్రియలొప్పగన।
వ్రతులౌనరింక్కుచునుయుచ టన్నైకొని వెల్మే।
పతి భవ పితామహులలో।
నతులితముగ నధికులెవ్వరని తమలోనన్॥

౧౩౨౨ వ॥ ఇట్లు దలపోసి తన్మహత్త్వంబంతయుం దెలిసి రమ్మ
ని భృగుమహామునీశ్వరున నమ్మునివరుఁ వేల్పులకే
డ కేఁ బంపిన నత్తాపసోత్తముండు చనిచని ముం
దట॥

౧౩౨౩ క॥ జలరుహసంజాతసభా।
స్థలమున కున్నేగి యతని సద్గుణంబులే।
దెలియుటకై నుతివందన।
ములు సేయకయున్న నజుడు మునమునమనుచున్॥

౧౩౨౪ క॥ మదమున గదలుచు భృగుఁ దన
తనుజాతుండగుటఁ బుద్ధిఁ దలఁచినవాఁడై।
ఘనరోషస్ఫురితాగ్ని।
యతన యతము శాంతోపశమముల నల్లనయార్పెన్॥

౧౩౨౫ వ॥ మహాతతపోధనుండు మునిమండనుఁ డయ్యెడ
వాని వెండియున్।

యుమాపతి భూషుగా నరజితాద్రి నెగిన నగ్గిరీంద్రుపై|
తమి నమంయూఖశేఖరుడు దుర్గయుదానును
విశ్రమించుచున్| దమొందుచున్॥
దృష్టాతనూభవుండు చనుదెంచుట కాత్తప్రమో
౧౩౨౬ క॥ గాన కొని బ్రాతృస్నేహం|
బ్బున నాఁగి టజేర్చి దనుచు ముక్కంటి రంయు|
బున నెదురెగిన మునిరు|
ద్రుని యుందులసత్వగుణ మెరుంగుటకొరకై॥
౧౩౨౭ వ॥ అతని ంగ్గైకొన కయూరకుండిన॥
౧౩౨౮ ఉ॥ ఆని టలాంబకుండు తేమలానననందను జూచి భూ
రికా|
లానలరోషవేషభయదాకృతి దాల్చి పటుస్ఫులింగసం|
తానములొల్లశూలమును దాపసముఖ్యునురంబు
ప్రయుగా| రద॥
జూనినపార్వతీరమణి భోరున నడ్డము బొచ్చె జెచ్చె

౧౩౨౯ క॥ తనవిభుపాదములకుం|
దనములుగా వించి సవుచితప్రియములనా|
యునలాత్ముని గోపముమా|
న్పిన నవ్వుని నాథుండుచట నిలువక చనియెన్॥
౧౩౩౦ సీ॥ పాలుపొంద వైకుంఠపురమున వర్ధితో
జనియుందు సమధికైశ్వర్యమొప్ప|
కమలాంకపర్యంకగతుడై సుఖించున
కౌంస్తుభ భూషువక్షస్థలంబు|
తనపాదములన బిట్టుదన్నె తన్నినబాన్సు
దిగివచ్చి మునిజూచి నగధరుండు|
పదములకెరగి యోపరమమునీశ్వర
యోగతినీ వచ్చుటెరుగవేక|
౧౩౩౧ యున్నయో తప్పుమన్నించి నన్ను గరుణ
జూచియాదివ్యమణిమయసూత్రితదనరు|

వారి పదాబ్జాతయుగళంబు లర్థిఁ గొలచి॥

౧౩౫౬ వ॥ ఇట్లు సేవించి యవ్యయానందంబైన వైకుంఠపురంబు
నొందిరని చెప్పి వెండియు॥

౧౩౫౭ సీ॥ నరనాథ యొకనాఁడు నవినాయతాత్ముండు
ఏలుచు గుశస్థలీపురమునందు।
సుఖముండ నొక్క భూసురవరభార్యకు
పుత్రుండు జనియించి పుట్టినపుడ।
మృతుఁడైన ఘనశోకవితతిఁ జేఁ గ్రాఁగుచు
నా డింభకుని గొంచు నవనిసురుఁడు।
చనుదెంచి పెలుచ రాజద్వారమున నుండి
కన్నుల బాష్పంబు కణము లొలుక।

౧౩౫౮ బాపురే విధి నను దుఃఖపరుప దగునె।
యనుచును దూరుచు దను దిట్టికొనుచు వగల।
డెంద మందద నెరియను నాక్రందనంబు।
చేయుచును నరిగె యావిప్రశేఖరుండు॥

౧౩౫౯ సీ॥ అధికశోకంబున నలమటఁ బొందుచు
నచ్చటి జనులతో ననియెఁ బెలుచు।
బ్రాహ్మణవిద్వేషపరుఁడయి తగ శాస్త్ర
పద్ధతి నడపవే పాపవర్తి।
యగు క్షత్త్రబంధుఁ డనువాని దురితంబు
చేత మత్పుత్రుఁడు జాతమైన।
యప్పుడ మృతుఁడయ్యె నెక్కటి హింసకు।
రోయుక యిపుడ నన్యాయకారి।

౧౩౬౦ యగుచు విషయానుగతచిత్తుఁడై నయట్టి
రాజు దేశంబు ప్రజలు నిరాశులగుచు।
దుఃఖములఁ జాలఁ బొందుచు నుందురందు।
నేడ్చుచును నచట నిలువక నేగె మరియు॥

౧౩౬౧ వ॥ ఇవ్విధంబున మరియును దనసుతులు మృతులైన
వారలం గనుంగొని వచ్చి యవ్విప్రుండు రాజమొగ

136

రుచిరసింహాసనమున గూర్చుండుదివ్య
తాపసోత్తము డభయప్రదాతనిపుణా॥
౧౩౫౨ కం॥ అలఘుపవిత్రభవత్పద
జలములననున్నధియు జఠరస్రజగం।
బులలోకపాలులనుబాలు।
పలరగబుణ్యులనుజేయు ననఘచరిత్రా॥
౧౩౫౩ వ॥ మునీంద్రా భవదీయపాదాహతిం జేసి మద్భుజాం
తరంబునకు భూషణంబయ్యె। భవదాగమనంబు మ
ముబోటివారికి శుభావహంబుగాదె। యేను ధ
న్యుండనైతి నని మృదుమధురాలాపంబుల ననూ
నయించిన నమ్ముని వరుండు లక్ష్మీనాథు సంభాషణంబు
లకుఁ జిత్తంబున సంబరమానందంబునం బొందియు మ్ము
కుందు ననంతకళ్యాణనిధి నభినందించి యానంద
బాష్పధారాసిక్తకపోలుండగుచు తత్కృతపార
వశ్యంబున నమ్ముని వరుండు యొండుపలుకనేరక యతు
నిచేత నామంత్రణంబుఁ వడసి మరలి సరస్వతీ తీరంబు
ననున్న మునులసన్నిధికిం జనుదెంచి వారలం గనుంగొని॥
౧౩౫౪ సీ॥ మునినాయకులతోడ దనపోయి వచ్చిన
తెరగును వనమధిద్రుష్టమైన
మహాడుమయూర్తులవిధంబునునెరిగించిన
వినివారు మనములవిస్మయంబు
నందిచిత్తంబులసందేహములబాసి
చిన్మయాకారులక్ష్మీసమేతు
నిరుపమునిరవంద్యనిత్యకళ్యాణగు
ణాకరుణాధిమధ్యాంతరహితు
౧౩౫౫ తైతనర్చిన పుండరీకాక్షుడొకడు
గావగను తింపద్రైవె ముక్తి యటంచు వేరె।
కలడె యనిబుద్ధివిజ్ఞానకలితులగుచు।

280

వారి పదాబ్జాతయుగళంబు లర్థి గొలచి॥

౧౩౬౬ వ॥ ఇట్లు శేవించి యుష్యయానందంబైన వైకుంఠపురంబు
నెందిరని చెప్పి వెండియు॥

౧౩౬౭ సీ॥ నరనాథ యొకనాడున వినాయతాత్ముండు
పొలుచు గుశస్థలీపురమునందు।
సుఖముండ నెంక్క భూసురవర భార్యకు
పుత్రుండు జనియించి పుట్టిన పుడ।
మృతుడైన ఘన శోక వితతి చే గ్రాగుచు
నాడింభకుని గొంచు నవనిసురుడు।
చనుదెంచి పెలుచ రాజద్వారమున నుండి
వెన్నల బాష్పంబు కణములొలుక।

౧౩౬౮ బాపురే విధి ననుదుఃఖపరుప దగునె।
యనుచు దూరుచు దనుదిట్టుకొనుచు వగల।
డెందమందద నెరియను నాక్రందనంబు।
చేయుచును యరిగె యా విప్రశేఖరుండు॥

౧౩౬౯ సీ॥ అధిక శోకంబున నలమటబొందుచు
నచ్చటి జనులతో నని యెడెలుచు।
బ్రాహ్మణవిద్వేషపరుడయిత గశాస్త్ర
పద్ధతి నడపవె పాపవర్తి।
యగు పుత్రమిత్రబంధువుడను వాని దురితంబు
చేత మత్పుత్రుడు జాతమైన।
యప్పుండడ మృతుడయ్యె నెక్కటుకొంసము।
రో యికనయు పుడ నన్యాయకారి।

౧౩౭౦ యగుచు విషయానుగతచిత్తుడైనయట్టి।
రాజు దేశంబు ప్రజలు నిరాశులగుచు।
దుఃఖములబాలబొందుచునుందురందు।
నేడ్చుచును యరుచపనిలువదే నేగ వరియు॥
వ॥ ఇవ్విధంబున మరియునుందననుతులు మృతులైన
వారలంగనుంగొని వచ్చియు విప్రుండు రాజమొగ

1316

సాలంబెట్టి రోదనంబు సేయుచు నెప్పటికప్పు కొన్న
గాథలు చదివి పోవుచుండె నివ్విధంబున నెనమంత్రు
సుతులు మృతులైనం బిదప తొమ్మిదవ తనయుండు
మృతుండైనవాని నెత్తుకొని యొప్పుటు విధంబునం బల
వించుచున్న బ్రాహ్మణుం గని నర్జునుం డిట్లనియె॥
కం॥ ఈ పగిది నీవు వగల
౧౩౭౨ నావోవగ జూచి యుకట వారింపగదా।
నోంపిన విలుకాండొక్కడుం
నీ పురి వేఁడరెవ్వె నయ్యయిది పాపముగాక॥
౧౩౭౩ సీ॥ పుత్రులగోల్పోయి భూరిశోకంబున
వనటబొందుచు విప్రవరుఁడు చాల।
శ్రీరాజు రాజ్యమందే నినశింతురు
నారాజు శతలపోయు నవనిమీద।
నటుని గానాత్మ నెన్నందగునే పుత్రు
నే బ్రతికించెద నపుడ పూని।

యుము సేయనైతినే ననలంబున జొచ్చెద
నని భూసురుఁడు వెరగంది బలుకనె।
౧౩౭౪ నతడు విని వెడవేమ వహింటవి ట్లాడదగునె
భూరి విక్రమశాలి రామయుండును మెటు।
బలుడు వారియును శౌర్యసంపన్నులనగ।
ఘనుడు ప్రద్యుమ్నుడతని నందనుడు మరియు॥
౧౩౭౫ తే॥ వినుత బలుమైన యాదవ వీరవరులు।
గలుగ వారల చేగాని శౌర్యమీవు।
చక్కబెట్టుటయెట్లు నీ చనెడిత్రోవ।
బొమ్మునాథుడనయ్యింద్ర పుత్రుడపుడు॥
౧౩౭౬ కం॥ మునమునదురుహంకారము।
ఘనముగ బొడముట యెఱుగ నపుడ త్ర్యమ్మర విప్రుం।
గనుగాని యెచ్చటు జనములు।
వినగానిట్లని యెరోషవింహా లమతియె॥

137

౧౩౯౭ ఉ॥ బలుఁడుగా ననుమంరాసురాంతకుఁడుగా ప్రద్యుమ్నుఁడుంగాను
నే।
తలపం దత్తనయుండుగాన నవిరోధ త్రాత ముకీభీషణో
జ్జ్వలగాండీవ ధనుర్వియుక్త నిశితాస్త్రశ్రేణిచే జిష్ణుపెం
పులుగా వించు పరాత్రమత్రుత ప్రచండ స్ఫూర్తి నెంబాధ్యుఁడే॥
౧౩౯౮ వ॥ అర్థియును గాక॥
౧౩౯౯ ఉ॥ బలిమి బురాంతకుండోడరి బావ విజృంభణ మొప్ప
నెంక్తై టుఁడే।
తలపడి పోరి నష్టురణార్ధరుణ్యని నన్నె నటుంగ వత్తైతా।
బెలుకురు వృష్ణ్యదేవతను బింకము నంచి భవత్తనూజుఁ
కలవు జలంబుఁ జూచి కొని యాడఁ గనిప్పుడు తెచ్చియిచ్చె
౧౪౦౦ వ॥ అని నమ్మబలికిన యర్జునుం బ్రాతినకు భూసురుండున్ను
మనంబు ననూరడిల్లి యంత నభినందించుచు నిజమం
దిరంబునకుం జని కొన్ని దినంబులుండు నంతఁ దన భార్య
కుం బ్రసవవేదనా సమయంబగుటయు చనుదెంచి
విప్రతన్నుం గని తద్విధం బెరింగించిన నయ్యైంద్రు నందనుం
డప్పుడు॥

౧౪౦౧ చ॥ లలిత వినిష్ట సంచిత జలంబుల నాచమనంబు చేసెను
స్థలమునను నిల్చి రుద్రునకు నస్మతి మొక్కి [illegible] దివ్యాస్త్రశస్త్రని
ర్మలశుభ మంత్ర దేవతల మానసమందు దలంచి గాండివం
బలవడ నెక్కు ద్రోచి బిగియుంగ దియించె నిషంగయుగ్మముఁ॥
౧౪౦౨ వ॥ ఇవ్విధంబున గట్టాయిత్తంబై యుప్పుడు॥
౧౪౦౩ సీ॥ భూసురు వెంట నిమ్ముల నేగ సూతికా
భవనంబు చుట్టును బాణవితతి।
నరికట్టి దిక్కులు నాకాశపథము ధ
రాతలంబెల్ల నిరంధ్రము గను।
శరపంజరము గట్టి శౌర్యంబు దీపింప
గడు నప్రమత్తుఁడై గాచియున్న।
యెడ నమ్మహీసురు నింతికి బుత్రుండు
జనియించినప్పుడ చెప్పుటుజనంబు।
౧౪౦౪ తో౯మె పోయఁ గడుంచుని బొబ్బ విడఁగ
జెందితోడనె యాకాశమునకు మాయె।

జెందినప్పుడ దుఃఖంబునొంది భూ
సురుడు విలపించుచు మురవైరుని కడకు॥
౧౪౦౫ వ॥ అప్పుడు చని చని॥
౧౪౦౬ క॥ ముందట నిప్పు ముకుందన।
నందనముని వినుత నంద నందన వరమా।
నంద శరదిందు చందన।
కుంద యశః సాంద్ర కృష్ణ గోవింద హరి॥
౧౪౦౭ వ॥ అపుడు ధరింపుము దేవా యర్జునుండు పౌరుషహీనుండై
యాడిన వృథా జల్పంబులు నమ్మి పుత్రుం గోల్పడి చేలన్నె
నన్నన్నె మందు నిఖిల విశ్వోత్పత్తి స్థితి లయంబులకు నే
తుభూతుండవైన నీవు సమర్థుండ వయ్యుండి యుసు
రారింపం జాలక జూచుచుండ నెక్కడి మనుష్యమాత్రు
డు దీర్పం జాలెటు వాడేయని వెండియు॥
౧౪౦౮ క॥ ఎక్కడి బాండుతనూభవు।
డెక్కడి విలుకాని వేని యెక్కడి సత్త్వం।
చెక్కడి గాండీవ ముదన।
నెక్కడి దివ్యాస్త్ర సమితి యేమానవ చెప్పున్॥
౧౪౦౯ క॥ అని తనుసూను గనిందిం
చిన సంరబ్ధార్జునుడు గొంత చిడి ముడివడుచున్।
తన దివ్యమహావభెంపున।
జనె రౌద్రాపెస దండపాణి సదనంబునకున్॥
౧౪౧౦ శ॥ చనియందు ధారుణీసుర।
తనయులు లేకుంట దెలిసి తడయక యింద్రా।
గ్ని నిరుతి వరుణానిల నిశ।
ధనదేశానాలయములు దగ బరికించెన్॥
౧౪౧౧ వ॥ వెండియును॥
౧౪౧౨ చ॥ నరసుర యక్ష కింపురుష నాగ నిశాచర సిద్ధ సాధ్య ఖే।
చర విహగేంద్ర గుహ్యక పిశాచ నివాసములందు రోసి
భూ।
సురసుతు వేగనట్టి గతి చొప్పడ కుండుట జూచి భ్రమ్మరన్।

ధరణికి నేగుదెంచి శెడిదంబుగ నగ్నిచొరంగబూనినన్॥

౧౪౧౩ వ॥ ఇవ్విధంబంతయు నెఱింగి మురాంతకుండు విప్ర

నందనులనేకుంజూపెదనని యనలంబు చొరకుండ

వారించి యంత॥

౧౪౧౪ ఉ॥ సుందర దివ్యరత్నరుచిశోభితమై దనరారు కాంచన

స్యందనముం బుజాప్త్రుడు దయావలమెక్కవిధంబుధ

పణా॥

రందరిదానునెక్కెతను రస్యులు దిగ్వితతిన్వెఖుంగనొ

వింధుడుండారశెలజనె విప్రకుమారగవేషణార్థమై

౧౪౧౫ చ॥ చనిపురగోష్ఠదుర్గవనజానపదాచల పర్ణప్రభూ

తనదనదీ సరోవరయుతక్షితియంతయు దాటి సప్త

రినిధులు దీవులుం గులగిరిప్రకరంబులు నుత్తరించె మే

రునగము నాక్రమించుచు మరుద్గతి తోరథమేగునప్పు

౧౪౧౬ చ॥ మనలవె ఘోరి సంతమసమండలముం దరియుంగ

జొచ్చినాం॥

ఘాసవము నబోవబోవ గభయుంకర మైమది గోచరింపమి

వసమరిమ్రోకరి ళ్లిరధవాజులు మార్గము దప్పనిట్టైనన్॥

బిసరువాపత్రులోచనుడు ఘైద్యుతమకిప ఫలంబువాపగన్॥

౧౪౧౭ సీ॥ భానుభానుప్రభాభాసవానదివ్యతి

గరమెఱుపు నిజరథాంగంబు బనుప

నమ్మహాప్రంబచేగి జిమ్మచీకటులెల్ల

నతివయతి నందంద నతికవైచి

యుగ్రభాగంబున నతులితగతి నేగ

నామార్గమున నిజశ్యందనములు

కడువడినేగియా కవిదిత మోఘధామ

కడువమునుందర కడుగానరాక

౧౪౧౮ మిక్కుటంబుగ ప్రజ్వలించుచు మిట్టగాలువ

చదలవెలుగొందు దివ్యతేజంబుజూచి

ంగశి గాండీవి వెన్నలుమూసుకొనుచు

యాత్మ ఛందరు ముంది కొంత దవ్వరిగి యరిగి॥

౧౪౧౯ తే॥ కనకగిరి దుర్వారమారుతోత్థ విధూత
చటులసర్వంకషోర్మి భీషణగభీర
వారిపూరంబు జొచ్చిత న్నీరమధ్య
భాగమున కోటిసూర్యులప్రభ మవెలుగ॥

౧౪౨౦ వ॥ అదియునుం జారు దివ్యమణి సహస్రస్తంభాభిరామ
బును। నాలంబిత కమనీయ నూత్న రత్న మాలికాలంకృత
బును భానుశశిమండలాగమ్యంబును। వరయోగ
ద్రగమ్యంబును। పరమభాగవతనివాసంబునై యొప్పు
నద్దివ్యధామంబునందు॥

౧౪౨౧ సీ॥ సాంద్రశరచ్చంద్రచంద్రికాకర్పూర
నీహారహారాభదేహమహము।
యిందిందిరేందీవరేంద్రనీలద్యుతి
గరమొప్పు మేచకకంఠసమితి।

౧౪౧ యరుణాంబురుహ భాసుర పద్మరాగవి
న్యస్త సహస్రోరు మస్తకములు।

విస్ఫురాననోద్ధూత విషధూమరేఖల
లీలబూపట్టిన నాలికెలును।

౧౪౨౨ కవితసాయంతన జ్వలజ్వలిత కుండ
ములవిడంబించు వెడిచూపులును గలిగి।
భూరికలధౌతగిరినిభాకారమమర।
బరగు భోగీంద్రభోగతల్పంబునందు॥

౧౪౨౩ వ॥ సుఖాసీనుండై నవానినెన్న పురుషుం డింగని
డాయంజని॥

౧౪౨౪ సీ॥ సజలనీలాంబుదశ్యామాయమానాంగు
నాశ్రితవనముదితాంతరంగు।
సనకాదియోగిహృద్వనజామందాళేంద్రు
ముఖపద్మరుచిజితపూర్ణచంద్రు।
కమనీయనిఖిలజగద్గీతచారిత్రు
ప్రత్యూషసంఫుల్లపద్మనేత్రు।

యిందిరావ్యాదయారవిందారుణోల్లాసు।
శ్రీకరపీతకౌశేయవాసు।
హారకుండలకటకకేయూరమకుటు।
కంకణాంగదమణిముద్రికావినూత్న।
రత్ననూపురకాంచీవిరాజమాన।
భవమహార్ణవశోషణసద్భక్తపోషు॥
వ॥ సునందాదిపరిజనసేవితుండును సానందసేందశ్రిత
హృదయారవిందుండును అరవిందవాసినీవసుంధరా
సమేతుండును నారదయోగీంద్రసంకీర్తనానందిత
డును అవ్యయుండును అనఘుండును। అనంత
డును అప్రమేయుండును। అజితుండును అవి
రుండును। ఆదిమధ్యాంతరహితుండును। భవ
లయాతీతుండును గరుడాసనుండును అ
తుండును మహానుభావుండును పరమపురుష

డును పురుషోత్తముండును। నిఖిలజగదుత్పత్తిస్థితిల
యకారుండును। చిదచిదీశ్వరుండును అష్టభుజుండు
ను కౌస్తుభశ్రీవత్సవక్షుండును శంఖచక్రగదాపద్మశార్ఙ్గా
ది దివ్యసాధనధరుండును సర్వశక్తిసేవితుండును।
పరమేష్ఠిజనకుండును నగు నారాయణుండుగనుంగొని
దండప్రణామంబులుజేసి। కరంబులుమోడ్చి। భక్తి
పూర్వకంబుగా నభినందించిన నయ్యాదిదేవుండువారి
నింగరుణావలోకనంబునిగుడ నవలోకించి దరహాస
పూరంబుతోరంబుగా సాదరంబున నిట్లనియె॥
క॥ ధరణిని వెలింగగ దైత్యుల।
బారిబారి వధియించి ధర్మము న్నిలుపుటకై।
ధర జనియించితిరిరువురు।
నరనారాయణులనంగ నాయంశమునన్॥
క॥ ఆరూఢనియతి చేతం।

2

౧౪౨౭ పారిన మిమునే మునీంద్రు లర్థిం జూడన్।
గోరిన మీరా వచ్చుటకై
ధారుణి సురసుతుల నిట కేంద గదే వలశెన్॥
౧౪౨౮ కం॥ అనియా డింభకులను దో।
కొని పొండని యిచ్చె వేడుం గొవి పినవారున్।
౧౪౨౯ వినతు వైపె పేక్ల విధములు।
వినుతించుచున చట వాసి విప్రుని సుతులన్॥
౧౪౩౦ వ॥ తోడ్కొని సంప్రాప్త మనోరథులై యబ్బాలకులంత [illegible] సం
తద్వయోరూపంబులతోడనె తెచ్చి బ్రాహ్మణునకు [illegible] స
మర్పించిన నతండు సంతుష్టాంతరంగుండయ్యె నం [illegible] వ్యే
వసరంబున॥
౧౭
౧౪౩౧ చం॥ అనిమిషనాథ నందనుడు వాంర్పతితేజుడు కృష్ణు [illegible]
డదా।
జనియుచటంగనుంగొని న సర్వశరణ్యుడు పుండరీక [illegible] నే,
త్రనినిజధామమం వైభవసమృద్ధికి తన్నవానియమూర్తికిన్

మనమున నెయ్యొంద మంది బలుమారును సన్నుతిజేసె భూవర
౧౪౩౨ తే॥ వారిజాక్షుని భక్తమందారు ననఘు।
కృష్ణునభివేశు గేశవు జిష్ణు బరము।
వినుతి శేయుచు దద్వారవనజములకు।
వందనం బాచరించి యానందమొంది॥
౧౪౩౩ వ॥ అంత॥
౧౪౩౪ మ॥ వారి సర్వేశుడనంతు డాద్యు డఖండామ్నాయ
సంవేదిభూ।
సురముఖ్య ప్రజలన్ సమస్తధనవస్తుశ్రేణి చే నెప్పగా।
పరిరక్షింపుచు ధర్మము న్నిలుపుచున్ బాపాత్ముల న్ద్రుంచు
చున్। రకన్॥
పరమోత్సాసవారమెలర్ప భూమి శుభ విప్రాజిష్టుడై ద్వారి
౧౪౩౫ కం॥ జనవినుతముగాబెక్సస।
వనములుతనుదానగూర్చువైదికవృత్తిన్।

రాయునరింపుచునసురాగము।

౧౪. మనమునదలుకొత్తకైత్యమర్ధనుడెలమిన్॥

౧౪౩౭ వ॥ ఇట్లుగృష్ణుండు ద్వారకానగరంబున పూజ్యంబగురాజ్యం
బుజేయుచు పురందరవిభవంబు ననిరువాందిసకలమణి
మయువిమానమంటపగోపురప్రాసాదచంద్రశాంగణాది
వివిధభవనంబులందును రంగదుత్తుంగతరంగడోలావి
లోకకలహంసచక్రవాకకారండవసారసక్రౌంచజలవి
హంగవిసలదుశ్చరితగరుడనీలదరవకులకుముదవేల
హారసందోహనిష్యందమకరందరసపానమదవదిందిర
కులగానరుచిరఝంకారనినదసంకులంబును నిరంతర
వసంతసమయసముచితపల్లవితకోరకితభాలరసాల
జాలలాలితకిసలయవిసరఖాదనజాతకుతూహ
లాయమానకోకిలకంఠకలరవమృదంగ
ఘోషంబును నిశితనిజచంచుపుటనిర్దళితసకల

జననరయనానందనునందనవననందితమాకందపరిపక్వఫల
రంధ్రవిగళితమధురసాస్వాదసముదితరాజకీరశారికా
నికేపరుషమధురవచనరచనవంశకృత్యంబును।

యమరః పురంధ్రిజనపీనపయోధరమండలవిలి
ప్తలలి ంకుమ పంకసౌగంధ్యానుబంధిబంధురగంధాను
మోదితుండును చందనాచలసానుదేశసంజాతమం
జులమాధవీలతాకుంజపుంజమంజులకింజల్కరంజిత
నివాసవిహారమాణశబరికాకబరికాకీర్ణసురభికుసు
మమాలికాపరిమితవహానుండును। కళిందకన్యకాకల్లో
లసందోహపరిష్వందకందళితమందగమనుండును।

నగుమందానిలావిధూషకపోష్టితాఖ్యైశితలాలిత్తై
లాలతావితాననటనవిరాజమానకాసరతీరభాసుర
ద్వీపంబులందు నుదంచితపింఛవిఖాళితబాలనీలకంఠ
హారుఘనసారపటీరబాలసాలనిహాతాపింఛజంబు

జంభీర నింబ కదంబ ముఖ శాఖి శాఖాగ్ర శీతలఛాయా విలసి
త విమల చంద్రకాంతోపల వేదికాస్థలంబులందును। యుదం
చిత శింఛ విభాశిత నీలకంఠ కేకారవ కవితకృత కమలా
ధరంబులందు సు(లలిత మణివాలుకానేక పులినతలంబు
లను కప్పురంపు తిప్పలను। విలశిత దారుయంత్ర। నిబద్ధ
కలశ నిర్యత్పరిమోధ రాశీకర పరంపరా సంపాదిత నిరం
తర హేమంత సమయ ప్రదేశంబులను। యిందిరార
మణుండు షోడశ సహస్ర వధూయుక్తుండగుచు।
యందరకు నన్నిరూపులై లలితసాధ్వీ వినోలతా
సమేత నీరదంబుల విడంబించుచు। కరేణుకానివత
దిగ్గజేంద్రంబు నొంజరాంజిల్లుచు। సలిలకేళీ విహారంబులు
మొదలుగా లీలావినోదంబులు నలుపుచు। యంతః
పురంబునం గొలువున్న యవసరంబున। వివిధ వేణువీ
ణావాద్యంబులను। మంజుల గానంబులను। నాటపా
టలను। సుకవి గాయక మాగధ సూత వంది జనసం

కీర్తనంబులును। నటీనట జన నాట్యంబులను। విదూ
షక పరిహాస సోక్తులను। సరస సల్లాప మృదు మధుర భాష
బుల ప్రొద్దుపుచ్చుచు నానందరసాబ్ధి నోలలాడుచుండె
నంత॥

మ॥ అరవిందాక్ష్మి పదాంబుజాత యుగళ ధ్యానానురాగ
త్రింయా।
సరసాలాప విలోకనానుగత జంచచ్ఛౌధ తేలీరతిన్।
తరుణుల్ నూరు బదారువేలు మహోత్సాహంబునం
జూక్రైత।   వర॥
త్పరుష్పై రెమొండుదలం పకుండి రస విభ్రాంతాత్ములై భూ

౭౩౬ వ॥ అదియునుంగాక॥

౭౩౭ మ॥ వారినా మూంకితమైన గీత మొక మాటాలించి మూ
ఢాత్ములుర్।   పుచుర్।
విరతింబొందగ జాలుచుండురటయా విశ్వాత్మనీ ఝెం

బరిరభింపుచు నంటుచు న్నగుచు సంభాషింపుచు నుండు

సం।

భ॥

దరులా నందని వుగ్ర వొంటకిలచోద్యంబె విభూవల్ల

౧౪౪౦ వ॥ అని చెప్పి మరియు నిట్లనిరెు॥

౧౪౪౧ ఉ॥ వారక కృష్ణ జీవగిది వైదికయుక్తిగృహస్థధర్మమే।
పారగబూని ధర్మమును నర్థము కామము నందజూపుచు
గోరికమీఱ సజ్జనులకుం గతిదానయునంగనొప్పె సం।
సారిగతి న్నెలంగె నృపసత్తము లోకవిడంబనార్థమై॥

౧౪౪౨ సీ॥ వారియిట్లు గృహమేధి యగుచు శతోత్తర
షోడశసహస్రనాసుందరులను।
మునునీకు నెఱుకజెప్పిన రీతి నందర
కన్ని రూపములుగా నర్థిదాల్చి।
కైకొని యొక్కొక్క కామినీమణియందు
రమణ నమోఘవీర్యమున జేసి।
పదురేసి కొడుకుల బడసె రుక్మిణ్యాది
పట్టమహిషులసంభవములైన।

౧౪౪౩ తే॥ నందనులలోన ధరణినెన్నంగబాహు।
బలపరాక్రమవిజయసంపద్విశేష
మానితాత్ములు పదునెనమండ్రు వారి
నెఱుగ వినుపింతు వినుము రాజేంద్ర నీవు॥

వ॥ అని వారలు। ప్రద్యుమ్న। అనిరుద్ధ। దీప్తిమంత। భానుదే
ధు। బృహద్భాను। భానువింద। వృక। అరుణ। పుష్కరవే
వాహా। శ్రుతదేవ। సునందన। చిత్రబర్హి। నబాగకవిద్రూ
గోధులను నామంబులం బ్రసిద్ధులైరి। వెండియు ద్వివిశ్ర
యందు సంభవించిన వృషశ్లోకుండను వాడు నతజన
కుండైన శ్రీకృష్ణపదారవిందసేవారతుండగుచు। నారద
యోగీంద్రునకు శిష్యుండై యఖండితదివ్యజ్ఞానబో
ధాత్మకుండగుచు స్త్రీశూద్రదాసజన సంస్మర
ణమాత్రంబున ముక్తి సంభవించునట్టి స్వాతంత్ర్యంబును
వైష్ణవప్రవృత్తి గల్పించె। ఇట్లు మధుసూదననందనులు

బహుప్రజలును, యధికాయురోన్నతులును,
యనంతవిద్యావంతులును బ్రహ్మణ్యులునై విఖ్యాతిం
బొందిరి. వారి లెక్కవెట్టం బదివేలవత్సరంబులైనం జాలవు
మున్న నే నెఱింగించినట్లు తత్కుమారులకు విద్యావిశే
షంబులు నియమించు గురుజనంబులు మూడుకోట్లు
నెనబదెనిమిదివేలు నూర్వుర్గురంగలిగి యుందురక్కుమా
రుల వీక్షింప నెవ్వరికి వశంబు యదువంశమునుంగాక నెన్న
విశేషంబు జెప్పెద వినుము నిమరియు నిట్లనియె॥
౧౪౪౫ క॥ నరవర దేవాసుర సం
గరమున మును నీచులైన క్రవ్యాదసము,
త్కరము నరేశ్వరులై ద్వా
పరమున జనియించి ప్రజలబాధలబరపన్॥
౧౪౪౬ క॥ హరి తద్వధార్థమై ని
ర్జరులను యదుకులమునందు జనియింపింపన్,

ధరనూటొక్కకులంబై
పరిగిరి వారిని గణింప బ్రహ్మకు వశమే॥
౧౪౪౭ వ॥ అట్టి యదువంశంబునందు మహాత్మునకు రుక్మిణీదేవి
యందు పితృసముండును సుమహాబలపరాక్రముండును
నైన ప్రద్యుమ్నుండు జనియించె. నతనికి రుక్మికూతురైన
శుభాంగి వలన ననిరుద్ధుండుదయించె. నతనికి ముసలా
వశేషుండైన వజ్రుండు సంభవించె. నతనికిం బ్రతిబా
హుండు పుట్టె. వానికి సుబాహుండు గలిగె. నతనికి
నుగ్రసేనుండు ప్రభవించె. నతనికి శతసేనుండు జన్మించె.
యిట్లు యదువృష్టిభోజాంధకవంశంబులు పరమ
పవిత్రంబులై పుండరీకాక్షుని శిక్షణా శయనాసనాసు
గత సరసాలాప స్నానాశన క్రీడావినోదంబుల నని
శంబు నుండెండుచు సర్వదేవతార్థంబు సమస్తంబైన
క్రతువుల నొనరింపుచు బరమానందకందళితులై రని చెప్పి
వెండియు॥

౪౪౮ మ॥ పరమోత్సాహముతోడ మాధవుఁడు శంఖంబెల్లెల
బూరించిన॥
సుం॥
వ్యస్ఫురళీగానము వినులంజి వివినం మోదించి గోపాల
దరువెంతురరణ్యభూములకు దద్దాశ్యంబుగావించి
యు॥
గ్రణే॥
స్త్రైరుణావార్ధిం భజింపకుందురె బుధులే కౌరవ్యవంశా
౧౪౪౯ మ॥ మతినెవ్వానియు మంగళశబ్దము గుణనామంబర్థిఁ జింతిం
చిన॥
దు॥
స్సుతిగావించిన విన్నమానవులు ధన్యుల్ భూరిసంసార
క్షేతులంబాతురు కాలచక్రమహాత్మ్యండట్టి కృష్ణుం
డుయు॥
ణ్లిభ॥
స్థితిభారంబు డుపంగ జేయుటది యేచిత్రంబు భూవ
౧౪౫౦ వ॥ ఇవ్విధంబున గోపికామనోంభోజాతమిత్రుండైన కృష్ణుండు
లీలామానుషవిగ్రహుండై నిజరాజధానియగు ద్వా
రకాపురంబునన మానుషవిభవంబులగు సౌఖ్యంబు

లంబొదలుచుండెనని చెప్పి మరియు నిట్లనియె॥
౧౪౫౧ మ॥ మనుజేంద్రోత్తమ యేమనుజేంద్రుఁడు జగన్నాథాంగ కృష్ణ
ప్రజే॥
ప్పిన యీకృష్ణకథాసుధారసము సంప్రీతాత్ములై భక్తిఁ ద్రా
వినఁ బుణ్యాత్ములు గాంతురెందు సుఖముల్ నిర్ధూతసర్వా
ఘుల్లై మయూ॥
యనంతుం బుందుదిగాం తురచ్యుతపదంబైన ట్టైవల్య
కే॥ అనియిట్లు బాదరాయణి॥
౧౪౫౨ వ॥ నమునరాగిల్లినాభివనన్యైన కుంజె॥
ప్పినవిధము సూతుఁడమ్ముని॥
జనములకెఱిగింపవారు సమ్మతితోడన్॥
౫౩ కే॥ సూతుని బహువిధముల సం॥
ప్రీతుని గావించి మహావాంఛాపారుచుమి॥
ఖ్యాతి వెనైన గృష్ణక॥
థాంతపురులైరి బుద్ధి దరగని భక్తిన్॥

ఘూరము

చ॥ సరసిజ పత్రనేత్ర రఘుసత్తమ దాసురేంద్ర సం
హారణ దయాపయోధి జనకాత్మభవానన పద్మ మిత్ర భా
స్వరకులవార్ధి చంద్ర మహికా వసుధాధర సూతి సన్నుత
స్ఫురిత చరిత్ర భక్తజన పోషణ భూషణ పాపశోషణా॥

౧౪౨ క॥ మారీచ భూరిమాయా
నీరంధ్ర తమోనిరస్త నీరజహితలా
స్త్రీరమణ వినుత పాదా
భూరుహ మహితావతార పుణ్యచరిత్రా॥

మాలిని॥
౧౬ శరధిమదవిరామా సర్వలోకాభిరామా
సురరిపువిషభీమా సుందరీలోకకామా
ధరణివరలలామా తాపసస్తోత్రశీమా
సురుచిరగుణధామా సూర్యవంశాబ్ధిసోమా॥

౧౦ స్కం — శ్రీ — గద్య — శ్రీ ఇది శ్రీ పరమేశ్వర కరుణాకలిత కవి
చిత్ర కేసన మంత్రి పుత్ర సహజ పాండిత్య పోతనామా
త్య ప్రణీతంబైన శ్రీమహాభాగవతంబను మహాపుర
ాణంబునందు ప్రద్యుమ్న జననంబును, శంబరోపాఖ్యానం
బును, సత్రాజిత్తు సూర్యునివలన శమంతకమణి వడ
యుటయును, ప్రసేనుండు యడవింజనిన సతని
వధియించి యొక సింహంబుగాని పోవుటయు, దానిం
జంపి జాంబవంతుండు గొనుటయు, అమ్మణికై కృ
ష్ణుండు వెదకం జనుటయు, నందు జాంబవంతుని
యుద్ధంబును జాంబవతీ కన్యకను మణియును
దెచ్చుటయును, జాంబవతీ వివాహంబును సత్రా
జిత్తునకు మణి దెచ్చి యిచ్చుటయు, సత్యభామా
వివాహంబును, కృష్ణబలదేవులు కరినగరంబున

కుం జనుటయు। యందు పాండవులు లాక్షాగారంబు
మృతులైరని వగచు ధృతరాష్ట్రునకు దుఃఖోపశమనా
లాపంబుల నూరార్చుటయు। నందు దుర్యోధనుం
డు మిథిలానగరంబునకు జనకునొద్దకుం బోవు
టయు। నందు దుర్యోధనుండు గదాకౌశలంబభ్యసిం
చుటయు। శతధన్వుండు సత్రాజిత్తుం జంపి మణి
గొనిపోవుటయు। సత్యభామ కృష్ణునకడకుం జని
తమతండ్రి మరణంబు జెప్పుటయు। సత్రాజిత్తు
నకు పరలోకక్రియలు జరుపుటయు। అక్రూరకృ
తవర్మలు ద్వారకవిడిచిపోయిన మరలరప్పించుటయు।
శతధన్వవధయును। కృష్ణుండింద్రప్రస్థపురంబునకు జ
నుటయు। నందు కృష్ణార్జునులు వనంబునకు మృగయా
వినోదంబు చనుటయు। కాళింది పరిగ్రహించుటయు।
ఖాండవదహనంబును। యర్జునునకుం యజ్ఞపురుషుం

డు యక్షయతూణీర గాండీవయు భేద్యకవచ రథ రథ్యంబు
నిచ్చుటయు। మయుండు ధర్మరాజునకు సెన్క సభయిచ్చు
టయు। కృష్ణుండు మరలి ద్వారకానగరంబునకు జనుదెం
టయు। కాళింది మిత్రవింద నాగ్నజిత్తి భద్ర మద్రకన్యా
లక్షణా వివాహంబులను। నరకాసుర యుద్ధంబును। అ
దుదారాజకన్యకలం బదారువేల్వురను గొనుటయు। స్వర్గాగమ
నంబును అదితి కుండలంబులనిచ్చుటయును పారిజాతా
పహరణంబును। బదారువేల కన్యకలం బరిణయంబగు
టయు। రుక్మిణీదేవి విప్రలంభంబును। రుక్మిణీ స్తోత్రంబును।
కృష్ణసుతోత్పత్తి కథనంబును ప్రద్యుమ్న వివాహంబు
యనిరుద్ధ జన్మంబును నతని వివాహంబును బలభద్ర
రుక్ముల జూదంబును। రుక్మి మరణంబును। బాణాసుర
యుద్ధంబును నృగోపాఖ్యానంబును। బలభద్రుండు ఘో
షంబునకుం జనుటయు। పౌండ్రక వాసుదేవ వధా కాశీరా

కుంజనుటయు। యదు పాండవులు లాక్షాగారంబు

నునా

వధయును సుదక్షిణుండు అభిచార హోమంబు సేయుట
యు। కృష్ణుండు కృత్రిమ సహాయంబును దక్షిణుని కాశీ
నగరంబు భస్మంబు సేయుటయు। బలభద్రుండు ద్వివిదుని
వధించుటయు। సాంబుండు దుర్యోధను కూతురను స్వ
యంవరంబున దెచ్చి కౌరవులచే బట్టువడుటయు।
బలభద్రుండు హస్తినాపురంబు పెకలవైచుటయు।
నారదుండు హరి మహాత్మ్యంబు దెలియుటకై ద్వారక
కుంజనుటయు। రాజసూయ ప్రారంభంబును జరాసం
ధ వధయును। ధర్మతనయుండు రాజసూయంబు సే
యుటయు। శిశుపాల వధయును। సాల్వ దంతవ
క్త్ర విదూరులను వధియించుటయును। బలభద్రు తీర్థ
యాగమనంబును సూతుని వధియించి పునర్జీవితుని
జేయుటయు। పల్వలుని వధంబును। భీమ దుర్యోధన
గదాయుద్ధంబు జూచుటయు। బలభద్రు యాగంబు

కుచేలోపాఖ్యానంబును సూర్యోపరాగంబున నమ్య[గ్ర]
తుపై శమంతక పంచకంబున కుంజనుటయు। నం
డవులను కౌరవులను దక్కిన రాజులను నంద[ను]
దేవి గోపికా జనంబులం గనుంగొనుటయు। ఋత్వి[జు]
న లక్షణా వివాహ కథనంబును। వసుదేవుని యాగం
దేవకీదేవి పుత్రులం దెచ్చుటయు। సుభద్రా వివాహ కథ[నం]
బును। కృష్ణుండు విదేహా నగరంబున శ్రుతదేవ జనకు
లొద్ద కుంజనుటయు। శ్రుతిగీతలును। వృకాసురోప
ఖ్యానంబును। త్రిమూర్తులయందు పరతత్వంబు దెలి
యుటకై భృగువు వారల వేడ కుంజనుటయు। మృ
త బ్రాహ్మణపుత్రుల దెచ్చుటయు నను వృత్తాంతంబు[లు]
గల దశమ స్కంధంబునందు ఉత్తర భాగంబు నందుల సర్వం
బన్నేకాశ్వాసము సంపూర్ణం॥